

# CIKONDO CYÀ

## ÈKÈLEEZÌYÀ WA EFÈSÒ



Mukalenge ànùbènèshè.

Kùdi muntu mwaba ewu wèndesha kàshinyi kàà—kàà Dodge, Dodge mupyamùpyà, citaata cyà màshinyi nombà WX-2129, miimanyika dinsambù dyà mùsèèsù dyàdya anyi? Mmushiye myèndù yèndè, myèndù yà mpàla ne byònsò, miteemesha. Nènku pìikalàku muntu wa wèndesha kàshinyi aku, mòna's, difindeku uye pambèlu ùkajimè myèndù ayi. Kàdi ànu ku luseke lwà dyàbakàji lwà mùsèèsù, kwìnshì menemene kwà Mùsèèsù wà Mwandamukùlù kwàka. Ngeela meeji ne nnombà wa ku New Albany, WX-2129 awu. Dodge mukünze, Dodge mupyamùpyà, yéyè mushààdile ngwa '59, '60, anyi cintu bu nàнку. Kàdi ncìvwa mumanyè ne kùvwa muntu kampànda mwab'ewu anyi muntu kampànda mufùme...wa ku mwaba kampànda anyi to. Èyo, ùvwa nyéyè. Ne pa nàнку aci ncintu cimpè. Mpindyewu, ncyàkwamba ne ànu bainàbànzà mbàtù bàpwa aci mwoyi to, bwalu mèmè ntu mpwà pàanyi mwoyi.

<sup>2</sup> Èè, ncyà bushùwà ne mbìmpè bwà kwikala baalùkile cyàkàbìdì dilòòlò edì mu disangisha, ne kwikalakù ne cikondo cilenga eci cyà bwobùmwe banyùngùlùkile Dìyi. Dìdì dìnusànkisha anyi? [Disangisha dìdì dyàmba ne: “Amen.”—Muf.] Kaa, ncyà bushùwà's, tudì tupìcila ànu mu cikondo cilenga, cilenga cyà dikèma. Nènku mpindyewu tudì batwìshìbwe ne Nzambi neàtwàmbùlwishè bwà twètù kutùngùnuka.

<sup>3</sup> Mpindyewu, mwanèètù wa balùme mmuyè kangata mboodi wa difùndila ewu, kàdi m—mmwìpì be, kàyì ànu ùfika bule bukùmbàne menemene to. Pa nàнку mààlabà awu, èè, nènてete bwà kumukùdika kuulu eku, kumulembeleja lwà kuulu eku ne kumuvwija mu mùshindù wà ne...Ndi muswe kuzolaku ndambù wa bintu bishìlèshìilàngàne bìndì muswè kuumvwija, bwà nwamòna ànu mwà...ne ànu bwà nwènù kwikala batwìshìbwe menemene ne nudi nuCyùmvwà.

<sup>4</sup> Kùvwa...Makèèlèlà dilòòlò, anyi ùvwa mmakèèlèlà, mwanàanyi mutekète wa bakàji, Sarah, cìvwa kaabwalu kimpè. Mèmè ne mamwèndè tuvwa tutàngila dibèji dyèndè dikesè; ùvwa ùfùnda bintu bìmvwà nyìishe. Nènku ùvwa mufùnde bintu byònsò ànu mu byòbì menemene, Yeshàayi ne Maatàayi ne bikwàbò byònsò. Kàdi ànu ku ndekeelu menemene kwà—kwà dibèji aku, yéyè ùvwa mufùnde ne: “Nenku—nènku lufù...Lukità kalùcyèna kàbìdì ne bucimunyi mu lwólò to, bwalu lufù bàakalùtuula kalonda kààlù.” Yéyè ùdi ne bidimu

bitwè ku mwandamutekète. Ki pashiishe yèyè pamutù pàà kwamba “Bwàkabuulwibwà,” kwambàye, ne: “Mukànda wà mabìndùluka.” Èè, aci’s cidi cileeja ne bóbò mbajingè kuteeta bwà kupeta cintu kampànda, nànsha bìshi, kî mmwómò anyi? Ngeela meeji ne mwànà mutekète wa bakàji wa Mwanèètù Collins, mmusòmbe lwà paanyimà pààpa, ne bàvwa bafunde ne (“Dibìndùluka?”), “Ditùkù dyà mabìnduùluka,” mùdì Mwanèètù Neville wàmba’s. Yèyè ùdì ùtwa ku cyèndè. Ngeela meeji ne bidi bikèngela bwà twètù bònsò kwenza nànkù.

<sup>5</sup> Èè, ncyà bushùwà ne tudi tupìcila mu cikondo cyà dicyònkomoka. Ekèkèkèle, Mukalenge ùdì munkacì mwà kubènesha. Mvwa mubwelè bwà kulonga mu dindà emu, mu cibàmbalu kampànda, ànu paanyimà pà mèmè mumanè kafila bânà mu kàlaasà, ne ndi mufùme ku dipàtuka kwènji katanci; mpìcila ànu mu cikondo cyà dicyòkomoka. Makèèlèlè dilòòlò, mvwa kàbidì mulongè too ne dîbà dipite.

<sup>6</sup> Ne pa dîbà bu ibìdì ne citùpà wa mu dindà bantu kampànda kulwabò báfùmina ku nord, kutùbìshabò . . . kumbìshabò bwa mèmè kusambidila mwànà mukesè wa bakàji uvwa upunga ne lufù àwu. Ne ndi mutwishìbwe ne Mukalenge neàmúsàngàje. Mbalwè ànu nànkù, báfùmina ku Bedford, mu Indiana, bwà kwenza dilòmbà dyà kusambidila mwànà wa bakàji awu dîbà adi. Bantu balùme bàbìdì bàvwa mu disangisha makèèlèlè dilòòlò awu ne bendèshe màshinyì baye kuntwaku, pashiishe kulwa apa, ne pashiishe kukwàlukilabò cyàkàbidì. Pàmwàpa bufùkù bujimà ànu mu dyendesha dyà màshinyì. Ne pa nànkù, mbìmpè bwà kumanyakù ne bantu bàdì ne dyeyemena dyà mùshindù awu ne bìtabuuja Nzambì.

<sup>7</sup> Kaa, nditùkù dinènè ditùdimu ne mwoyi edi. Nènku tudi tutèkemena mpindyewu, mu bikondo byà èkèleeziyà ebi ne, netupeta bikwàbò bintu byàbùngì.

<sup>8</sup> Mpindyewu tudi tuteeta ànu bwà kubangakù kumpàlà kwà dîbà ndambù dilòòlò dyònsò, bwà twapàtukakù kumpàlà kwà dîbà. Nudi batàmbe kunanga nànkù anyi? Nènku aci cidi cipèeshakù bantu bàdì ne cyà kuya ku mudimu, mushindu wà kwalukila ku mààbò bwà bààmòna mwà kuya ku mudimu. Makèèlèlè dilòòlò tudi bapàtùke tusunsa tutwè ku tutaanu, anyi dikùmi paanyimà pàà dîbà citèèmà, anyi nkaavwàku ànu mumanè kujika. Ne pa nànkù tudi ne disànkà dyà kwikalakù ne bambi beenyi bònsò neetù dilòòlò edi. Nènku ndi—ndi . . . Mwanèètù Junior Jackson, Mwanèètù Carpenter, ne mwanèètù wa balùme wa ku èkèleeziyà awu kuntwaku, ne bakwàbò bààbùngì pa cibùmbà cyà ku cyambilu apa ne mu disangisha emu.

<sup>9</sup> Nènku bàvwa bangambile leelù ewu ne mulundà wanyì kampànda wa mushinga mukolè uvwa naanyì mu madimi a bwambi, Mwanèètù wa balùme ne Mwanèètù wa bakàji Andrew

bàà mu ncyàmà mwà Chine mwàmwa, bàvwa mu disangisha makèlèlè dilòlò awu. Cikondo cyà dicyònkomoka kaayipù citùdi bapicìle bònsò pàmwè mu Jamaïque mwàmwa cidimu cishààle eci. Tuvwa bapicìle mu cikondo cyà dicyònkomoka, mèmè mvwa muyè kwàbò kumbèlu. Nènku ekèlekèle, byòbi ne. . . Ndi ndikonka Mwanèètù wa balùmè ne Mwanèètù wa bakàji Andrew ní bàdi kaaba aka dilòlò edi mu—mu disangisha emu? Nzùbu ewu kí mmwibaka bímpè menemene to, pa nàнку. . . Èyo, basòmbe lwà mu ndekeelu menemene mwàmwa. Ndi ndikonka ní nudikù nànsha mwà kujuukila ànu kuulu cyanàànà, Mwanèètù wa balùmè ne Mwanèètù wa bakàji Andrew, bwà katanci kakesè cyanàànà. Mukalenge ànùbènèshè. Tudi ne disànkà dyàbùngi dyà kunùmòna, Mwanèètù wa balùmè ne Mwanèètù wa bakàji Andrew. Mvwa mubàbìikile bwà kulwabò cidimu cishààle aci pàmvwàku apu.

<sup>10</sup> Mpindyewu, ncyèna ncyàmba ne mbwalu bàdipù to (mvwa njinga kwamba byàbùngi, kàdi ncyàkubyàmba mpindyewu to), kàdi bòbò bàdi cìndi mèmè mbiikila ne mbampandanjila bàà cyà bushùwà abu. Bu bòbò mwà kubwela màalabà dilòlò, bàlòmbaayikù bwà kwakula kaaba aka kumpàla kwà twètù kubwela. Ndi muswè bwà nùmvwèku cidi budimi bwà bwambì bùmvwija mu bulelèlè, pàvwàbo bàsanganyibwa kule menemene lwà mu ncyàmà mwà ditùnga mu mùshindù wà bàshààla mene kabàyi ne kantu to. . . Èè, bàdi. . . Ngeela meeji ne kùvwa bidimu ne bidimu ne bidimu kùvwàbo kuntwaku, ne kabàyikù nànsha mwà kumòna màshinyi ètù aa anyi kàwulù, anyi ní ncinyi cikwàbò, munda mwà bidimu ne bidimu. Ne mùvwa Mwanèètù wa bakàji mwà kwenzela dyàmpà dyàbò ku. . . Mùvwaye mwà kudituuta's. Nènku. . . Mpindyewu, mpandanjila wa menemene's ki yèyè awu. Mwanèètù Andrew ùvwa ne kashingi ne bwàndà ne ùvwa ngàngàbukà, ne yèyè ùvwa ùbàtela bònsò pàvwàbo bàtapika. Nènku ndi ngeela meeji ne pàvwà mwànà. . . bânà balwa, Mwanèètù wa bakàji Andrew ki uvwa pàmwàpa mulelesi ne Mwanèètù wa balùmè Andrew mwikàle ngàngàbukà. Bàvwa babèyemena ànu bòbò.

<sup>11</sup> Ne pashìshe pàvwà midimu yà. . . yà ku Angleterre, Missions yà beena Mpenta yà mu Angleterre, bambà ne bàvwa “batàmbe kukùlakaja bwà kwalukilabo mu budimi bwà bwambi,” (Mèmè nènkwàmbilè ànu mùshindù ùdìbo bampandanjila, kabàvwakù mwà kukolesha mwoyi bwà kushààla basòmbe cyanàànà to) bòbò kudyàlukidila buludì nkaayaabo, kwalukila mu Jamaïque ne bàdimù bamòngane ne mudimu wà bumpandanjila patùdi twakulangana apa. Mèmè ne Mwanèètù Fred Sothmann ewu twàkapeta dyèsè dyà kuya kwàbò kumbèlu ne kubakùmbula, ne ncikondo kaayi cyà dicyònkomoka cyàkatùleejàbo's wè; ne—ne kalolo ànu mùdi beena Kilstò bafwànyine kwikala. Kàdi nyawù nnuàmabila's, ncyèna ngàmba nùnkù bwà. . . Mbipicìbwe ne mèmè mubèlèku

kaacilòngò kakesè mpindyewu pamutù pàà dikusa dijima dyà bilòngò paanyimà pàà bôbò bamanè kufwà. Ndi nnwàmabila's, bôbò mbeena Kilistò bàà cyà bushùwà. Ki mêmè kwambila mukàjàànyì ne Mwanèètù wa bakàjì Andrew ùvwa umwe wa ku bakàjì beena Kilistò bàvwa batàmbe kwikala bàà kalolo, bàà balenga maalu à dikema bàdìku muntu mufwànyine kutwilanganaku naabò. Ûtu ànu...ngiikàdìlù wendè, ùdi pèndè mufwimba mu Kilistò; ne Mwanèètù wa balùmè Andrew pèndè. Pa nàнку, ndi mutwishùbwe ne bu nwènú bônso bamòne aba bavwa bàfùma ku dijuukila kuulu abu, mvwa muswè bwà èkèleeziyà mujimà ewu wàbàlabulakù ku cyanza ne kubàtèelejakù kumpàlà kwà kuumukabò.

<sup>12</sup> Mpindyewu, mààlabà, bu Mukalenge mwà kwanyisha, mòna's, tudi...mààlabà dilòlò netùbangè cikondo ciibìdì cyà èkèleeziyà eci. Dilòlò edi tudi tubanga cikondo cyà kumpàlà cyà èkèleeziyà. Ndi mutwishùbwe ne Mukalenge udi ne dibènesha mu cibùcìlu bwètù twètù.

<sup>13</sup> Nènku vùlukàayi, mungàmbì kumpàlà amu ne, mîngà misangu pa bintu ebi tudi bafwànyine kupangakanangana pa byòbì pa—pa bìdì bitàngilà tèòlòjì. Ne bidimu bìdì maalu menzèka ndi mbyàngacila ku bafùndì bàà maalu-malonda bàà nshishinshi, bàdì mu bulelèlà kabàyi ne dijinga dyà kutwa ní nduseke kayi nyama ku mikòlò to, bôbò mbafunde ànu maalu cyanààna, cyònsò cìvwàku aci, cìvwà èkèleeziyà myenzè aci. Nènku ndi...Mu bushùwà bwà bwalu, luseke lwà Nzambi lwà dyumvwija, aci ndi nteeta bwà kuditèèkelaci mêmè mwìnè, mwànyì pàànyì mùndì mumanyè amu. Ne mîngà misangu mêmè mwakùlekù ndambù ne mèyi mashidisha anyì muumishe maalu mùshindù awu, kì nku bukolè kùndì ncyàmba to. Muntu yònsò mmumanyè nàнку, udi mummanyè mêmè, ne ncyèna ncyenza ku bukolè to. Ndi muswè ànu...Kàdi bwà kwela kashoonyi pa bwalu, wèwè's udi...Ànu mùdibi bwà kubweja musonso mu dibaya's, wèwè muwùtuutèpu ànu cyanààna, kawàkukwàta to. Bikèngela ùwùbwejè bikolè ne ùbenda lusongo lwàwu alu ùlùbweje kabidi mu dibaya, bwà kuwùkwàcisha. Nènku ki cìndì nteeta kwenza ncyòci aci. Pa nàнку kì mbwena kwamba ne ndi muswè kuteeta bwà kupangakana ku mèyi to, bwalu ndi ngaakula bwà màngumba ònsò ne bikwàbò, pa nàнку kabyèna...aci to.

<sup>14</sup> Nkààdi misangu yònsò mwambàmbe, bu mùdi kutwà kwà ngombe cimanyinu. Ndi mvùluka kùkaadi bidimu mvwa dîngà ditùkù musòmbe pàvwàbo...bènzà dikungwija dyà nyama dyà mu muvù wa bintu bisampila, bàya kabweja ngombe mu diitu, ne mêmè mvwa ngambulwisha bwà kusàka ngombe kuya naayi ku, cìvwàbo bàbìikila ne ndupangu lwà ngombe mùdì Hereford Association ùdiishila nyama mu Cibandabanda cyà Troublesome River amu. Nènku mvwa musòmbe mwaba awu ne mukòlò wànyì mulembeleja pa lusèngù lwà cisèbà cyà cisòmbedi apu, ntàngila

mulami wa diitu awu pàvwàye ùtàngila ngombe eyi yìpìcila mu lupangu lwà ngombe apu.

<sup>15</sup> Mpindyewu, bikèngela wìkalè ne...apu mpaùdì uya mu mwaba wà mbùlámàtadi, nènku bikèngela wìkalè mukùmbàne mwà kukùna kilò cinunu yà bisoosà byà dyelela nyama kumpàlà kwà wèwè kutèèka ngombe mu mpàta amu. Nènku ferme yònsò ùdi ùpàtula bisoosà bùngì kampànda, ngombe bùngì kampànda, dìbà adi bàdi mwà kuyiitaba.

<sup>16</sup> Mpindyewu, yìvwa yìpìcilamù miikàle ne bimwènenu byà mìshindù yònsò pambidi. Yimwè yìvwa ne cimwènenu cyà “Bar X.” Mukalenge Grimes uvwa ànu menemene ku luseke lwètù awu ùvwa ne cyà “Diamond T,” T ku ditengu òmwè dyà diamant adi. Kùvwa cyà “Lazy K” aci, ànu kumutù menemene kwà Troublesome River aku. Cyètù cìvwa “Turkey Track.” Ànu kwìnshì kwètù menemene aku kùvwa “Tripod.” Ne kùvwa bimwènenu byà mìshindù yònsò bìbwelela ku ciibi aci.

<sup>17</sup> Ki mèmè kumòna mùvwà mulami wa diitu awu kàyì ùtamba kutùma ntèmà ku bimwènenu abi to, yèyè kààkabìtàngilakù nànsha. Misangu mikwàbò bìvwa ku luseke lwà dyàbakàjì dyà ngombe, nànkù kàvwa mwà kwikala mumòne cimwènenu aci to. Pa nànkù ka—kabìvwa ne yèyè ùvwa ùtàngila cimwènenu aci to. Kàdi cintu cìmwèpelè cìvwaye mutwìshìibwe naaci, ncyà ne ngombe nànsha umwe kààkapìcilamù to pàvwàyi kàyì ne cimanyinu cyà mashi mu dicit dyèndè nànsha. Bìvwa bikèngela kwikalayè dimiinu dilelèlè dyà Hereford bwà cyanààna kàvwakù mwà kubwela mu diitu amu to. Cimwènenu aci kacìvwa ne cìvwàci cìshintulula to, kàdi cìvwa ncimanyinu cyà mashi aci. Nènku ndi ngeela meeji ne ki cìikalàku ku cilumbulwidì ncyòci aci. Kabyàkwikala byà ne ncimwènenu kaayi citùdì naaci to, kàdi Yèyè neàkebè cimanyinu cyà Mashi aci, “Pàngààmòna Mashi, Nèmpicilè pamutù pèènù.”

(Mpindyewu, ndi ànu mutùpàkàne ndambu anyì, Gene, kì mmwòmò anyì?) [Mwanèètù Gene Goad ùdi wamba ne: “Cikòlòkolo *eci* cidì cyenza dīyi ditwa dyàluka.”—Muf.] (Dīyi dītwa dyàluka. Èyo... Ndyambakana pankaci pàà bìbidì abi, mmwòmò anyì?) [“*Eci* ncidì cìmpè ne *cyàcyà* ncidì kacīyi cìmpè menemene to.”] (Èyo. Twasàkidila Mwanèètù Gene. Èyo.)

<sup>18</sup> Mpindyewu netùteetèku cyàkàbìdì bwà kupàtuka kumpàlà kwà dìbà dilòòlò edi, bwà twamònakù mwà kwalukila mààlabà dilòòlò bwà kwangata bikondo ebi. Kàdi ndi nnwàmbila ne, mbinkolèle be bwà kubènga kwamba bimwè byà ku bintu binènè bìdì bisanganyibwà ku mwelelu wà njila abi; ndi nteeta ànu bwà kubyàngata byònsò mu dilòòlò òmwèpelè. Nudi bamanyè’s, aci cidì ànu bu ngiikàdilù wanyi mèmè, kàdi bìdì ànu bikèngela bwà twètù kubèngakù kubyàmba ndambù too ne ku dilòòlò dyònsò.

<sup>19</sup> Mpindyewu, kumpàlà menemene kwà twètù kubanga kukangula Mukànda munène ewu, ndi ndikonka ní tudikù

mwà kjuukilakù ànu kuulu bwà katanci kakesè cyanààna bwà... Kudyòlolakù... patùdi tujuukila kuulu apa, bwà aba bàdi mùshindù wà kjuuka abu. Nènku twìnyikàayi mitù yètù mpindyewu, kabìyi byà tuseku to, bwà mwakù wà disambila:

<sup>20</sup> Taatù wetù wa mu Dyulu, nyewù tusemena cyàkàbìdi ku Nkwasa Webè munène wa butùmbi wa Cijila, tulwa kakùyi dinyùnkusha dyà diitabuuja to, bwalu tudi tulwa bwalu tudi batùmina díyi bwà kulwa. Katwèna bafwànyine kwamba ne tudi tulwa mu dìnà dyà èkèleeziyà kampànda anyi dyà dingumba, anyi mu dìnà dyà ewu èkèleeziyà, anyi mu dìnà dyètù sungasunga nànsha, bwalu katwèna bafwànyine kwikala batwishìbwe mu cyòci aci to, ne tudi bafwànyine kupeta mwà kuyiikila ne Nzambì anyi to. Kàdi pààkatwàmbilà Yesù ne: “Nùlombè Taatù cintu kanà cyònsò mu Dìnà Dyànyì, Mémè nèncyènzè,” díbà adi twètù’s tudi tumanya ne tudi tulwa mu Dìnà dyà Yesù, Wèwè neütümvwilè, Taatù.

<sup>21</sup> Tudi ne disànkà dyàbúngì patùdi tubala bwà bafwile diitabuuja bàà matùkù àkaadi mapìte abu, mwàkatwàbo citampì ku bujaadiki bwàbò ne mashi àbò sungasunga, díbà adi, Taatù, bìdi bitùfikisha ku didyümvwà ne tudi twenza kantu kakesèè be mu ditùkù edi. Nènku ndi nKulòmba, Mukalenge, bwà Ûtùfwilèku luse bwà kalèngù kèètu—kèètu—kèètu, mutùdi naakù emu, pa bìdi bitàngilà mudimu Webè. Nènku tudi tulòmba bwà Ûtùlaabèku cyàkàbìdi patùdi tubala Díyi Dyèbè apa, ne tumòna dikèngà divwà ditwàdìbwe mu matùkù àkaadi mapìte bwà kwenza díyi-dikùlù dyà Èkèleeziyà munène mupikula wa Nzambì udi ne mwoyi ewu.

<sup>22</sup> Ndi nKulòmba, Taatù wa mu Dyulu, bwà wàkwilèku kutùdi dilòòlò edi bwalu katwèna bamanyè cyà dyamba to; tudi ànu bindile ne tudi tulòmba disambila edi kaaba aka bwalu tudi mu Bwikadi bwà Nzambì mu Èkèleeziyà Wendè, ne tudi tulòmbakù bwà Nyumà Mwimpè udi pa bantu aba àsangishè makolè Èndè pàmwè dilòòlò edi ne ànyukushèku Èvànjeeliyò mu mwoyi ne mwoyi wònsò, wíkala mwà kutùpèèsha ngiimànyinù mupyamùpyà ne ditèkemena dipyadiyà bwà cikondò cìcìlwalwà. Enzàku nàнку, Mukalenge, bwalu tudi tumòna mucì wà mfigì wèla ntòngà ne Izàlèèlà wènda ùshààla ditùnga, ne matùkù à bàà Bisàmbà byà bendè ènda àjìmina ne àshààla mabala ku minu, ne twètù tudi bindile dilwa dyà Mupikudi munène awu, Mukalenge wetù Yesù Kilistò.

<sup>23</sup> Endàkànàku munkaci mwètù, Mukalenge. Bu mwàmbiibìbu dilòòlò edi ne: “Wèwè udi wendela munkaci mwà bitèèkedi byà myèndù,” díbà adi endèlaku munkaci mwètù dilòòlò edi, Mukalenge. Ne òmwiwjàku myoyi yètù ku bubì bùdi kumpàla eku, ne tùpèèshèku dyumvwà dyà Díyi Dyèbè, bwalu tudi tulòmba nùnkù mu Dìnà dyà Yesù. Amen. Nudi mwà kusòmbaayi.

24 Mpindyewu, ànu múnkaadi mwambè ditùkù dyònsò ne, ndi nteeta bwà kwikale ne byàbúngì bifùnda ne mwànyì mwònsò, mèbà, myaba, ne bikwàbò, bwalu mbwalu bwà bwènzeka butùdi tuseemenakù. Cìvwa mbwalu-bulonda, kàdi patùdi twakulangana apa tukaàdi mu dipweka, kàbìdi, biikàle tucìvwija citembelu cyà cikondo.

25 Mpindyewu, mu dyàlumingu mu dindà ne mu dyàlumingu mu mapingaja... anyì mu dyàlumingu dilòlò's wè, tuvwa bapicìle mu cikondo cyà butùmbi. Ndi mutwishiiibwe ne tuvwa bapicìlemu. Ndi mupicìlemù, mèmè mwinè. Ne bwà Dibuulula... .

26 Mpindyewu, citùdi munkaci mwà kulonga ncinyi? Dibuulula dyà Yesù Kelistò. Nènku tudi basangàne ne Nzambi mmuleejè ne dibuulula divwa cinyi ne Yèyè ùvwa Nganyi? Cintu cyà kumpàla citùdi tusangana, cyà ku mabuulula ónsò, ncyà ne Nzambi mumanyishe ne Yèyè ùvwa Nganyi. Ncyà ne, Yesù kàvwakù mupèrsonà mwisàtù wa mu búsàtù nànsha, Ùvwa búsàtù mu kaabujimà. Ùvwa byònsò Taatù, Mwànà, ne Nyumà Mwimpè. Nènku ki cìvwà dibuulula ncyòci aci. Misangu yinaayi mbambè mu nshapità umwèumwè awu ne, Yèyè ùvwa Nzambi wa Bukolè bwònsò; Ewu uvwakù, udikù, ne wálwa awu; Muji ne Mùtòlokù wà Davidi.

27 Mpindyewu tudi tujandula, díbà adi ne, mu bintu ebi netwikalè mwà kutòkesha bwalu bwònsò abu, bwalu ncyèna mumanyè ne ndìbà kaayi ditwà Citèelejaku cyàkàbìdi to, pàmwàpa nkashidi, too ne pìikalà cikondo kacìciyikù ne cijìmina mu Cyendèlèèlè. Ne mpindyewu, ànu bu mùndi ngamba amu, bidì mwà kwenzeka ne kwikalè bânà bèètù bàábúngì, balongeshi bakùmbànyine kuntàmba mèmè ku dyamba dyà cyòci eci, ne pàmwàpa bafwànyine kupeta dyumvwija ditàmbe bwimpè dyà cyòci aci, kàdi Nzambi ngudi mucitèèke pa mwoyi wànyì bwà kucyènza ne ki bwà cinyi ndi mufwànyine kwikala mwena lubombo bu mèmè ncìyi ngamba menemene ànu cìmvwà ngeela meeji ne ncilelèlè aci. Nwamònu anyi? Pa nàнку, mèmè—mèmè ntu misangu yònsò ànu muswè kutòkesha maalu kumpalà kwà Nzambi, misangu yònsò, ne “Ncìtu mweepèle to,” bu mwàkambà Pòlò, “bwà kunùdìmwija muunyà ne bufùku, ne binsònji, bwà èkèleeziyà kwikalayè díbà adi mwimàne.” Kwòkò muntu mujimine, mashì èndè kaikadi pa byanza byànyì, bwalu ndi muswè kwikala mukezùke ku mashì à bantu bònsò pa díbà adi. Pa nàнку wèwè upangakana, mòna's, mbwena kwamba ne, ànu mu mùshindù mulenga wà musàngeelu, ki cìikalà ànu cilenga. Mpindyewu, kàdi, pàmwàpa Mukalenge neàbuululèku cintu kampàndà cyàtùkwàcishà twètù bònsò, pàmwè.

28 Mpindyewu, cintu cyà kumpalà, tudi tumòna ne Yèyè wàkaDibuulula Yèyè mwine. Mpindyewu tudi tuumvwa ne Yèyè ùvwa Nganyi.

<sup>29</sup> Mpindyewu, lwà kwìnshì, bu múmvwà mwambè dīyì pa bìdì bitàngilà dimyaminangana dya màyi, ne dibàtiiza mu dīnà dya “Taatù, Mwànà, Nyumà Mwímpè” cidì ciikàlè dibàtiiza dya cyena-Katòlikè ne kàciyi dibàtiiza dya Mishònyì anyì dibàtiiza dya mu Dipungila Dipyadipyà to, ndi ntèkemenà ne ndi mutòòkeshe aci. Ne nkàadi mulòmbe bwà muntu kanà yònsò udikù muswè kuleeja cyena-bwalu cyà mu Mifundu mùdiku muntu mubàtìjìibwe mu Bible anyì too ne ku Nsangilu wa Laòdikiyà kwàkawkàtakajàbo èkèleeziyà wa Katòlikè aku, mwaba wùdiku muntu mubàtìjìibwe mu dīnà dya “Taatù, Mwànà, Nyumà Mwímpè,” bu wèwè mwà kuswa lwàku ùndèjè. Nènku mèmè nèmfundè paanyimà pàanyi ne, “mupròfetà wa mashimi,” ne nènye ngenda nkòsolola misèèsù. Mpindyewu, ndi ànu mvwija aci. . . kabīyi bwà kushidisha maalù to, kàdi ànu bwà kunùleeja ne m’Bulelèlè. Nwamònu anyì?

<sup>30</sup> Mpindyewu, dībà adi Bible ùdi ùMubuulula kaaba aka ne, Yèyè ùdi Nzambi wa Bukolè bwònsò, mubidi munkaci mwètù. Nwamònu anyì? Kabīyikù byà Taatù, Mwànà, ne Nyumà Mwímpè to; kī nnzambi yisàtù, anyì Nzambi umwèpelè mukòsa mu tutùpà túsatu to. N’Nzambi umwèpelè uvwa mukwàte mudimu mu midimu yisàtù: buuTaatù, buuMwànà, ne Nyumà Mwímpè. Nzambi mwikàlè ùdipwekesha milongo kacya ku budimi bwà Edènà, ùteeta bwà kwalukila Yèyè mwine munda mwà myoyi yà bantu, bwà kwikalabò ne mwoyi ne kwikala cyàkàbìdì bānà bàà balùmè ne bàà bakājì bàà Nzambi pāmwe Nendè. Ki Nzambi udi kumutù kwètù, Nzambi neetù, Nzambi munda mwètù. Ki dishiilangana ndyòdi adi. Nwamònu anyì?

<sup>31</sup> Nènku mpindyewu bintu abi, ne Bible ùdi ùbuulula aci ne mucyāmbè mu kaabujimà mu nshapita 1 wa Bwàkabuulwibwà; udi mwikàlè Mukàndà wùmwèpelè mu Bible, mu Dipungila Dipyadipyà, mukàndà mujimà wà Dipungila Dipyadipyà, ki Mukàndà wùmwèpelè wàkatwà Yesù citampì Cyèndè sungasunga. Ne Yèyè wākamba, ku ntwàdijilu kwàWù ne: “Wa disànka ng’ewu udi ubala ne ewu udi umvwa.” Ne ku ndekeelu, mMwambè ne: “Muntu yèyè mudìdinge muumùshile katùpà kààWù, anyì musàkidileKù kantu, yèyè umwèumwè awu nebuumushè, cyèndè citùpà, ku Mukàndà wà Mwoyi.” Pa nàнку mmulawu bwà ní nganyi ní nganyi yònsò ewu kuumushaye kantu, edi nDibuulula dijimà dya Yesù Kìlistò. Pa nàнку twètù baMuvwijè bāsàtù, s’nudi bamanyè cidì cyenzèke. Nwamònu’s, dīnà dyèbè didi dikùpudiibwa.

<sup>32</sup> Nènku muntu nànsha umwe, mwena Mishònyì, anyì èkèleeziyà nànsha umwe wa ku cibangidilu kààkiitabuujakù nzambi yisàtù nànsha. Cìvwa ncilumbù cinènè cyà bàkòkangana mu Nsangilu wa Nicée, ne bwònsò bwàbò bàakalaluka kuya kwà nàka; bayè mu *nùnku*, mutùdì mwà kwamba. Ba-*trinitaires*, beena būsàtù bàvwa bìitabuujà būsàtù, ndekeelu wa byònsò kwenzaci èkèleeziyà wa Katòlikè, bàakafika ku būsàtù ànu



menemene, bàvwija Nzambi “bantu” bàsàtù. Kàdi kùvwa kampànda uvwa mwitàbùùje ne Nzambi ùvwa “umwe,” kàdi bôbô kuya lukwàbò luseke bwà kwikalabò ba-*umitaires*. Bùbìdì bwàbò bàdi mu ntùpàkànyì. Nzambi kèna mwà . . .

<sup>33</sup> Yesù kàvwa mwà kwikala taatù Wendè Yèyè mwinè nànsha, anyì Yesù kèna mwà kwikala ne taatù kàdi Yèyè kwikala . . . s’kùvwa kufwànyine kwikala nzambi yisàtù. Kí—kí ncifwànyine kukùmbana to. Bwalu pìikalàYe ne taatù, ne taatù’s mmuntu mukwàbò pa kuumusha Yèyè, díbà adi Yèyè’s ùvwa ne . . . ne Nyumà Mwímpè mmukwàbò pèndè, Yèyè’s mmwàna mulela mu masandi. Bible mmwambè ne Nyumà Mwímpè nguwwa Tatw’Èndè. Ne pìikalàbi ne tudi ne Nyumà Mwímpè, díbà adi kí n’Nyumà Mwímpè to, n’Taatu munda mwètù mu dìnà dyà Nyumà Mwímpè, mwikàle ùkwàta mudimu ne mudimu awu munda mwètù, bwalu wòwò awu wùvwakù musangu kampànda mu muntu kampànda ùbìkidiibwa ne Nyumà, ne wàlukila ne Yèyè mwikàle munda mwètù mpindyewu, Yèhowàh Nzambi umwèumwè awu. Nwamònu anyì?

<sup>34</sup> Kakwènakù nzambi yisàtù ayi to. Nzambi yisàtù ncimpàngaanù ne cyena-dyabùlù, ne ki cyàkabwejàbo. Nènku bu nwènu ànu mwà kushààla lumingu lujimà elu ne kanýi ne meeji mamana kuwika to, kàdi tàngilàayi, nùcyàngàtaayi, bwalu-bulonda. Angàtaayi maalu-malonda àmwèàmwè àndì mèmè mwangàte anyì muntu mukwàbò kanà yònsò ewu, anyì bwalu-bulonda kanà bwònsò ebu. Tùcimanyàayi ànu cyanààna ne, maalu-malonda ónsò àdi àpetangana ànu mùshindù wùmwèwùmwè awu. Balongi bàà maalu-malonda abu kabèena ne cintu nànsha cimwè cyà dyanza ne luseke kanà lwònsò to, cidìbo bôbò naaci dijinga ndyamba dyà maalu awu, bìdì byenzèke abi. Kàdi tàngilàayi ànu menemene mùdì cintu aci cidifindìle mu Luther ne cipàtùkile mu Wesley, ne pashìishe citandudiibwè mu matùkù a ndekeelu, dibàtiiza mu dìnà dyà “Taatu, Mwàna, ne Nyumà Mwímpè.” Tàngilàayi ànu mwaba wùdici cibwelèle mu èkèleeziyà wa Kàtòlikè, mu Bikondo byà Mídimà, cipàtùkile mu Luther, kupicila ku Wesley, kàdi pankaci pàà Wesley ne Laòdikiyà (ku ndekeelu) bivwa bikèngela kutandudiibwaci. Ncyà bushùwà. Mpindyewu, ne byònsò ebi mmaalu-malonda, ne kabìyi ànu maalu-malonda nkàayaawù to, kàdi m’Bible.

<sup>35</sup> Nènku mpindyewu, dilòòlò edi, tudi tulenga Bikondo Mwandamutekètè byà Èkèleeziyà bivwà èkèleeziyà mwandamutekètè yivwà mu Asie Mineure mu cikomdo cyà difùndà dyà Mukàndà ayi. Èkèleeziyà eyi mu cikondo aci yivwa ne cyà kwikala ne ngiikàdilù yà bikondo byà èkèleeziyà bivwà ne cyà kulwa abi, bwalu . . . Kùvwa èkèleeziyà mipite ayi ku búngì, èkèleeziyà wa Kolòsàayi ne mikwàbò yàbúngì díbà adi, kàdi Nzambi wàkasòbola èkèleeziyà eyi bwà ngiikàdilù yàayi.

<sup>36</sup> Mpindyewu, tudi tusangana ne pàvwaYe mwimàne munkaci

mwà bitèèkedi byà myëndù byà ngòlò mwandamutekète apu, Ùvwa mu cyanza Cyèndè ne mitootò mwandamutekète. Ne mitootò mwandamutekète ayi, Yéyè wákamba, mu mvensà wa 20 wa nshapità 1 amu, ne “Yidi mbanjèlò mwandamutekète batùmina èkèleeziyà mwandamutekète.”

<sup>37</sup> Mpindyewu, mu Bible kabàvwa bùmvwà Dibuulula edi to. Bwalu, bìvwa bifwànyine kwikala ne dikwàcisha kaayi bwà bóbò kushàala batàbàle ne bindile bu bóbò bamanyè ne kùvwa mwà kwikala binunu byà bidimu kumpàla kwà Yesù kulwaYè? Kacivwa cibàpèèbwe bóbò nànsha.

<sup>38</sup> Ne ndi nnwàmbila eci, nwênù bàdi apa aba, nwênù beena Kàtòlikè, nwênù ba-Luthériens, nwênù ba-Méthodistes, ne bakwàbò, kacivwa cipèèbwe Martin Luther to, Bukènkè bùdi pa Diyì leelù ewu abu. Anyì kabwàkafidiibwa kùdi John Wesley to. John Wesley wàkayiisha dijidiibwa òvwà Luther musambùke adi. Ne Bukènkè bùdi bùlwa patùdi ne dijinga dyà Bukènkè. Nzambì ngudi uCyàmba, ne kì nCitùkàngwila twètù to bwalu nCisokoka ku mèsù ètù too ne ku ditùkù dìdi Nzambì ùkùmbana mwà kuCìbuulula adi. Ndi ndikonka ne neciikalè cinyi patwikalà buumùke? Èyowà, mémè ndi mutwishiiibwe ne kùdi bikwàbò byàbúngì, byàbúngì be bitùdi katùyi bamanyè kantu nànsha kàmwè pa byòbi to. Ncyà bushùwà. Kudi Bitampì Mwandamutekète, bu twètù ànu mwà kwangata Mukàndà mujimà wà Bwàkabuulwibwà, bìdi bitwibwe citampì paanyimà pàà Mukàndà awu. Kacyèna nànsha. . . kì ncifunda mu Mukàndà amu to. Ne Bitampì abi bìdi ne cyà kukàngudiibwa mu cikondo cyà èkèleeziyà eci, ne maalu-masokoka mwandamutekète à ndekeelu à Nzambì àdi ne cyà kumanyi-. . . kumanyishiibwa. Kàà, ndi njinga ànu kubilama mu muvù wà mashika mujimà ne kuCikenketa cyònsò. Èyowà's, mukalenge! Bikondo Mwandamutekète byà Èkèleeziyà.

<sup>39</sup> Ànu mwàkumvwà Danyèlè mikungulu mwandamutekète, ne kukàndikiibwa; ne Yone wàkumvwà mèyi awu, ne Mukàndà ewu wàkatwibwa citampì, ne paanyimà pàà Mukàndà awu wàkatwibwa bitampì mwandamutekète, kàdi mu matùkù àvwa Bitampì ebi ne cyà kukàngudiibwa: “Bwalu-busokoka bwà Nzambì bùvwa ne cyà kujika.” Mu ngààkwilù mukwàbò, Nzambì ùvwa mwà kumanyiibwa kùdi Èkèleeziyà Wendè; kabiyi mu bapersonà bàsàtù to, kàdi bu Mupersonà ùmwè. “Bwalu-busokoka bwà Nzambì buvwa mwà kubuuludiibwa,” ne abu pààkabuuludiibwàbu mu kaabujimà, pashiishe maalu-masokoka mwandamutekète awu àvwa mwà kukàngudiibwa bwà Èkèleeziyà; bwalu, mwómò amu, Èkèleeziyà ùvwa mwà kwikadila ne mwoyi ku disonsodiibwa dyà Nyumà Mwimpè, Udi ùbwela ne ùpàtuka ne ùleeja bimanyinu Byèndè byà diikala ne mwoyi ne munkaci mwètù, mwikàle ne mwoyi munkaci mwètù, ne dîbà adi tudi tukuukwila Kilistò udi ne mwoyi munkaci mwètù awu.

40 Kanwikadikù nwenda nukèba èkèleeziyà yà minène ne bintu byà binène to. Patwàfikà ku cikondo cyà beena Mpenta eci, ncyà bushùwà ne nenùmonè mwaba wùdìbo bajiminyine. Èkèleeziyà wa *Laòdikiyà* mene ùdi ùmvwija ne “mubanji, kàyi ùkèngela cintu,” ne mwikale butakà, mukèngeledi wa luse, mpofo, mwena dikènga, ne kàyi mucimanyè to. Nwamònu anyi? Mbayè bènda bàlonda lekaleka bu mfrangà minène, ne nzùbu, ne bikwàbò byònsò.

41 Pààbi's, Èkèleeziyà ùtu misangu yònsò ànu bi—bisòtà byà buloba. Nènku's ki bòbò aba: bakinyiibwe kùdi bantu bònsò, biipaciibwe, mu tujila, kwònsò kùdìbo mwà kusòmbela aku. Balàayi Ebèlù 11, ne angàtaayi mvensà yèndè yìsambòmbò anyi mwandamukùlù yà ndekeelu ayi, muvwabo “bàlalakana mu bipèèlà, ne—ne bavwàle bisèbà byà mìkòòkò ne bisèbà byà mbùji, ne bashiya byanza bitupù, ne batàcishiibwe, ne bakèngèshiibwe.” Bantu abu kuntwaku, mmunyi mwikalàku bujaadiki bwètù mwà kwimana kumpàlà kwà bwàbò bòbò mu ditùkù dyà Cilumbulwidi? Nwamònu's, bantu abu mu ditùkù adi.

42 Mpindyewu, mu cikondo cyà èkèleeziyà eci...Tudi ne èkèleeziyà mwandamutekète, mpindyewu ndi muswè kuyitèeka pa myaba yàayi. Ncyèna ngeela meji ne nudi mwà kucimwèna lwà apa to, pàmwàpa pìikala bàmwè bàà kunùdi bafwànyine kumòna, mèmè ndi ncyèla mpatà bikolè, kàdi nènteetè bwà kucyèna, (ndi mumanyè ne kanwèna bafwànyine kucimòna to, basòmbèle munda emu), kucivwija Bikondo Mwandamutekète Byà Èkèleeziyà. Nèncikwàcìlè ku cyanza bwà nwènù kuumvwa.

43 Ùdi ùbanga, Èkèleeziyà wàkabangila ku Mpenta. Muntu mmufwànyinekù kuvila aci anyi? To, mukalenge! Èkèleeziya wàkabangila ku Mpenta ne Dibènesha dyà Mpenta, ne wàkatèekiibwa kùdi Yesù Kilistò bwà kutungunuka too ne ku ditùkù dyà ndekeelu ne Mukenji wùmwèwùmwè awu ne dibènesha dimwèdimwè adi diikàle dikwàcila mudimu munda mwètù. Mudimu Wèndè wà ndekeelu mutùma naawù Èkèleeziyà Wèndè, Maakò 16: “Ndàayi pa buloba bujimà, nùkayiishè Èvànjeeliyò, bimanyinu ebi nebifilè aba bàdi biitabuujà.” Mpindyewu, too ne penyi? “Pa buloba bujimà.” Kùdi nganyi? “Cifùkiibwà cyònsò.” Bafiike, bafiikùlùke, bàà kàlaabi, batòoke, cifùkiibwà cyònsò cìvwàku aci, nùkayiishè Èvànjeeliyò kùdi cifùkiibwà cyònsò. “Bimanyinu ebi nebifilè aba bàdi biitabuujà.” Mpindyewu, dilòòlò edi tudi tubwelamù kakesè, biikàle ànu tubanga kukòsolwelamù dilòòlò edi, dilòòlò dyònsò tukòsaKù cipese cinène citàmbe too ne mutwàyà kafika ku cyètù cikondo sungasunga cyà èkèleeziyà. Mpindyewu, tudi tusangana ne aci ki cìvwa mudimu Wèndè mutùmangana naawù.

44 Mpindyewu, cikondo cyà kumpàlà cyà èkèleeziya cìvwa ng'èkèleeziyà wa Efèsò. Cikondo ciibìdi cyà èkèleeziyà cìvwa n'Seemùnà. Cikondo ciisátù cyà èkèleeziyà cìvwa m'Peegàmò. Cikondo ciinàyi cyà èkèleeziyà cìvwa n'Twatilà.

Cikondo ciitânù cyà èkèleeziyà cìvwa n'Saadi. Ne cikondo ciisambòmbò cyà èkèleeziyà cìvwa m'Filadèlèfiyà. Ne cikondo cyà mwandamutekète cyà èkèleeziyà cìvwa n'Laòdikiyà.

<sup>45</sup> Mpindyewu, cikondo cyà kumpàlà cyà èkèleeziyà cyàkabanga lwà ku cidimu cyà 53 cyà paanyimà pàà lufù lwà Yesù, pààkajaadikà Pòlò èkèleeziyà mu—mu Efèsò. Mu lwendu lwèndè lwà bumpandanjila, wàkajaadika èkèleeziyà ku—ku Efèsò, èkèleeziyà wà Efèsò, ne yèyè nguvwa mpaasàtà wèndè too ne pààkamukòsàbo mutù mu cidimu cyà 66, byènze ne ùvwa mpaasàtà wa èkèleeziyà wa Efèsò munda mwa bidimu bitwè ku makùmi àbìdì ne bìbìdì. Paanyimà pàà lufù lwèndè pa díbà adi tudì bayiilè ne Pòlò Munsantu. . . anyi Yone Munsantu wa Nzambì ngwàkashààla mpaasàtà wa èkèleeziyà awu ne wàkatùngunuka nendè kubwela too ne mu cikondo eci, ki cikondo cyà èkèleeziyà aci kuyaci too ne ku cidimu cyà 170.

<sup>46</sup> Pashiishe paanyimà pàà Cikondo cyà Èkèleeziyà wà Efèsò, kuumukila ku cidimu cyà 53 paanyimà pàà lufù lwà Yesù too ne ku cidimu cyà 170 paanyimà pàà Yesù, pashiishe kubangakù Cikondo cyà Èkèleeziyà wa Seemùnà cyàkashààla kuumukila ku cidimu cyà 170 paanyimà pàà lufù lwà Yesù too ne ku cidimu cyà 312 paanyimà pàà lufù lwà Yesù. Pashiishe kulwakù Cikondo cyà Èkèleeziyà wa Peegàmò, nènku Cikondo cyà Èkèleeziyà wa Peegàmò cyàkabanga mu cidimu cyà 312 ne cyàkashààla too ne ku cidimu cyà 606 paanyimà pàà lufù lwà Yesù. Pashiishe kubwelakù Cikondo cyà Èkèleeziyà wa Twatilà, ne cikondo cyà Èkèleeziyà wa Twatilà cyàkabanga mu cidimu cyà 606 ne cyàkaya too ne ku cidimu cyà 1520, Bikondo byà Mídimà. Ne pashiishe Cikondo cyà Èkèleeziyà wa Saadi cyàkabanga mu 1520 ne cyàkashààla too ne mu 1750, cikondo cyà ba-Luthériens. Pashiishe kuumukila ku cidimu cyà 1750, cikondo cyàkalondà cyàkalwà cìvwa ncikondo cyà Filadèlèfiyà, cikondo cyà Wesley; aci cyàkabanga mu cidimu cyà 1750 ne cyàkashààla too ne ku cidimu cyà 1906. Nènku mu cidimu cyà 1906 ki Cikondo cyà Èkèleeziyà wa Laòdikiyà kubangaci, kàdì ncyèna mumanyè ne necìshiikilè díbà kaayi to, kàdì ndi ndyànjila kwamba ne necìjikè lwà ku cidimu cyà 1977. Ndi ndyànjila kwamba, kí nnè Mukalenge ngudi mungambile to, kàdì ndi ndyànjila kucyàmba bilondèshile cikèènà-kumòna kampàndà cindeeja kùkaadi ndambù wa bidimu, bìdì ne, bitaanu byà ku bintu abi bikaadi (byà ku mwandamutekète abi) bikaadi byenzèke.

<sup>47</sup> Bu. . . Mbanganyi bàdì bavùlùke cikèènà-kumòna aci, mu èkèleeziyà emu? Bushùwà's. Mwambè nànkù, mùvwàbì ne nànsha Kennedy mwinè ùvwa mwà kusungudiibwa mu masungulangana à ndekeelu aa. Mùvwàbo mwà kwanyishila bakàjì bwà kwelabò tukàndà. Mùvwà Roosevelt mwà kufikisha buloba ku mvità. Mùvwà Mussolini mwà kuya mutàngile ku Èthiopia, dibùcìkilangana dyèndè dyà kumpàlà, ne kumukwàta;

aci ncìvwà mwà kwikala ndekeelu, ùvwa mwà kufwà paanyimà pàà cyôci aci. Mùvwà tusumbù tunène etu mwà kujuuka ne byônsò mwà kadìbwinka mu Communisme; cyena-Hitler, ne Mussolini, ne Co- . . . Nazisme, ne bikwàbò, byônsò bìvwa mwà kadìbwinka mu Communisme. Nènku bidimu dikùmi ne cimwè kumpàla, kwambaci ne “Tuvwa ne cyà kuya mu mvità ne Allemagne, ne Allemange ùvwa mwà kwediibwa paanyimà pàà bimanu byà nshààmendà,” Cimanu cyà Maginot. Byàkenzeka menemene ànu mùshindù awu. Kwambaci pashìishe, paanyimà pàà cyôci aci, nebìkafika too ne mu mùshindù wà ne . . . bìlwa kwenzeka ne maalù à mamanya àbandè bikolè mu mùshindù wà bènza kàshinyì, tùshinyì atu tùvwa mwà kulwa tutàmbe kufwàngana ne “diyi” musangu wònsò. Ne cikèènà-kumòna aci cyàkambiibwa mwaba mene wùdì Église de Christ ùsanganyibwa mpindyewu ewu, ku nzùbu wa kale wa Mes- . . . wa bàna bàà nshiyà ewu. Charlie Kern, ùdi pàmwàpa mu nzùbu emu dilòlò edi, ùvwa musòmbèle mwaba awu mwinè musangu awu. Dìndà kampànda dyà dyàlumingu lwà pa dìbà mwandamutekète ki pàkenzekaci. Nènku Cyàkamba ne: “Pashìishe kùvwa mwà kwenzeka ne bàvwa mwà kwenza kàshinyì kàvwa kakàyi dijinga ne yèndà to, kàvwa mwà kukòntononyiibwa kùdì bukolè bwà mùshindù kampànda.” Bàkaadi naaku patùdi twakulangana apa. Bàkaadi naaku mpindyewu, mu bukolè bwà cyamu cyà nzemu, bukòntononyi bwà tulòndò twà mpolondo. Kabèèna nànsha . . . udi ujaalamija ànu tulòndò twèbè twà mpolondo atu kùdì uya aku, kàkwambula wèwè mwinè, kabìyi bikèngela bwà kuludika ne yèndà to.

<sup>48</sup> Mpindyewu, ne cyàkamba mwòmù amu ne: “Mu ciinè cikondo aci, kùvwa mwà kujuuka mukàji munène mu États-Unis.” Ne yèyè awu ùvwa muvwàle ne mulenga kwìsù, kàdi ùvwa ne cikisu mu mwoyi. Ki mèmè kwela mu tubòkò mu cikèènà-kumòna amu, pa dibèji dyà kàlaabi mene apu, ne, “pàmwàpa ng’èkèleeziyà wa Kàtòlikè.” Ne bakàji baanyishìibwe bwà kwela tukànda twà masungulangana bàvwa bafwànyine kukwàcisha bwà kusungula muntu udi kàyi ukumbana bwà ditùnga edi to. Ne ki cidibo benzè. Menemene. Mpindyewu, kwambaci ne: “Aci cìvwa mwà kwikala cibangidilu.”

<sup>49</sup> Mpindyewu cikwàbò cintu cyàkambàci, ne . . . Pashìishe dyàkàmwè paanyimà pàà cyôci aci, Mèmè kumòna ditùnga edi dilwè bu mushiki wà bintu bifwima mwìshì, ditaayisha dishààle ànu tusùnsukilà. Mpindyewu, pìikalà bintu abi mbyenzèke, ki mwènzekà kàbìdì cikwàbò eci. Tukàadi ku . . . Ki bwà cinyi ndi kaaba aka dilòlò edi nteeta bwà kutwàla cyôci eci ne kucitèekela bantu aba mu Jeffersonville, bwalu nkàadi ndilongolola bwà kubwela cyàkàbìdì mu madimi à bwambi àbìdì àdì panshì aa, kàdi ncyèna mumanyè ne ndìbà kaayi dìndi mwà kubìikidiibwa bwà kuumuka anyi kuumushiibwa to. Ndi—ndi . . . katwèna bamanyè aci to. Ne ndi muswè kwikala

mutwishiiḅwe ne ndi...èkèleeziyà àmanyè díbà díḅibo ne mwoyi, bwalu Nzambi wa Bukolè bwónsò neàngoomèkèlè bujitu bwà cyòci aci.

<sup>50</sup> Mpindyewu—mpindyewu, yónsò wa ku èkèleeziyà eyi, bilondèshile Mifundu mwaba awu, ùvwa ne mwanjèlo. Ne mwanjèlo awu ùvwa...Mbanganyi bàḅi bamanyè cidì *mwanjèlo* ùmvwija? M’“mùsànjeelà,” mùsànjeelà. Nènku kùvwa—kùvwa *banjèlo mwandamutekète* batùmina èkèleeziyà mwandamutekète, bàvwa bùmvwija “baamisànjeelà mwandamutekète.” Mpindyewu, bàvwa mìtootò mu cyanza Cyèndè. Ne mu cyanza Cyèndè yòyi dikùmi ne yìḅidì eyi—eyi... mìtootò mwandamutekète yìvwa ne cyà kuleeja Bukènkè bwà Bwikadi Bwèndè mu ditùkù dya bufùkù ditùḅi ne mwoyi edi ayi. Ànu mùḅi mìtootò yìleeja díbà pa buloba, yìfila bukènkè bwàḅi bwà twamòna mwà kwenda, ne kumanya kwà kuya mu mēbà à bufùku amu.

<sup>51</sup> Mpindyewu tudi tujandula díbà adi ne, mu díbà edi, yónsò wa ku banjèlo abu ùvwa ne ngiimànyìnù ne mwaba. Nènku, bàna bèèḅù, dílòḅò edi katwèna tukafikakù to, bwalu tudi bamanyè mwanjèlo wa èkèleeziyà wa kumpàla ewu, kàḅi neciikalè cintu cyà kaciya cyùmvwika ne cyà butùmbi bwà kujandula ne kupàtula mu maalul-malonda, kumpàla kwènù, banjèlo bàà èkèleeziyà mikwàbò eyi. Mwanjèlo wa èkèleeziyà wa kumpàla ùvwa m’Pòlò Munsantu, wàkamwaasa awu, mùsànjeelà wa Nzambi. Mwanjèlo wa èkèleeziyà wa Efèsò ùvwa m’Pòlò Munsantu. Èkèleeziyà...Mpindyewu, cidì cyènza ne mēmè... .

<sup>52</sup> Mpindyewu, bwà bakwàbò abu nudi bafwànyine kupangakana, kàḅi ndi musòmbè mwaba awu munda mwà matùkù ne matùkù mu disonsodiibwa too ne mungàavu kuumvwa Nyumà Mwimpè ùndenga ne ùndaaba bwà bwalu abu. Ki bwà cinyi ndi mumanyè. Nènku tàngilàayi bantu bàḅi basòbola aba, pawikalà mulongi wa maalul-malonda, bòbò... Bantu bàmwèbàmwè bàḅi naabò kaaba aka, bàḅi mumanyine ku dibuulula ne mbàvwa banjèlo batùmina èkèleeziyà aba, bàvwa ne mudimu wa bwambi wùmwèwùmwè wàkenzà bòbò aba ku cibangidilu awu. Ne wòwò mudimu wà bwambi awu kawèna mwà kushintuluka to, wùḅi ne cyà kushààla mpenta ku ntwàḅijilu too ne ku ndekeelu.

<sup>53</sup> Mpindyewu, balongi bàà maalul-malonda bàḅi basòmbè mwab’ewu aba nebàpanganè naanyi pa muntu ewu; kàḅi pa èkèleeziyà wa Seemùnà, Irénée ngùḅḅi mēmè mumanyè ne nguvwa mwanjèlo wa ditùkù adi. Polycarpe, bààbùngi bàà kunùḅi nebàmbè ne ùvwa m’Polycarpe, èyowà, nudikù bafwànyine kwamba ne ùvwa n’yèyè. Kàḅi Polycarpe ùvwa mutàmbe kweyemena ku bulongolodi ne ku ntèḅèleelu wa Kàtòlikè, uvwa wenda ubànda awu. Kàḅi Irénée ùvwa mmuntu ùvwa wakula mu myakulu, ne mwikàle ne bukolè bwà Nzambi, ne bimanyinu biikàle bimulonda. Yèyè ùvwa mwanjèlo wa

Bukênkè wa Nzambì, nènku yéyè ngwàkapàtula Bukênkè abu paanyimà pàà Polycarpe mumanè kupoopediibwa pa nkùrusè anyì mushipiibwe, mushipiibwe ne cikisu, dîbà adi Irénée ùvwa umwe wa ku balongi bèndè, ne Polycarpe ùvwa mulongi wa Pòlò Munsantu . . . anyì wa Yone Munsantu. Ki pashiishe Irénée kwangatayè kaaba kèndè, ne kutwàlayè Bukênkè abu.

<sup>54</sup> Nènku mwanjèlo wa Bukênkè bwà—bwà Peegàmò ùvwa m’Martin Munsantu munène. Mémè ncyèna ngiitabuuja ne kùvwakù muntu mutàmbe bunène ukààdikù ne mwoyi pa buloba, pa kuumusha Yesù Kilistò, mutàmbe Martin Munsantu to. Bukolè? Bashipyanganyi bàà ne cikisu abu kulwabò kùdiye bwà kumukòsa mutù (ùvwa wìtabuuja bimanyinu ne maalu à kukèma, ne Dibènesha dyà Mpenta), nènku pààkayàbo, bàkaavwa ànu ne bàmushebèyè, yéyè kukòkela cibwikilu cyèndè paanyimà ne kubàtèèkelayè nshìngù. Kàdi mushebeyanganyi awu mmwenzè ànu ùpàtula mwelè bwà kumukòsa mutù, bukolè bwà Nzambì kumutuuta ne kumusàka paanyimà kule nendè, ki kukalabilayè ku binù bwà kumulòmbayè. . . ? . . . Amen. Yéyè ùvwa mwanjèlo mutùmina èkèleeziyà awu.

<sup>55</sup> Bikwàbò bintu. Tàngilàayi nùmonè mùvwàye. . . Umwè wa ku bàna bààbò bàà balùme bàvwa bamwowè, yéyè ùvwa mu njila bwà kuteeta bwà kamupeta, bwà kumòna ne ncyì cìvwà cyenzèke. Nènku pààkafikàye kuntwaku, bàkaavwa bamanè kumwowa. Ùvwa ùsanganyiibwa mwolola, mufwè, ne mèsù mapàtùke mu nyama mu mutù wèndè. Kubwelayè muvwàye amu ne kupònayè ku binù ne kwadijaye mubidi wèndè pambidi pèndè munda mwà dîbà dijimà, ùsambila Nzambì. Ki bukolè bwà Nzambì kulwàbù pambidi pàà muntu awu ne kujuukayè, kumukwàtayè ku cyanza ne kuumukayè nendè buludi mwaba awu. Aci’s mbwalu—bulonda, ànu mùdi bwà George Washington, Abraham Lincoln, anyì bwà nì nganyì mukwàbò. Mbwalu—bulonda’s.

<sup>56</sup> Èyowà’s, mukalenge! Martin Munsantu nguvwa mwanjèlo mutùmina èkèleeziyà wa Peegàmò, cìvwà, èkèleeziyà wa dibàkà dyàkabàbweja mu cyena—Kàtòlikè paanyimà pàà cyòci aci.

<sup>57</sup> Mwanjèlo wa èkèleeziyà wa—wa Twatilà ùvwa n’Colomba.

<sup>58</sup> Mwanjèlo wa èkèleeziyà wa Saadi, èkèleeziyà mufwè awu . . . Mwakù *Saadi* mbwena kwamba ne “mufwè.” Mupàtùke ne dìnà, kadiyi Dìnà Dyèndè to: “Kàdi dìnà dyà ne udi ne mwoyi, pèèbè mmufwè.” Tàngilàayi mwàkapàtulàbo dibàtiiza adi mu ditùkù adi. Nwamònu’s, nkudidi difùmine. Mwanjèlo wa èkèleeziyà wa Saadi ùvwa m’Martin Luther, mulongolodi wa kumpàla.

<sup>59</sup> Mwanjèlo wa èkèleeziyà wa Filàdèlèfiyà ùvwa n’John Wesley, mùsànjeelà awu.

<sup>60</sup> Ne mwanjèlo wa èkèleeziyà wa—wa Laòdikiyà kî mmwanji kumanyika to. Neàmanyikè dīngà ditùkù, kàdi pàmwàpa yéyè. . . pa buloba. “Ewu udi ne dicì. . .” [Katùpà kàà mukàbà

wà mēyi munda mutupù—Muf.] . . .kumanya ne eci ki cikondo citùdi ne mwoyi. Nzambi ngwēnza dilumbulwisha dyà cyòci aci.

<sup>61</sup> Mpindyewu, mōnaayi mpindyewu, nēnku netufikè mpindyewu ku Mifundu, twalukila ku cikondo cyà kumpàlà cyà èkèleeziyà. Mpindyewu ndi muswè. . .Ndi ne ndambù wa tuntu tukesè tufūnda kaaba aka tūndi njinga bwà nwēnù kutèèleja ne ntēma yōnsò.

<sup>62</sup> Èkèleeziyà wa kumpàlà, èkèleeziyà wa Efèsò, byenzi bya èkèleeziyà, cyàkabàpiishilà Nzambi aci, cìvwa mbyenzi kabiyi ne dinanga. Difutu dyàbò divwa m’Muci wà Mwoyi.

<sup>63</sup> Èkèleeziyà wa Seemùnà ùvwa èkèleeziyà mukèngèshiiibwe, mupicile mu makènga makole. Difutu divwa ncifulu cyà butùmbi cyà Mwoyi.

<sup>64</sup> Èkèleeziyà mwisàtù, Peegàmò, cikondo cyà dilongesha dyà mashimi, Sàtaanà ùdinga, ne cishimikidi cyà bukòokeshi bwà ciipaapà, dibàkà dyà èkèleeziyà ne mbùlāmātadì. Difutu divwa mmanà masokoka ne dibwe ditòoke.

<sup>65</sup> Èkèleeziyà wa Twatilà ùvwa ng’èkèleeziyà wa diseeswishiibwa dyà ku ciipaapà, Bikondo bya Mìdimà. Difutu divwa mbukolè ne bukòokeshi pa matunga, ne Mùtootò wa mu Dindà. Ki banyààbanyà mbòbò abu bàakayà too ne ku ndekeelu.

<sup>66</sup> Èkèleeziyà wa Saadi ùvwa ncikondo cyà dilongolola, bumpandanjila bunène. . .anyi kî mbumpandanjila to, kadi mēnà masokoka, bāvwa ne mēnà àbò sungasunga. Ne difutu divwa ncivwàlù citòoke, ne dīnà mu Mukàndà wà Mwoyi (bìdi ne cyà kulwa ku cilumbulwidi). Tuvwa bamōne aci ditùkù adi, Mukàndà wà Mwoyi; bidi bikèngela bwà wèwè kulumbulwishiibwa ku Mukàndà wà Mwoyi. Bansantu mbatentēmūnyiiibwe ne bangàciibwe kakūyi aci to, bòbò kabèena bàya ku aci to.

<sup>67</sup> Cikondo cyà Èkèleeziyà wa Filàdèlèfiyà cìvwa ncikondo cyà dinanga dyà bwànà bwètù, cikondo cinènè cyà mudimu mutùmangana naawù ne cikondo cinènè cyà bumpandanjila, ciibi cyunzulula. Ne difutu divwa ndi—dikunji. Kubuulula kwà mēnà à Nzambi kùvwa ne cyà kwikala mu—mu cikondo eci, pààkapàtukàci lwà mu cidimu cyà 1906. Èyo.

<sup>68</sup> Cikondo cyà Laòdikiyà cìvwa ng’èkèleeziyà wa civùmvù, mubangi, mudivudijile bintu, kàyi ùkèngela cintu; kadi uvwa mukèngeledi wa luse, mupele, mpofo, ne mwena dikènga, ne butakà. Ne difutu divwa nkusòmba pa Nkwasa wa butùmbi pāmwe ne Mukalenge, aba bàdi bàcimunà cikondo aci abu.

<sup>69</sup> Mpindyewu bwà kusùnsula, dilòòlò edi, bwà kunùleejakù ndambù pa bìdi bitàngilà disangisha dilòòlò edi, netwàngatè nshapità mwi2, cikondo cyà kumpàlà cyà èkèleeziyà. Mpindyewu tudi. . .



Mmubuulùdiibwe ne twètù tudi bamanyè ne Yèyè ùdi nganyi, Yèyè ùdi Nzambi!

<sup>70</sup> Mpindyewu, cikondo cyà èkèleeziyà ncibangè ànu mûmvwà mwambè amu, lwà ku cidimu cyà 53, too ne ku cyà 170. Nènku (a) cimenga cyà Efèsò, cimwè cyà ku bimenga binènè bisàtù byà Asie; misangu yàbûngì cibìikidiibwa bu cimenga ciisàtù cyà diitabuuja dyà bwena Kilistò (cyà kumpalà civwa n'Yelusalèma; ciibìdì, Antiyòkiyà; ne ciisàtù, Efèsò)...(c) cimenga cyà bungèndààmùshingà bunène...(e) bukalenge bùvwa bwà Loomò...(f) mwakulu wùvwa ncyena Ngelikà. Bafùndì bàà maalu-malonda bàdi bìitabuuja ne Yone, Màriyà, Peetèlò, Andèlè, ne Filipò bònsò bàakajikiibwa mwòmò amu. Ne Efèsò ùvwa mumanya bwà bulenga bwèndè.

<sup>71</sup> Bwena Kilistò ku Efèsò bùvwa mwaba wùvwa beena Yudà basòmbèle, ku Efèsò. Ne cimenga aci civwa ciibaka lwà mu cidimu cyà 53 anyi cyà 55 paanyimà pàà lufù lwà Yesù. Bwena Kilistò bwàkashìndamijiiibwamù kùdì Pòlò Munsantu. Pashiishe, Pòlò Munsantu wakapicishila bidimu bisàtù ku Efèsò aku. Diiyiisha dyà Pòlò dyàkafila bwenzeji bunène pa beena kwitabuuja ku Efèsò. Pashiishe, Timòtè nguvwa mwèpiskòpò wa kumpala wa èkèleeziyà ku Efèsò. Pòlò ngwàkafùndila èkèleeziyà mukàndà ku Efèsò. Mu cikondo cyà Pòlò ùvwa ng'èkèleeziyà munène.

<sup>72</sup> Efèsò mbwena kwamba ne...dìna mene *Efèsò* mbwena kwamba ne “kulekela cìya, kulekelela, mutwè cìmpingà.” Babìikidìbwe kùdì Nzambi ne: “Èkèleeziyà mutwè cìmpingà.” Nzambi—Nzambi wàkanji kwitaba dyàmbedi byenzedi byàbò, mudimu wàbò mukolè, ne lutùulù lwàbò. Nzambi wàkabàtandisha bwà nsòmbelu wabò, dishiyà dyà dinanga dyàbò dyà dyàmbedi, bwà ditwà dyà cìmpingà, ne bwà mùvwabo kabàciyi bàmbula Bukènkè to. Efèsò kàvwa èkèleeziyà museeswisha to, wàkapangila bwalu bwà dibènga kutungunuka mu dinanga dipwàngàne.

<sup>73</sup> Cikòsò cyà Efèsò: Mamuma, kaayi dinanga, balombòdiibwe ku dipàmbuka. Milayi: Mpàladiizò mulaya mucimunyi, wa bansantu bàà Efèsò mu cikondo cyà èkèleeziyà, mufile ku Muci wà Mwoyi.

<sup>74</sup> Cintu cilenga ncyòci eci. Muci wà Mwoyi mmutèèdiibwe misangu yisàtù mu Genèsè, misangu yisàtù mu Bwàkabuulwibwà. Musangu wà kumpalà wàkatèèdiibwàwu mu—mu Genèsè, mùvwa mmu Edènà, ne Kilistò nguvwa Muci awu. Misangu yisàtù yidiwu mutèèdiibwe mu Bwàkabuulwibwà, ùvwa n'Kilistò mu Mpàladiizò. Kaa, aci's ncibanjike. Mukalenge àbeneshè.

<sup>75</sup> Mpindyewu tudi tubanga nshapità wa 1 wa Efèsò...anyi mvensà wa 1 wa nshapità mwi2, èkèleeziyà wa Efèsò:

*Kùdi mwanjèlo wa èkèleeziyà ku Efesò fùnda ne; Ebi mbintu bidìbò bàmba kùdi ewu udi mukwàte mitootò mwandamutekète mu cianza cyèndè cyà dyàbalùme, udi wendela munkaci mwà bitèekedi byà myèndù byà ngòlò mwandamutekète;*

<sup>76</sup> Yone ngudi mù—mùsànjeelà cikondo aci. Uvwa wendakana munkaci mwà bitèekedi byà myèndù byà ngòlò mwandamutekète ebi awu ùvwa n'Yesù Kilistò, Nzambi wa Bukolè bwònsò. CìdiYe wènza ncinyi? Kí mmwambe ne Ùvwa wèndela mu citèekedi cyà mwèndù *cimwèpelè* to, Ùvwa wèndela munkaci mwabi byònsò. Aci cidi cileeja cinyi? Bwà ne Yèyè ùdi Nzambi umwèumwè awu, makèlèlèlè, leelù, too ne kashidi, ne mu cikondo cyònsò cyà èkèleeziyà bwà mwena kwitabuuja yònsò. Ùdi ùlwa ku... ne Nyumà Mwímpè bwà cikondo ne cikondo cyònsò ne bwà muntu yònsò; umwèumwè awu makèlèlèlè, leelù, too ne kashidi.

<sup>77</sup> “Mukwàte mu cianza Cyèndè cyà dyàbalùme.” *Cianza cyà dyàbalùme* mbwena kwamba ne “bukòokeshi ne bukolè Bwèndè.” Mukwàte mu cianza Cyèndè cyà dyàbalùme (mwinshì, bakòntononyiibwe) baamisànjeelà batùmina bikondo mwandamutekète byà èkèleeziyà. Kaa, mèmè ntu munangè aci. KuMumòna wèndela mu bikondo byà èkèleeziyà ebi, Kilistò awu, ùDìmanyisha kùdi bantu Bèndè mu Bikondo Byà Mídimà ebi, mu cikondo ne cikondo cyònsò; pàdi èkèleeziyà ùlwa wa kwisùkwisù ne ùdilamununa, aba bàya ewu njila aba bàya mukwàbò, kàdi banyààbanyà bàà èkèleeziyà abu bàdi ànu kacya bààkwàta, ne Kilistò ùkwàta naabò mudimu, ùshindika Dìyì Dyèndè; ùMulombola too ne ku ndekeelu.

<sup>78</sup> Mbipeepèle menemene bwà kumòna mutùdi bapetè citùdi naaci leelù ewu eci, panùdi nubanga kulonga cyòci eci. Mpindyewu, kaaba aka ku cibangidilu... Ndi ngiitabuuja ne nwènu bònsò nudi mwà kumòna kuulu eku. [Mwanèètù Branham ùdi ùmvwija ne bifwànyikijilu ku cibàsà—Muf.] Cikondo cimwè cyà èkèleeziyà ncyòci eci, ncyà Mpenta. Cikondo ciibìdi cyà èkèleeziyà, ciisàtù, ciinàyì, ciitànù, ciisambòmbò, cikondo cyà mwandamutekète cyà èkèleeziyà. Mpindyewu bu nwènu mwà kumòna cyòci eci ne ntèmà yònsò, Èkèleeziyà wàkabangila ku Mpenta. Mbanganyi bàdi biitabuuja nànkù? Nudi numòna cyàkenzekà ku Mpenta anyi? Dìbà adi tуди tutàngila èkèleeziyà muyayàye wènda ùpweka amu. Ùdi ùbanga kutàmba kubwicidila kakesè, ùseemena kule ndambù, kule ndambù; ndambù mukèsè, ùdi ùkèèpela nùnkù ewu pàdi Èkèleeziyà mulelèlè ùpàtuka apu's.

<sup>79</sup> Mpindyewu, Kilistò awu... nànsha Èkèleeziyà mwikàle mukèsè bishi, “Mwaba wònsò wùdi bàbìdi anyi bàsàtù badisangishe mu Dìnà Dyànyì, Mèmè nèngiikalè munkaci mwàbò.” Pàdìbò badisangishe pàmwè mu cinyi? Mu dìnà dyà ba-Méthodistes anyi? Dìnà dyà ba-Baptistes anyi? Dìnà dyà

beena Mpenta anyi? Dîna dyà Yesù! Mwaba wónsò wùdì bàbìdì anyi bàsàtù badìsangìshe, nànsha biikàlè bakesè bàà bishi. Nènku nebiikalè bakesè menemene mu matùkù à ndekeelu mu mùshindù wà ne, Yéyè wàkamba ne, bìvwa bikèngela bwà kulwaYè lùkàsà bwà kukòsoloja mudimu awu bwà cyanàànà kî nkufwànyine kusùngidiibwa mubidi nànsha wùmwe bwà Dyambwibwa to. “Mwaba wónsò wùdì bàbìdì anyi bàsàtù badìsangìshe mu Dîna Dyànyì!”

<sup>80</sup> Mpindyewu, cipungu cyà kumpàla, bàpostòlò. Mpindyewu, tudi tumòna ne eci ki ntwàdijilu, Mpenta. Yéyè ùdì wènda, Nzambi munène umwèmwè awu, bimanyinu binène bimwèbimwè abi bìvwa ne cyà kwenzeka mu bikondo byònsò ebi bwalu Yéyè ùvwa wèndela munkaci mwà cikondo ne cikondo cyònsò. Ùbènesha cinyi? Bantu Bèndè bàdì badìsangìshe mu Dîna Dyèndè.

<sup>81</sup> Ndi muswè bwà nwènù kutàngila mu cyòci eci patùdì twenda tupicila mu èkèleeziyà apa. *Ewu èkèleeziyà ùvwa ne Dîna dyà Yesù. Ewu èkèleeziyà ùvwa ne Dîna dyà Yesù. Ewu èkèleeziyà ùvwa ne Dîna dyà Yesù. Kàdi ewu èkèleeziyà kuDijimijayè. Ewu èkèleeziyà kupàtukayè, cikondo cyà ba-Luthériens, ne “dîna dyà ne wèwè udi ne mwoyi, kàdi pèbè mufwè.”* Ne ùpweka buludì too ne ku ndekeelu kwà cikondo eci; kàdi pankaci pàà eci cikondo ne eci cikondo mpatèèka ciibi cyunzulula cidi cyàluja cyàkàbìdì Dîna adi kùdì èkèleeziyà. Mpindyewu tàngilàayi nùmonè aci ní m’Bulelèlè, paanyimà pàà twètù bamanè kucyàngata kaaba aka mu Mifundu. Pankaci pàà—pàà bikondo abi apu.

<sup>82</sup> Mpindyewu, mààlabà dilòlòlò nènteetè bwà kwenza ne cyòci eci cisombè apa bwà twacimòna bònsò. Nènku nèndwe pàmwàpa mààlabà mu mapingaja bwà kuzolela...yimwè yà ku—ku ndongamu yîndi njinga kunùlondela. Nènku piikalàbi ne muntu kampànda wa kunùdì ùdì ne maalu-malonda, lwàku naawù. Anyi wàngatè biwàfùndà abi ùye naabi ku nzùbù wa dibadila mikàndà anyi ku mwaba kampànda wàngatè maalu-malonda, ùabalè ùmonè eci ní ncilelèlè.

<sup>83</sup> Mpindyewu mvensà wa kumpàla. CidiYe wènza ncinyi? Ùdì ùbèlè mwoyi.

*Kùdì—kùdì mwanjèlo wa èkèleeziyà wa Efèsò... (kùdì Yone) fùnda ne: Ebi mbintu bidìbo bamba kùdì ewu udi mukwàte m̀tootò mwandamutekète mu cyanza cyèndè cyà dyàbalùme, udi wendela munkaci mwà bitèekedi byà myèndù byà ngòlò mwandamutekète; (s’ndyela dyà mwoyi)*

<sup>84</sup> Mpindyewu mvensà mwi<sup>2</sup> ne mvensà mwi<sup>3</sup>, Yéyè ùdì ùbèlè kààlumbaandi ne:

*Ndi mumanyè byenzedi byèbè, ne midimu yèbè mikolè, ne lutùulù lwèbè, . . . mùdì kùyi mwà kutwàla aba bàdì*

*babi: ne wêwê udi mwelê ku diteeta aba bàdi bàmba ne mbàpostòlò, kàdi kabàyi cyôci aci to, ne mubàsangane beena mashimi:*

<sup>85</sup> Nwamònu's, dipàmbuka adi dikaavwa dimanè kubanga kubwela, mu cikondo cyà kumpàla eci. Dimanè kubanga kwòkù aku mene; mbwalu basungula ne Èkèleeziyà mulelèlà bàvwà baswè kulama tunungu twà Bible, ne kulama Méyì àvwà Yesù mwambè mu bujaadiki Bwèndè, bàkaavwa bamanè kubanga kulamunuka. Cintu kampàndà cìvwa cibangè kwenzeka, ne kùkaavwa kujuukè balongeshi bàà mashimi, bantu bàvwà bàlôngesha mashimi, bibèngàngàne ne Mifundu, bàteeta bwà kubweja cintu kampànda anyì kusàkidila cintu kampànda.

<sup>86</sup> Ki bwà cinyi Wàkapèesha èkèleeziyà dibuulula edi e kwamba ne: “Ewu yònsò wadìdinga kuumushila anyì kusàkidilakù awu, cyèbè citupà necyùmushiibwè ku Mukànda wà Mwoyi.” Mbwena kwamba ne, mujìmine, mwanètù! Kùbwelakanyikù ne Dìyì dyà Nzambi to! Nànsha Dyòdi ditàpa nganyi ku mwoyi anyì Ditàpa cinyì, ùDyàmbè nànsha byà munyì. Ànu mùdiDi difùndiibwemù amu, ki mùshindù ngwòwò awu. Kabyèna bitùkèngela cintu kampànda cikwàbò cya cinène to, kabyèna bitùkèngela nsaserdòsè anyì nì ncinyi bwà kutùmvwijaDì to, Nzambi Nyumà Mwimpè awu ki muumvwiji. Yèyè ngudi ufila dyumvwija.

<sup>87</sup> Mpindyewu, bu nwènù mwà kumòna, bakùdimuka bùmuka ku maalu mabi ne bàjandula bapròfetà bàà mashimi, paanyimà pàà bamanè kujaadikiibwa ne mbàà mashimi, biikàle ne cimwènekèlu cyà difwàna dyà Nzambi. Nudi numòna mùdi èkèleeziyà ùbanga kulwa wa maalu à kwìsùkwìsù mu ciinè cikondo aci anyì? Bààkabanga kwenza bu bàdi bàtekesha bantu bàvwà mu disonsodiibwa dyà Nyumà Mwimpè abu, bàbanga kufikisha bantu ku dibèlulwila mu mùshindù kampànda.

<sup>88</sup> Èè, Yesù kàakambakù ne: “Nudi bàà dyàkalenga panùdi nukèngeshiibwa bwà bwakàne anyì”? Yèyè kàakambakù ne nùbanga kulwa bàà maalu à kwìsùkwìsù to. Wàkamba ne: “Sankàayi, ne ikàlaayi ne disànkà dyà diyiila ne panshi, bwalu bòbò bààkakèngesha bapròfetà bàkaavwà kumpàlà kwènù.” Wàkamba cyôci aci, mùvwa mmu masànkà à bantu, mu Maatàayi 5 ne: “Nudi babènèshiibwe!” Mòna's, kufikisha bantu ku dinwèlulwila bwalu nudi banangè Mukalenge Yesù, s'ndibènesha ànu bwà dibàfikisha cyanààna ku dicyàmba. Bàdi ànu... Pàdibo bànwèla mulawu apu, bàdi bànùtwàdila mabènesha à Nzambi pambidi pènù. Cìdi cìbààlukidila bòbò, mwàkaalukidilàci Baalàmà musangu awu amu. Cìdi—cìdi cìbààlukidila bòbò. Pàdibo bàteeta bwà kukwelulwila mùdi mwena Kilistò apu, mòna's, s'cìdi cìbààlukidila bòbò, kàdi Nzambi mwikàle ùfila dibènesha, bwalu: “Nudi babènèshiibwe pàdi bantu bànùkengesha bwà Dinà Dyànyi.” Bwà bwalu bwà Dinà Dyèndè: “Nudi babènèshiibwe!”

<sup>89</sup> Mpindyewu tudi tusangana ne bàvwa baswè kubanga ne kubwela mu cimwènekelu cyà difwànà dyà Nzambi.

<sup>90</sup> Mpindyewu, ndi mufwànyine kwimanyikila mwab'ewu mene ne kwamba cintu kampànda, ngeela meeji ne ki cingènza. Nùkààvwakù bamòne ne ditàbuluja dyònsò edi. . . Mpindyewu, nwènù bambi naanyi, nwàkenketaayi bwalu ebu. Ditàbuluja dyònsò ditu dilela mapàsà, ànu mwàkalelà Yakòbò ne Leebèkà mapàsà amu: Esawù ne Yakòbò. Ndi nswà kwamba Izàkà pamutù pàà. . . Izàkà ne Leebèkà, pamutù pàà Yakòbò. Izàkà ne Leebèkà bààkalela mapàsà. Taatù ùvwa wa cijila, maamù ùvwa wa cijila, kàdi bààkalela bânà bàà balùmè bàbìdi bàà mapàsà: Esawù ne Yakòbò.

<sup>91</sup> Mpindyewu, bònsò bàbìdi bàvwa batèndeledi. Kàdi Esawù, pààkafikàbi ku byenzedi ne byenzedi bilenga, bu mwena ne ànu mikenji mwìmpè, pàmwàpa ùvwa mwànà wa balùmè mwìmpè maalù, mu byònsò, kutàmba mùvwà Yakòbò. Nuvwakù bamanye aci anyi? Yakòbò ùvwa ànu mwànà mukese wa balùmè uvwa dibà dyònsò kacya ànu wàlamata kùdi mamwèndè. Kàdi Esawù ùvwa ùpàtuka ùkàkwàta mudimu, ùpàtuka ùkapeta munyiinyi wà kashà wà kupèèsha tatwèndè mpofo mununu uvwa mupròfetà awu, yèyè ùvwa ùditàcisha bwà kumubèèja. Kàdi Yakòbò yèyè ùvwa ne cintu ànu cimwèpelè mu èndè meeji, ùvwa ùkèba bwanààbutè abu! Yèyè kàvwa ucyuka bwà ntantà uvwaye mwà kunèngakana mwaba awu too ne ku dibà kaayi anyi civwà cikèngela bwà kwenzayè to, cintu cyà mushinga mu wèndè nsòmbelu civwa mbwanààbutè! Kàdi Esawù yèyè ùvwa ùbùdyombola.

<sup>92</sup> Mpindyewu kanwènaayikù numòna muntu wa mubidi—muntu wa mu mubidi awu anyi? Pàdi ditàbuluja dilwa, kùdi bitùpà bibìdi byà bantu bìdi bipàtuka mu ditàbuluja ne ditàbuluja dyònsò. Kùdi muntu wa mubidi udi upàtuka, ne yèyè neàbandè ku cyoshelu wàmba ne: “Èyowà's, mukalenge, ndi ngiitaba Kilistò bu Musùngidi wanyi.” Yèyè neàpatukè, ne cidi cimwenzekelà ncinyi? Katanci aka, neàkuupukè mu èkèleeziyà kampànda mwìmpè wa mashikà, wa maalù à kwìsùkwìsù, bwalu yèyè ùdi wèla meeji ne: “Èè, mèmè mukashààle wa mu èkèleeziyà, s'ndi mwìmpè ànu mùdi mukwàbò awu. Mèmè ewu ncyèna mwìmpè ànu mùdi *Kampànda* anyi? Mbishiilàngàne ku cinyi bu mùdibi ànu ne ndi wa mu èkèleeziyà awu mwikàle ngenza ditonda dyànyì?” Mòna's, s'kùdi dishiilangana bùngi cyanàànà. Bidi bikèngela ùlediibwè cyàkàbìdi. Bidi bikèngela wikalè ne bwanààbutè.

<sup>93</sup> Kàdi bwà Yakòbò yèyè kàkacyuka diseka divwàbò bamusekè to. Yèyè ùvwa ùkèba bwanààbutè abu, ne bwèndè yèyè kàkacyuka mùshindù wàbùpetaye nànsha.

<sup>94</sup> Mpindyewu, bantu bààbùngi kabàtu baswè kupeta bwanààbutè to bwalu bàdi bèèla meeji ne bantu bàtukù

bàbùdyombola. Kí mbaswè kuya ku cyoshelu bwà kudilakù ndambù to, anyi kupangila ndambù wa byàkudyà, ne—ne cintu kampànda cikwàbò to. Kí—kí—kí—kí mbaswè kucyènza to. Bakàji bààbùngì. . . bààbùngì, nudi bamanyè's, didilengeja dyà byanz- . . . ne bilaabu kwísu, bàdi beèla meeji ne bôbò badile myadi ncifwànyine kubikùpula, mbifwànyine kukèngela bwà kubilaabululabo. Mòna's, bàdi. . . cidi. . . Ne ncyèna ne meeji à kwamba aci bwà kunyangakaja cijila to, ndi ntèkemena ne kabyèna byùmvwika mu mùshindù awu to, kàdi aci's mbulelèlè. Kabèèna ànu baCiswe to. Kí mbaswè Dilediibwa dyà Cyàkàbìdì to, bwalu Dilediibwa dyà Cyàkàbìdì dítu bu bukooyà. Cidi ànu mùdi dilediibwa dikwàbò kanà dyònsò edi. Dilediibwa kanà dyònsò edi's dítu mbukooyà, nànsha dyenzèkèle penyì. Dyòdì dyenzèkèle mu lupangu lwà ngulube anyì mu cikùmbì, anyì dyenzèkèle mu cibambalu cyà lùpitaadi, cilengeja ne bilòngò byà rose, didi ànu bukooyà.

<sup>95</sup> Ki mùdì kàbìdì Dilediibwa dyà Cyàkàbìdì bukooyà's! Amen. NeDikwenzèjè bintu byùvwà kùyi mwelè meeji ne uvwakù mufwànyine kwenza to; kwimàne mu disangu dyà njila utuuta dikasa, anyì wimba ne: “Butùmbi bwikalè kùdì Nzambi! Àlèluuyàh! Nzambi àtumbè! Butùmbi kùdì Nzambi's wè!” Mòna's, wèwè's newènzè maalù bu mubùlùke. Ki cyàkenzejàdì bàpostòlò, ki cyàkenzejàdì virgò Màriyà, wàkenza maalù bu ne ùvwa mukwàcike maalà. Ùvwa bukooyà mu kasùmbù kàà bantu, kàdi's bikèngela kwikalè bukooyà bwà mwoyi kupàtukawùmu. Amen!

<sup>96</sup> Cintu cyònsò eci cyòci kacyi cifwè ne cibolè to, mwoyi kawèna mwà kupàtukamù to. Muntu yèyè kàyi mufwè ne mubolè mu meeji èndè sungasunga to, Kilistò kèna mwà kubwela mu mwoyi wèndè to. Paùdì uteeta bwà kudyèlela wèwè mwinè meeji ne: “Mpindyewu, mèmè mubànde ku cyoshelu kwaka ngamba ne: ‘Èyowà's, Mukalenge, mèmè's ndi—ndi muntu mulenga, nènKwangàtè. Nèmfutè byàdiikùmi byànyì. Nèngènzè cikampànda,’” bikèngela ùfwe ne ùbolè ànu mwaba awu ku meeji èbè awu. Lekèlè Nyumà Mwîmpè àngatè bukòòkeshi ne ènzè ànu cyònsò cidiYe muswè kukwenzela aci. Ukooyikakù naaci's. Aci's cidi cyùmvwika cibi be, kacyi cyà cinyangakaja cijila to, kàdi m'Bulelèlè. Ki mùshindù wùmwèpelè wùndiku pàànyì mumanyè mwà kupoopela cintu aci bwà kunùfikisha ku diCyùmvwa.

<sup>97</sup> Ncinyì civwàku cyà bukooyà kutàmba musùmbà wà beena Yudà bàà bàdineemeka abu ditùkù adi, kutàmba kumòna bantu aba bàpàtuka muntwamu ne mishikù yikukumina? Nudi bamanyè cidi dikukumina anyi? “Huh, huh, uh, uh, uh, uh. . . ? . . .” Myakulu mikwàbò, ne bènza maalù bu bantu bakwàcike maalà. “Huh, huh, uh, uh, uh.” Ki cyòci aci menemene civwàbo bènza. Bàvwa ne mmwènekèlu wa bukooyà's!

98 Ki kwambayè ne: “Bantu aba mbûle bônso tètè ne mvinyò mupyamùpyà anyi?”

Kàdi paanyimà pàà umwe wènza bu mwalùkilakù mu yèyè, kwambayè ne: “Eci cimanyiibwè kunùdi, ne tèelejàayi méyi àànyi, bantu aba kí mbakwàcike maalà munùdi nucinka amu to.” Kàdi kwalukilayè ku Mifundu ne: “Eci ncyàkambà mupròfetà Yowèlà aci ne: ‘Nebyènzekè ku matùkù a ndekeelu,’ mùdi Nzambi wàmba ne, ‘Mémè nèngiìcikijè Nyumà Wanyi pa mubidi wônso.’”

99 Mùshindù awu ngwàkalediibwà Èkèleeziyà dyàmbedi. Mbanganyi bàdi bìtabuuja ne Nzambi kèna ne mikàlu? Nènku Yèyè kèna mwà kushintuluka to. Nènku pìikalàbi ne ki cìvwà mmwènenu Wendè wa Èkèleeziyà ku cibangidilu, ng’Èkèleeziyà wa mùshindù awu wíkalaYè nendè ku ndekeelu. Yèyè kèna mwà kushintuluka to. Pa nàнку mmunyi muwàpingajàpu dilabulangana dyà ku cyanza, anyi dimyaminangana dyà màyi, anyi—anyi cintu cikwàbò kampàndà cìvwà kacyi cyenzèke kwòkù aku mene? Yònsò wa ku bàpostòlò’s wàkaalukila buludi ku cyòci aci.

100 Paanyimà pàà bamanè kwenza byònsò ebi...Nyumà Mwímpè mumanè kubàpwekela, Peetèlò kwambayè ne: “Tudikù mwà kukàndika màyi anyi, pakumòna ne aba bàpeci Nyumà Mwímpè bu twètù ku cibangidilu?” Ki kubàtùminayè díyi bwà kubàtìijibwabò mu Dìna dyà Mukalenge Yesù. Ncyà bushùwà.

101 Pòlò wàkaya kusangana bantu bèèla mbilà, bàpicila mu cikondo cyà dicyònkómoka, musumbà wà ba-Baptistes batùmbisha Nzambi, ki kwambayè, Byenzi 19, yèyè ne: “Nukàadi bapetè Nyumà Mwímpè kacya nwítabuuja anyi?”

Bòbò kwamba ne: “Katwèna bamanyè ne Nyumà Mwímpè ùtukù to.”

Yèyè kwamba ne: “Nwàkabàtìijibwa mùshindù kaayi?”

Bòbò ne: “Twètù’s twàkabàtìijibwa kùdi muntu mwinè wàkabàtiiza Yesù awu, Yone Mubàtìiji.”

102 Yèyè ne: “Èyowà, kacyakukùmbanakù kàbìdi to.” Nwamònu anyi? Peetèlò’s wàkamana kucitwà citampì mu Ditùkù dyà Mpenta. Yèyè’s nguvwa ne nsapì awu. Nwamònu anyi?

Yèyè ne: “Kacyakukùmbanakù kàbìdi to, bikèngela nùbatiijibwè cyàkàbìdi.” Ki kubàbàtìizayè cyàkàbìdi, mu Dìna dyà Mukalenge Yesù Kìlistò. Kubàtentekelayè byanza, ne kupetabò bipeta byà mùshindù wùmwèwùmwè byàkapetàbo bòbò ku cibangidilu kwàka abi. Nyumà Mwímpè wàkabàpwekela, bàakabanga kwakula mu myakulu ne kwamba bipròfetà.

103 Mpindyewu, ki cìvwà Èkèleeziyà munda mwà cikondo cyònsò. Mpindyewu, ncibangilè apa mene ku cibangidilu.

“Ndi mumanyè lutùùlù lwèbè. Udi ne mwoyi mule be, ndi mumanyè aci. . . Mpindyewu vùlukà ne, Mémè ki Yèyè udi wendela munkaci mwà bitèèkedi byà myëndù. Ndi mumanyè lutùùlù lwèbè, ne mudimu wèbè, ne mudimu wèbè mukolè, ne dinanga dyèbè, ne bikwàbò. Ndi mumanyè byònsò byùdi mwenzè. Ne ndi mumanyè ne udi muteetè bantu bàdi bàdibìikila ne ‘mbapròfètà, bàpostòlò’ aba, ne musangàne ne mbeena mashimi.” Kaa, aci’s ncyà ciipanshì be, kî mmwòmò anyi? Mémè ncyèna mwambùle bujitu bwà cyòci aci to, Yèyè ngudi naabù. Yèyè ngudi mwambè ne bàvwa beena mashimi.

<sup>104</sup> Kàdi Bible mmwambè ne: “Teetàayi muntu. Kwòkò muntu munkaci mwènù mwikàle wa nyumà anyi mupròfètà, anyi wàmba ne ncidiye, Mémè Mukalenge nènDìmanyishè kùdiye. Nèngàakulè nendè mu bikèènà-kumòna, ne mu bilòòtà. Kàdi cidìye wàmba cyòci cyènzeka, dîbà adi nùmutèèlèjaayi; kanùmuciinyi to, nwamònu’s, bwalu Mémè ndi nendè. Kàdi cyòci kaciyi cyènzeka to, dîbà adi kanùmuteèlèji to, kèna ne Dìyi Dyànyi to.” Nwamònu’s, cyòci Dìyi Dyèndè, necyènzekè.

<sup>105</sup> Mpindyewu, bàakasangana ne bantu aba kabàvwa bàditwàla bilondèshile Bible to. Nwamònu’s, bàvwa bàteeta bwà kupeta cintu kampànda cikwàbò. (Ndi muswè bwà nùtùngunuka ne kwikala baasè kafulu kèènù kàà ngeelèlù wa meeji mpindyewu, mwaba wutùdi tupwekela batàngile ku cimpokoto cyà ngòlò aci mu tusunsa tukesè etu.) Mpindyewu, pashìshe kwambaYè ne: “Ndi mmòna cyùdi. . . ne udi ne mwoyi mule, ne lutùùlù ne. . . kùdìbò. Ùdi mubàteetè, ne mujandùle ne kî mbàpostòlò to. Kî mbàpostòlò to.”

<sup>106</sup> Mpindyewu, ànu mûngãmbì bwà kubanga, kumpàlà kwa twètù kubanga cyàkàbìdì pa eci, ditàbuluja dyònsò dítu dilela mapàsà àbìdì. Umwe mmuntu wa nyumà; mukwàbò mmuntu wa mubidi wa pa buloba: “Ntu mukashàale wa mu èkeleeziya, mémè’s ndi mwìmpè ànu mùdi muntu kanà yònsò ewu.” Nènku ki cidì ditàbuluja edi dipàtùle. Ki cyòci aci, ditàbuluja dyònsò. Ki cyàkapàtulà Luther, ki cyàkapàtulà Irénée, ki cyàkapàtulà Martin Munsantu, ki cyàkapàtulà Colomba, ki cyàkapàtulà Wesley, ki cyàkapàtulà Mpenta. Ànu menemene’s.

<sup>107</sup> Nudi numòna mwàkayàbo ne kwà nàka anyi? Biibàke èkèleeziyà yààbò, ne banyeemènekù, ne myaba minène milenga ne, Nzambì wanyì, bàjuuka bàmba Diitaba dyà Bàpostòlò. “Ndi ngiitabuuya Èkèleeziyà Munsantu wa Kàtòlikè wa Romà, ne bwobùmwe bwà bansantu.” Ewu yònsò udi witabuuya bwobùmwe bwà bansantu mmutèndeleeedi wa bakìshi. Cyònsò cidì ciyiikilangana ne bafwè ncyà dyabùlù. Ncyà bushùwà menemene. Tudi ne mutwàngaji umwèpelè pankaci pàà Nzambì ne bantu, m’Muntu awu, Yesù Kilistò. Ncyà bushùwà. Ki cyàkambà Peetèlò. Nènku nwènù beena Kàtòlikè bananga nudi numubiikila ne “paapà wa kumpàla, ne Peetèlò mwikàle paapà wa kumpàla wàkenda ne Yesù.”



108 Ki pashiishe kwambayè ne: “Kakwèna mutwàngaji mukwàbò pankacì pàà Nzambi ne bantu to.” Kàdi aba, nudi ne naabò binunu dikùmi leelù ewu. Mbishintùlùke bikolè menemene nùнку bwà cinyi, pìikalàbi ne èkèleeziyà kèna mwà kupangila ne kèna ùshintuluka? Ne misà yènú yònsò yidi yifùkiibwa mu Latin bwà kabìikadi byàlwa kushintuluka. Cìdi cyenzèke ncinyi? Mpenyi panùdiku bafwànyine kupeta Diitaba dyà Bàpostòlò mu Bible? Bu ne bàpostòlò bàvwa ne twitabàayi kampànda, ùvwa ne “Nyingalàlaayi, ne nùbatiiibwè muntu ne muntu wa kunùdi mu Dìna dyà Yesù Kilistò bwà dilekelediibwa dyà mpèkaatù wenù.” Kakwèna twitabàayi mukwàbò nànsha umwe ùnkaadiku muumvwè ne mbamanyè anyi bàmbululakù cintu cikwàbò kanà cyònsò to.

109 Kàdi pàkàadìbi bikafika ku “èkèleeziyà Minsantu yà cyena Loomo” ne bintu bikwàbò byònsò ebi, ne “Mvidi Mukùlù Taatù wa Ngulu yònsò udi ulama maulu ne buloba” awu, aci’s ndukutukutu. Nwamònu anyi? Ncyà bushùwà. Kacyèna mu Bible to. Cintu bu nànkù kacitukù mu Mifundu to. Ntwitabàayi mukwàtakaja udibò bakwàtakaje. Kàdi cìdi. . . masambila ònsò ne byònsò abi ncintu cikwàtakaja.

110 Tudi mwà kumòna leelù ewu ne beena Mishònyì bèètù, patùdì tufika kwínshì eku, mbuumùkìle buludì ku bòbò. Ne ànu mùvwà Billy Graham mwambè mu dyàlumingu amu ne: “Bantu mbashàalè mu ntùpàkànyì bikolè menemene mu mùshindù wà ne bàdi bèela meeji ne bàdi ànu bìmpè pààbo mu ntùpàkànyì.” Ncyà bushùwà. Mbulelèlà. Ndi ne disànka mùndì. . . Mu bushùwà bwà bwalu ndi mumanyè ne Billy Graham mmupetè Nyumà Mwìmpè cikondo cyà George Jefferies kuntu kwàka, kàdi àmwè à ku matùkù aa yèyè neapatukè mu cyòci aci. Nzambi ùdi ùkwàta nendè mudimu kuntwaku mene mpindyewu, bwalu yèyè ùdi mwà kunyùkusha bukalenge abu mùdi muntu mukwàbò nànsha umwe kàyikù mufwànyine kubwela to. Kàdi nudi mwà kumòna nyiishìlù wendè ne, kùdi cintu kampànda paanyimà pàà cyòci aci, bwà bàmwè bàà ku ba-Baptistes beena dilabulangana dyà ku cyanza. Èyowà’s, mukalenge!

111 Mpindyewu:

*Ndi mumanyè byenzedi byèbè, . . . ne lutùùlù lwèbè, . . . mùdi kùyì mwà . . .*

112 Tùmònàayibi mpindyewu, ndi ne . . .

*Ndi mumanyè byenzedi byèbè, ne mudimu wèbè mukolè, ne lutùùlù lwèbè, . . . ne mùdi kùyì mwà kutwàla aba bàdi babi: ne wèwè udi mwelè ku dìteeta aba bàdi bàmba ne mbàpostòlò, kàdi kabàyi cyòci aci to, ne mubàsàngàne beena mashimi:*

113 Wàkabàsangana beena mashimi. Bàvwa bafwànyine kumanya ciinè aci bìshi? Kabàvwa bènda bilondèshile Dìyi to.

114 Mpindyewu, muntu yêyè wàmba ne “Bible ewu ùdi wàmba mu Ebèlù 13:8 ne: ‘Yesù Kilistò, umwèumwè awu makèèlèlè, leelù, too ne kashidi,’” muntu awu mwambè ne: “Aa, matùkù à bishìma àkaadi mapìte,” díbà adi muntu awu’s mmwena mashimi.

115 Pìikalàbi ne Bible mmwambè ne: “Nyingàlálaayi, nùbatìijìibwe muntu ne muntu wa kunùdi mu Dìna dyà Yesù Kilistò bwà dilekelediibwa dyà mpèkaatù yènu,” ne mwaba wònsò mu Bible wàmba cintu cìmwècìmwè aci, ne muntu yònsò uvwakù mubàtìijìibwe mu—mu cikondo cyà Bible mwikàle mubàtìijìibwa mu Dìna dyà Yesù Kilistò, kàdi yêyè mubàtùme bwà kubàtìijìibwabo, kumyaminiiibwabò màyi, anyì cintu kampànda cikwàbò cyà mùshindù awu, muntu awu mmwena mashimi, ùsanganyiibwa mupròfetà wa mashimi.

116 Ndi ntèkemena ne ncyèna ntapangana ku mwoyi to, kàdi ndi. . . Mwanèètù, kwèna—kwèna mwà kulaaba Eci maanyi to, díbà dyàkànyi, kòpolà gants ùkwatè Èvànjeeliyò. Nwamònu anyi? Kì Bulelèlè mbwòbù abu.

117 Mpindyewu, ndeejè cintu kampànda cyà cishìllàngàne. Ndeejèku mwaba wùkaadiku muntu umwèpelè mubàtìijìibwe mùshindù mukwàbò pa kuumusha mu Dìna dyà Yesù, nwamònu’s, pa kuumusha èkèleeziyà wa Kàtòlikè. Pa nànkù wèwè mubàtìijìibwe mùshindù awu, kwèna mu èkèleeziyà wa beena Kilistò nànsha, udi mu èkèleeziyà wa Kàtòlikè bwalu mbàkubàtìize. Cibejibeji cyàbò mene cyà *Mutùkùmbudi wa mu Dyàlumingu*, katèshismù aku, mùvwa lukonko ne: “Nekwikalèku beena Mishòonyi bààsungidiibwà anyi?” Yèyè ne: “Bààbùngì bàà kùdibo, bwalu bàdi ne dibàtìiza dyètù twètù ne bintu byàbùngì byà mùshindù awu.” Yèyè ne: “Bòbò bàdi bàmba bwà Bible, kàdi Bible mmwambè bwà ‘kubàtìiza mu Dìna dyà Yesù Kilistò,’ kàdi twètù tudi bacyùmùshemù ne bacitèeke ne ‘Taatù, Mwànà, ne Spiritù Munsantu’ ne bòbò mbacitèebe.” Cyà bushùwà’s. Nwamònu anyi? Kì—kì. . . Kì—kì ndibàtìiza dyà bwena Kilistò to, ndibàtìiza dyà cyena Kàtòlikè.

118 Nuvwakù bangumvè dilòlò kampànda ne: “Kacya ukààdikù mubàtìijìibwe mu dibàtìiza *dyà bwena Kilistò* anyi?” Dibàtìiza *dyà beena Kilistò*, Kilistò, “Yesù Kilistò,” kacyi mu mwànzù kampànda to.

119 Mpindyewu, mvensà mwi3 mpindyewu. Èyo, mvensà mwi2 ne mwi3. Mpindyewu mvensà mwi3:

*Ne udi mutwàle, ne uvwa ne lutùùlù, ne bwà bwalu bwà dìnà dyànyì udi mukwàte mudimu mukolè, ne kùyi mupangile to.*

120 “Bwà Dìna Dyànyì.” Nukààvwakù bamòne ne bàvwa ne lutùùlù anyi? Bakwàte mudimu mukolè bwà cinyi? Dìna Dyèndè. Nudi numòna Dìna adi dishààle mu èkèleeziyà awu anyi? Mpindyewu citàngilaayi, patwàyà too ne ku ndekeelu

kwà lumingu, mùdi cyòci aci cijimina ne cikabwela mu dîna dikwàbò. Nwamònu anyi? *“Udi mupetè lutuùlù, mukwàte mudimu mukolè, ne bikwàbò, ne bwà bwalu bwà Dîna Dyànyì.”* Yèyè. . . Bàakakwàta mudimu mukolè bwà Dîna Dyèndè, bwà kulama Dîna dyà Yesù Kilistò kumutù kwà èkèleeziyà kanà yònsò, kumutù kwà cintu cikwàbò kanà cyònsò.

<sup>121</sup> Diikalè Dyòdi dyàmbedi mu: “Cyònsò,” mùdi Bible mwambè, “cyònsò cinùdi nwenza mu dyakula anyi mu cyenzenedi, enzaayi byònsò mu Dîna dyà Yesù Kilistò.” Ncyà bushùwà anyi? “Cyònsò cinùdi nwenza mu dyakula anyi mu cyenzenedi.” Wèwè uswika dibàkà, uswika muntu mu dibàkà; wèwè kùyi mwà kucyenza to, bòbò banyangàkàja maalu mu dibàkà dyàbò adi, kùbàswikikù mu dibàkà to nànsha kakesè. Nwamònu anyi? Wèwè kùyi mwà kwamba mudilekèlèle ne: “Ndi njikula ne nudi mulùme ne mukàji mu Dîna dyà Yesù Kilistò,” bàlekèlè bàye. Èyo. Pawikalà muswè kubàbatiiza, bàbatiizè mu Dîna dyà Yesù.

<sup>122</sup> Byòbi bikèngela bwà wènzè cintu kampànda cyùdi kùyi mwà kwenza mu Dîna dyà Yesù, cilekèlè! Muntu wàmba ne: “Nwà ndambù wa twalà.” Kwenà mwà kucyenza mu Dîna dyà Yesù to, nàнку cilekèlè! Muntu wàmba ne: “Twà twartà ndambù.” Kwenà mwà kucyenza mu Dîna dyà Yesù to, nàнку cilekèlè! Kaa munèkù kàà bundù, kàà busenji, ku manayi ènù à twartà, kwenà mwà kucyamba mu Dîna dyà Yesù to, nàнку cilekèlè! Nwamònu anyi? Kwenà mwà kuvwàla tùpùtulù mu Dîna dyà Yesù to, nàнку tùlekèlè! Ndi mufwànyine kutungunuka, kàdi tudi. . . nudi bamanyè ànu cìndi ngamba aci. Èyo. Kwèna mwà kwenza aci to. Cyùdi kùyi mwà kwenza mu Dîna Dyèndè aci, ùcilekèlè! Bwalu, Yèyè mmwambè ne: “Cyònsò cinùdi nwenza mu dyakula ne mu cyenzenedi, enzaayi cyònsò mu Dîna dyà Yesù Kilistò.” Èyo, mpindyewu.

<sup>123</sup> Mpindyewu netwikalè mwà. . . Aci cidi. . . Yèyè ngwàkabàtwa makùmbù bwà cyòci aci. Mpindyewu nèngiikalè mwà kwakula bwà didyàbakeena edi mpindyewu mu nshapità mwi4. . . anyi mvensà mwi4, èyowà’s wè.

*Nànsha nàнку ndi neebè bwalu, bwalu wèwè udi mulekèle dinanga dyèbè dyà dyàmbedi.*

<sup>124</sup> Kaa! “Ndi neebè bwalu. Udi ne lutuùlù, udi ànu kacya wàlama Dîna Dyànyì.” Aci kî ncifwànyinekù kwikala cintu cìmpè cyà tabernacle ewu leelù ewu anyi? Èyowà’s, mukalenge! “Wèwè utu ànu bìmpè, ne ukàadi mupetè lutuùlù búngi cyanààna, ne mutwàle ntàntà mule, kàdi bwalu bùdi ne. . . Udi ànu kacya wàlama Dîna Dyànyì. Ndi ngàanyisha byònsò abi. Ndi—ndi nkutwà makùmbù bwà cyòci aci, bìdi ànu bìmpè. Ne Ngaamònu ne udi mwelè ku diteeta aba bàdi bàdyàmba ne mbàpostòlò abu ne bikwàbò, ne mujandùle ne mbeena mashimi, kabayi bàkùmbanangana ne Diyì to. Ndi—Ndi ngàanyisha byònsò abi. Kàdi kùdi cintu cìndi mfwila

neebè, ncyà ne udi mulekèle dinanga dyèbè dyà dyàmbedi. Udi mulekèle dinanga dyùvwàku naadi kale wàwa, bwà masangisha mîmpè, à cyena-kale à Nyumà Mwîmpè awu, ne ukàadi mubangè bu udi usenunuka walukila cyànyimà ubwela mu bintu byà kwîsùkwîsù, ubwela ne “Taatu wetu . . .” Lukutukutu’s! Nwamònu anyi?

<sup>125</sup> Kasùmbù kònsò kàà bantu aka, ne bikèngela bwà muntu àpatukè muvwàle mùzàbi munène (nudi bamanyè’s, bwà kwimba mu kòralè, nudi bamanyè’s), ne badilengèje mu nsukì mwònsò ne bikwàbò byònsò, ne bilaabu byà kwîsù bùngi cyanààna, ne bimba kamùyi mùshindù.

<sup>126</sup> Mùneemu emu ànu àbìdì aa, bu ne kacivwa bwà disangisha dyà Oral Roberts to, ncyà bushùwà ne nunku ndi mubàtèele musùmbà mujimà. Mvwa—mvwa nsanganyiibwa mu mpungilu wa Beena Kantu-ku-byanza ne ùvwa mwenza . . .katùvwa ne . . . dilòlòlò adi mèmè nguvwa ne cyà kwakula. Kabàvwa bafwànyine kumwenzela mu cilààla-beenyi aci to, ki kuyabò naanyi ku—ku nzùbu wa Oral Roberts. Nèнку pàmvwà musòmbe mu bìrò byà Oral, kùvwa musùmbà wa bânà bàà beena Mpenta (kàà, nsongààlùmè ne nsongààkàjì, bàà bidimu dikùmi ne bisambòmbò, dikùmi ne mwandamutekète, dikùmi ne mwandamukùlù) biimàne bònsò mwaba awu; bàvwa bàtwè ku makùmi àsàtù anyi ànaayi bàvwà ne cyà kwimba kantu kàà—kàà mùshindù kampànda . . . kumvwikakù kùndì mùdì kaamusambu kàà mùshindù kampànda kàà dibanga naakù kimba kùdì muntu kampànda bu utu Becky wàmba, Tchaikovsky anyi bimwè byà ku bintu byà mùshindù awu; ncyèna mumanyè to, yimwè yà ku misambu yà mùshindù awu, musambu wa wùneemeka mikùmù yà dimba. Nèнку ki bòbò aba mwaba awu, bânà bèètù bàvwa ne cyà kusangisha mulàmbù mu disangisha amu, ne yònsò wa ku bòbò abu ùvwa wenda ùlonda mwikàle ne kaadikopo kakesè, wènza maalu bu ne ùvwa mpofo ne ùkwenzela minèkù yònsò ne maalu à lukutukutu àudì kacya kùyikù mwanjì kuumvwa to, munkaci mwà bânà bàà balùme ne bàà bakàjì abo, ne bàlàbakana bu cinyi. Ne nsongààkàjì ayi midilaabè kàpèntà ne èyo, mùkubu wa bafwànyine kwikala nànsha balaabè ku citanda cyà Oral, pàmwè ne cyònsò. Nèнку ki bòbò abu mùshindù awu, cibi bàdìbìikila mùdìbo “beena Mpenta.” Bàkaadi bajimije dinanga dyàbò dyà dyàmbedi!

<sup>127</sup> Ncyà bushùwà ne ndi ntwà ku cyà David duPlessis ne: “Nzambi kàtu ne biikùlù to.” To, mukalenge! Twètù tudi ne biikùlù bàà ba-Méthodistes. Tudi ne biikùlù bàà ba-Baptistes. Tudi ne biikùlù bàà beena Mpenta. Kàdi Nzambi kàtu naabò to! Nwènù nudi bânà bàà balùme ne bàà bakàjì. Kwèna mwà kubwelela ku mamwèbè anyi tatwèbè ne mbwalu bàvwa balùme ne bakàjì bîmpè nànsha, bikèngela ùfutè musinga wùmwèwùmwè wàkafutàbo bòbò awu. Bikèngela ùlediibwè ànu mwàkalediibwàbo bòbò amu. Nzambi kàtukù ne biikùlù to

nànsha kakesè. Wèwè udi mwànà wa balùme anyi wa bakàji; anyi, wèwè kwèna mwikùlù to, aci ki cintu cimwèpelè cyà bushùwà.

128 Mémè kuya ku disangisha aku, ne kwòkù aku bàvwa... ku èkèleeziyà mulenga wa Assemblée Pentecôtiste. Balùmyàna wa yààyà, s'biwba bikèngela bwà nwamònakù mùdì bakàji abu bàtangelakangana pàdìbo bammòna mémè mbwela; ne nsuki mîpì, mibebula ayi, ne tulàmà tokesè twà kale twîpì atu, twenzè bu mùdì saucisse, nudi bamanyè's, twonyè dikoba mu nkanzu ayi mùshindù awu, bakàji bàà beena Mpenta, bavwàle mvwàdilu wa ùsalulangana masandi.

129 Neùlumbulwishiibe bwà cyôci aci, ku Ditùkù dyà Cilumbulwidi. Newikalè mupîile bwà dyenda dyà masandi, Yesù mwambè ne: "Ewu yònsò udi mutàngile mukàji bwà kumwalakana awu, mmumanè kwenda nendè masandi munda mwà mwoyi wèndè." Kàdi wèwè mudìleejè kùdì muntu mulùme mùshindù awu, udi mupîile nganyi? Ngwèwè anyi mmuntu mulùme awu? Ikàlà mujaalàme! Nyeemà mmwènekèlu mene wa bubì! Nwamònu anyi? Ki bwalu mbwòbù abu's.

130 Cyùdì mwenzè ncinyi? Mbajìmije dinanga dyàbò *dyà dyàmbedi*. Kaa, kwènàku mufwànyine kuya naabò mu masangu àà njila ne dikasa bwà kutuutabò bikàshi ne kutùmbisha Nzambì to. Kaa, to! Bòbò's mbafwànyine kwimba cintu kampànda cyà mùshindù wà wùneemekela mikùmu bavwàle mizabì mibànyùngùlùke. Nwamònu's, mbajìmije dinanga dyàbò *dyà dyàmbedi*. Ki lutàtù lùdì naalù èkèleeziyà wa kumpàla ndwòlò alu. Nwamònu anyi?

131 Bikèngela ànu bènzè maalu bu bàà pa buloba. Bikèngela bàvwalè bilàmà bu bàà pa buloba, bìikalè ne mmwènekèlu wa bàà pa buloba, bènzè maalu bu bàà pa buloba. Ne bàdi ne mulùmyànà wabò mwendè luumù wa ku tèleviziyò, nudi bamanyè's, kabèèna ànu mwà kubènga kubimòna to. *Tudi Banangè Susie* anyi cintu cikwàbò kampànda, nudi bamanyè's, bikèngela ànu bàcimònè. Nebàshaalè kumbèlu bàpùmbisha mu disangisha dyà milòmbò ne bikwàbò byònsò bwà kucimònabò. Kabàyi benzè nànkù to, nebàmbè mpaasàtà wabò mèyi mashilè, bwà kubàpàtulayè pa dîbà bwà ne pààlwà ndongamu awu bààmòna mwà kwalukila kumbèlu bwà kumumònabò. Dinanga dyà maalu à pa buloba kutàmba dinanga dyà Nzambì!

132 Kàà, batàmbe kwikala ne bintu byà kwìsùkwìsù, kabàciyikù kàbidì mwà kwamba ne, "Amen!" to. Èkèlekèle, Nzambì wanyì, s'mbifwànyine kunyangakaja bìmwè byà ku bilaabu byà kwìsù's. Nwamònu anyi? Kabàcyèna kàbidì naaCì to. Ki Mpenta nyèyè awu's. Abu kî mba-Baptistes to. Kacya bòbò kabàtukù banjì kuCipeta to twamb'eku twamb'eku, ba—ba-Presbytériens. Ndi ngamba bwà Mpenta. Ncyà bushùwà. Ndi mumanyè ne cidi cisaamishangana byà bibi's, mwanèètù, kàdi citùdì baswè mu

cintu eci's ndilediibwa; bikèngela tûtwalè lufù kumpàlà kwà wèwe kupeta dilediibwa. Nwamònu anyi? Nwamònu anyi? M'Bulelèlà. Kàdi ki bwalu mbwòbù abu's, mulekèle dinanga dyèbè dyà dyàmbedi adi's. Ndi. . .

<sup>133</sup> Piiikalàbi ne Nzambi ùvwa ufwila bwalu abu ne *ewu* èkèleeziyà, Yèyè's ùdi kàbìdì bwalu ne *awu* nànkù! “Bwalu udi mulekèle dinanga dyèbè dyà dyàmbedi, s'ki bwalu bŪndì mfwila neebè abu's. Ndi neebè ne bwalu kampànda, ki didyàbakeena Dyànyì ndyòdì adi. Musangu kampànda wèwè ewu's uvwa ne cikondo cyà dicyònkòmòka, kàdi wâ—wàlekèdì maalu à pa buloba àbanga kudifindamù, ne wàbangì kwenza maalu bu à kwisùkwisù ndambù. Ùcidi mukwàte ku Dìnà Dyànyì, ne ucidi ànu wenza bintu bidì bimpè, ne udi ne lutuùlù lwàbùngi ne bikwàbò, ne udi ukwàta mudimu mukolè, udi mùdì kampundu amu, udi ànu ukwàta mudimu mukolè ne byenzedi.”

<sup>134</sup> Ekèlekèle! Ekèlekèle! Ekèlekèle! Nwamònu's, nukàadi balekèle ngàsà ne diitabuuja ne bukòlè, bwà kubishintakaja ku mudimu mukolè ne byenzedi. “Èè, ndi nkwambila's Mwanèètù Branham, mèmè's ntu—ntu ngambulwisha mukàjì mukàmbà yònsò ùndì pàànyì mwà kwambulwisha awu.” Èè, aci's ncintu cimpè, bwà aci kaayi mèmè ndi nkutwà makùmbù. Kàdi dinanga dyà dyàmbedi dyùvwàku naadi kale wàwa adi dyèpì? Uh-hum, uh-hum. Disànkà dyùvwàku naadi kale wàwa adi dyèpì? Mwàkeelà Davidi lubilà musangu kampànda ne: “Èyì Mukalenge, ngaalùjùlwilèku disànkà dyà lupàndù lwànyì.” Masangisha à milòmbò à bufùkù bujimà ònsò awu àdi penyì, ne binsònjì pa matàma? Ekèlekèle, Nzambi wanyì, Bible's ùkaadi mukwàte ne lupwishi ne mulamàtè buntànda pambidi. Ukàadi ubala ànu maalu à mananga à kale awu, ne nguumù ne bikwàbò; ne bintu bìvwà kabiyikù mene bikèngela bwà kwikalabi byanyishìibwe bwà kupàtudiibwabi bwà kabiyela mu—mu ntuku wa bùyafù to, kàdi twètù beena Mpenta tubyàngula ne tubifwilakana byenzè mùtù njiiji pa ntuku wa bùyafù amu's. Ncyà bushùwà's. Kaa, luse wè! Cidì citùkèngelà: Nkwalukila ku dinanga dyètù dyà dyàmbedi adi! Kwalukila ku Mpenta! Kaa, bikèngela nganjì nshiya aci ku luseka. Èyo. Kàdi, nudi bumvwe's: “Kulekela dinanga dyà dyàmbedi adi.”

<sup>135</sup> Mvensà mwi4, mvensà mwi5 mpindyewu. Didìmwija, mvensà mwi5, didìmwija: “Vùlukà ne nyingàlàlà!” Nwamònu anyi?

*Ki bwà cinyi vùlukà mwaba wùdì mudishìndile, . . . (Kùdì wèwè mufùme mpenyì? Kuumuka ku mpenta wèwè kudishìnda mwaba wùdì mpindyewu awu, utwà cimpingà) . . . ne nyingàlàlà, ne enzà byenzedi byèbè byà dyàmbedi abi; (alùkilà ku mpenta cyàkàbìdì) . . . bwà cyanààrà nèndwe kùdì lubilu, ne nèngùumushè citèèkedi cyà mwèndù aci pa k-è-n-d-è. . . (Nwamònu*

ne nganyì awu's, kî mmwômò anyi?)... *kaaba kèndè, ànu wèwè munyingàlèlè.*

136 Mu ngààkwilù mukwàbò, wèwè ne mpaasàtà mûle tètè ne Nzambì, mûle tètè ne Nyumà Mwîmpè, kàdi wèwè uteeta bwà kumukòntonona, wamba ne: “Èè, yèyè ànu mwambè ní ncinyi pa mutùdi kòralè wa bavwàle mizàbì, yèyè ànu mwambè ní ncinyi mutùdi balaabè bilaabu, netùmwiipàte ànu cyanààna.” Kanùtaci to, Nzambì neàcyènzè kumpàlà kwà nwènu kupeta mpungà awu. Yèyè neàpatukè àye kayiisha mabwe mu mùsèèsù kumpàlà kwà kudyàye cibàngà pa biinè bintu byà mùshindù awu abi. Nwènu ne mpaasàtà udi cyà bushùwà ùnwàmabila Bulelèlà, s’bivwa bikèngela bwà nwènu kutwà Nzambì musingha ne kushààla mu Nyumà, ne kukuukwila Nzambì, bamanyè ne nenùjiminè nwènu kanùyì benzè nàнку. Nwamònu anyi?

137 Kàdi bantu bàdi ne nsòmbelu leelù ewu byenzè bu ne bàvwa mwà. . . eci ki cintu cìmwèpelè cìvwàku ne, “kwikala ne mwoyi pa buloba apa, ki cyònsò cìdiku.” Kwènàku mumanye ne udi ne musùùkà wikalà mwà kuumuka pànwapa kuya mwaba kampànda to. Kàdi wèwè udi utwila citampì pànwapa mene ku mwaba wûyaaya, ku mùshindù wà nsòmbelu ùdi nendè ne mùshindù wùdi wenza, ulaminyinangana maalu ku mwoyi, ne lwonji, ne bikwabo byònsò, kàdi pashiishe uya lubilu mu èkèleeziyà. Kaa, luse wè! Yoyóyó! Bundù bwèbè.

138 Wèwè's udi wela bundù pa—pa bwalu bwà Kilistò. Kî mmwômò anyi? Kî nciitùtù twènzà anyi? Kî mbasùmbishi bàà mu musokoko bàà maalà à kapyà bàdi benzèlè Èkèleeziyà bibi to; kî ng’aci to. Kî ndumbà udi wenzela Èkèleeziyà bibi to. Bantu bàdi bamba mùdibo beena Kilistò mbàdi bènzela Èkèleeziyà bibi. Tudi bamanyè cìdi musùmbishi wa mu musokoko wà maalà à kapyà ne cìdi ndumbà. Pàdi bânà bèètù bàà bakàji bàvwàla bu ndumbà, aci ncishilàngàne, aci ki cìdi cyènzèlè Èkèleeziyà bibi. Pàdi muntu awu ùnwa maala bu musùmbishi wa mu musokoko wa maalà à kapyà, èè, dîbà adi, aci ki cìdi cyènzèlè Èkèleeziyà bibi. Bàdi bàlàka mukana bamba mùdibo beena Kilistò kàdi bènza cyòci aci. Bantu bàdi ne mèsù pa nwènu bàdi bàtèèla dîna adi. . . “Ewu udi nànsha ùtèèla Dîna dyà Yesù Kilistò ùmukè ku mpèkaatù.” Nwamònu anyi? Umùkàku.

139 Kaa, twètù's tudi bapangile, bânà bèètù. Mémè, wèwè, twètù bònsò, tudi—tudi bapangile cìdi Kilistò mwambè bwà twètù kwikala. Nènu apa mu ditùkù edi mene dîbà dyàkànyì dyà kutèèka ku luseke mpèkaatù yònsò udi utùjìngila bipeepèle ewu, ne tùnyeemè ne lutùlùlù lubilu lùdi lutùtèekela kumpàlà kwètù alu. Nwènu bayiishi, aci ncyà bushùwà, bânà bèètù. Ncyà bushùwà menemene.

140 “Vùlukà ne nyingàlàlè, bwà cyanààna Nèngùùmushè Bukènkè bwà mùtootò abu mwaba wèndè awu.” Mwaba wèndè mmwaba kaayi? Mu Èkèleeziyà. “Kàdi wèwè kùyì munyingàlèlè

mwalùkile mwaba wùwvwa usanganyiibwa ku ntwàdijilu awu to, Nèngùumushè dyàkàmwè mpaasàtà webè kúdi ne mmuumùshè pa kaaba kèndè aku; Nèmmutèèkè mwaba mukwàbò kampànda wùdi wèndè. . . wùNgààleejà Bukènkè Bwànyì bwàteemà.” Hmm! Aci kacivwa cyà kaciyi tuseku anyi?

<sup>141</sup> Dìbà dyàkànyì bwà èkèleeziyà kunyingalalayì. Dìbà dyàkànyì bwà Mpenta kuumushayè twàbùngì twà ku tumanyi twà mabàlà twà kapelu mu byambilu, ne kuteekamu muyiishi wa cyena-kale wanwàmbila Bulelèlà; kàyi wa bàlaabidila ne wènza mudimu ne èkèleeziyà bu kwèndè kwà kudiila, bwà mafutu manène, ne cintu kampànda cyà mùshindù awu, ne maalu à nsòmbelu, ne ndambù wa mbilu yà dipiiyangana yà pa tubalù, ne nsupù yà mu didyà dyà dilòòlò, ne bikwàbò byònsò to. Dìbà dyàkànyì dyà kwalukila ku Èvànjeeliyò. Nànsha nwènu bakesè bàà bishi: “Mwaba wùdi bàbidi anyì bàsàtu basangile, Mémè—Mémè nèngùikalè munkaci mwàbò.”

<sup>142</sup> “Nyingàlàlà, bwà Ncìlu kuumusha citèèkedi cyà mwèndù; kumutùma kule, ku mwaba mukwàbò kampànda àkakenkèshè bukènkè bwèndè.”

Mpindyewu mvensà mwi6. Mpindyewu ewu ngutwàpetà nendè bilumbù. Mpindyewu, wèwè kùyi munyingàlàle to, Yèyè neálwe kuumusha mpaasàtà awu àye.

*Kàdi eci ncyùdi naaci, . . .*

<sup>143</sup> Mpindyewu, vùlukàayi. Kaa, mpindyewu eci kacìnùpicikù to. Eci neciikalè mwà kukànga bikwàbò byàci pàmwè, too ne ku citùdi eci. . . cikondo citùdi mpindyewu eci. Dyàmbedi, bantu bònsò bàdi bàdyùmvrakù bìmpè anyi? [Disangisha didi dyàmbe ne: “Amen.”—Muf.] Nudi mu dilwijakaja anyi? [“To.”] Mbìmpè, mpindyewu. Èyo, nànkù ntwàlaayiku ànu ndambù. [Mwanèètù wa balùme kampànda ùdi wàmbe ne: “Kushààla bufùkù bujimà.”] Mpindyewu. . . Twasàkidila.

*Kàdi eci ncyùdi naaci ne, (Bàvwa ne cintu kampànda dìbà adi, kì mmwòmò anyi? Mpindyewu, cìvwàbò naaci ncinyi?) wèwè udi mukìne byenzedi byà beena Nikàlàwù, bìndi pàànyì mukìne.*

<sup>144</sup> “Wèwè udi mukìne byenzedi byà beena Nikàlàwù abi.” Pàmvrwà musòmbè mu birò leelù ewu kuntu kwàka, ndi mufunde cintu kampànda mwab’ewu pa bwalu abu, ndi muswè nùteelejè ne ntèma yònsò mpindyewu, cìdi mu mabèji àbìdi mwab’ewu. Mvensà mwi6, mèyì à kààlumbandi ne à diitabangana; mbwena kwamba ne, Nzambi ne Èkèleeziyà bàvwa biitàbàngàne pa cintu cìmwè cyà ne, bàvwa “bakìne byenzedi byà beena Nikàlàwù”; Mwonjì wà mvinyò mulelèlà, Mwonjì wà mvinyò mulelèlà, Èkèleeziyà mulelèlà uvwa mu èkèleeziyà wa Efèsò ewu.

<sup>145</sup> Mpindyewu, vùlukàayi ne, èkèleeziyà yònsò ewu ùtu ne byèndè bintu byà kwìsùkwìsù ne èkèleeziyà yònsò ewu ùtu ne byèndè byà nyumà. Kì mapàsà àtù àlediibwà mu ditàbuluja



ne ditàbuluja dyònsò ngôwò awu ne àshààla ne mwoyi mu èkèleeziyà yònsò. Àkabanga ànu mu *eci* cikondo mene ne àdi àjikila mu *eci* cikondo. Ki ndekeelu wa byònsò, byà kwisùkwisù abi kwangatabi bukòokeshi mu Cikondo cyà Twatilà, kàdi Luther kubipátulayè cyàkàbidi. Kàdi patùdi twakulangana apa ki kwalukilabi cyàkàbidi eku. Nudikù mwà kumòna ntèndeleelelu wa maalu à kwisùkwisù awu anyi? Kakwèna dishiilangana nànsha dikesè pankaci pàà cyòci aci ne bwena Kàtòlikè to. Byònsò bidi cintu cìmwè. Bulongolodi ne bulongolodi bwònsò bùdi bùshipiibwa mu kubwelamù. Nzambi kacya kàtukù muvwijè Èkèleeziyà Wendè bulongolodi to. Ki cìvwàbo menemene bàteeta kwenza kaaba aka ncyòci aci. Nènku tàngilàayi nùmonè mpindyewu ní kì ncilelèlè, ndi ànu nnùleeja mùdi bulongolodi bwediibwe mulawu. Cìvwa—cìvwa cyenyi kùdi Èkèleeziyà mupyamùpyà, Èkèleeziyà wa Dipungila Dipyadiyà. Nwamònu anyi?

*Kàdi...wèwè...Kàdi eci ncyùdi naaci ne, udi mukine byenzedi byà beena Nikàlàwù, bindi pàanyi mukine.*

<sup>146</sup> Mwonji wà mvinyò mulelèlè wùvwa mukine byenzedi byà kwisùkwisù byà beena Nikàlàwù, nànsha Nzambi úvwa pèndè mubikine. Cìvwa byenzedi mu èkèleeziyà wa Efèsò, mu èkèleeziyà wa beena Efèsò aci, cyàkalwa dilongesha mu èkèleeziyà wa Peegàmò. Mu Efèsò, èkèleeziyà wa kumpàla awu, cìvwa ncyenzedi, mu èkèleeziyà uvwa ulonda cyàkalwa dilongesha. Nudikù mwà kucyùmva anyi? Nudikù mwà kucyùmva mpindyewu anyi? Cìvwa ncyenzedi mu èkèleeziyà wa Efèsò, kàdi tàngilàayi, apa mu Peegàmò emu cyàkalwà dilongesha. Cyàkabanga apa ànu mu mmwènekelu wa mwànà mukèsè wa mu dibòko. Mpindyewu, mu katanci kakesè netùjandulè ne cìvwa ncinyi. Ki *mbwà yà diitu yà Pòlò nyòyi eyi: “byenzedi byà beena Nikàlàwù.”*

<sup>147</sup> Mpindyewu ncinyi... Tùsunsulàayi mwakù awu, tùjandulè citùdi bapeté kumpàla kwà twètù kuya kule. Mwakù ewu *Nikàlàwù* wùdi mu mùshindù kampànda cintu cyenyi kùndi. Mèmè ndi ne nkòngamyakù yònsò wa cyena-Ngelikà úmvwàku mufwànyine kupeta. *Nikàlàwù* mmufùmine ku mwakù *nikao*, n-i-c-k-o, indilàayi, ngeela meeji ne ndi muwùfunde kaaba aka, n-i-c-k-o, *nikao*, udi umvwija ne “kucimuna, anyi kunyènga bukòokeshi.” *Beena Nikàlàwù*, “kunyènga bukòokeshi, anyi kucimuna beena kwitabuujà bàà pàtupù.” Cìvwàbo bàteeta kwenza kaaba aka cìvwa nkuteeta kwangata Èkèleeziyà mùvwà Nzambi mwikàle ne bampaasàtà, ne Nyumà wa Nzambi úkwàta mudimu ku mapà mu Èkèleeziyà wa Nzambi udi ne mwoyi, nènku, bàvwa bènza bwà dilongesha kubangadi mu mùshindù wà ne bàvwa ne cyà kwikala ne bansaserdòsè kampànda, bèèpiskòpò, ne baapaapà, ne bikwàbò. Aci, Nzambi kwambaYè ne, Úvwa mucikine! Úcidi ànu mucikine ne leelù ewu. *Beena*

*Nikàlàwù: nikao*, “kucimuna, anyi kunyènga bukòòkeshi” bwà beena kwitabuuja bàà pàtupù. *Beena kwitabuuja bàà pàtupù* ki “èkèleeziyà.” Mbanganyi bàdì bamanyè ne beena kwitabuuja bàà pàtupù ng’èkèleeziyà? Èyo: “Kunyènga bukòòkeshi, anyi kucimuna, anyi kwangata mwaba wà beena kwitabuuja bàà pàtupù.”

<sup>148</sup> Mu ngaakwilù mukwàbò, kwangata bunsantu bwònsò, kuumusha bukòlè bwònsò kùdì èkèleeziyà, ne kubùtèèka pa bansaserdòsè; “Disangisha diikalè ne nsòmbelu mùdidì diswè amu, kàdi nsaserdòsè ngudi munsantu.” Kuumusha Nyumà Mwîmpè kùdì bantu ku bimanyinu ne maalu à kukèma biikàle bibàlonda, ne kunyènga abi kubipèèsha bunsaserdòsè bunsantu abu. Kunyènga Nyumà Mwîmpè kuMushintakaja ne bunsaserdòsè. Nudi numòna cìvwàci anyi? Cìvwa . . .Ndekeelu wa byònsò kulwaci. . . Mu ewu èkèleeziyà emu, cìvwa mbyenzedi; kàdi aka kaaba cyàlu dilongesha; nènku mu Twatilà, kwangataci bukòòkeshi. Kàdi pààkapàtùkà Luther, kacìvwa mwà kushààla mùshindù awu to, cyàkaalukila buludì è kwangataci cyàkàbidì bukòòkeshi: bèèpiskòpò, baakàdinalè, barkèèpiskòpò. Nganyi ku bàfwà ne ku bàbolà udi mfùmù wa Èkèleeziyà wa Nzambi piikalàye kàyì Nzambi Yèyè mwinè? Amen! Yoyòyò! Mpindyewu ngàalu kuumvwa bwena Nzambi bwàmbwedi. Nyumà Mwîmpè nguvwa mutùmibwe bwà kukòòkesha Èkèleeziyà; kì ng’ànù muyiishi to, disangisha dijimà! . . .byà ne ànu muyiishi ngudi munsantu abi, bìdì ne, Èkèleeziyà mujimà ngudi ne Nyumà Mwîmpè.

<sup>149</sup> Kàdi pamutù pàà Aci, pamutù pàà kwikala ne Nyumà bwà kucyènta, bòbò mbangàte kaadyàmpà kakesè ne kaacisùkwità, ne ndambù wa mvinyo, kàdi kucibiikila ne “*Ukàristiyà* munsantu udi umvwija ne ‘Nyumà Mwîmpè.’” Nànsha twamba mwinè mmunyi mùdì kaacisùkwità ne ndambù wa mvinyò bifwànyìnekù kwikala nyumà? Mpindyewu, byòbì—byòbì biikale nànkù, s’bìdì bikèngela nùbalè Byenzedi 2 mùshindù ewu: “Pààkakùmbanà ditùkù dyà Mpenta, ki nsaserdòsè wa beena Loomò ewu mu njila pwàà, ne kwambayè ne: ‘Pàtulà ludimì lwèbè alu’ ne kutèèkayèpu kaadyàmpà, ne kunwàye mvinyò, kwambayè ne: ‘Mpindyewu wàpeci Spiritù Munsantù.’” Mpindyewu, mpindyewu twètù tudi tudyèlèla meeji ne aci ncibi be. Ncibi nànkù.

<sup>150</sup> Mpindyewu tùpwekààyaaku; mèmè bààkanjidila mu èkèlèeziyà wa ba-Baptistes, twàngatàayi twètù ba-Baptistes. Uh-huh. Hmm? Ba-Méthodistes, citùtù twenza ncinyi? “Wèwè mujikùle ne ‘Yesù Kilistò m’Mwànà wa Nzambi,’ wasungidiibu.” Dyabùlù’s ùtu wítabuuja ne Yèyè m’Mwànà wa Nzambi, ne ùzakala ku Cyòci aci; pàmwàpa ùcìitabuuja kutàmba mùdì bidimba byàbùngì byà èkèleeziyà biitabuuja. Dyabùlù’s ùtu wítabuuja cintu cìmwècìmwè aci ne ùzakala, bwalu mmumanyè ne yèyè ngwa kabùtù.

151 Mpindyewu tudi tucyàngata mu mmwènekelu wa ba-Méthodistes, bôbò bàdi—bàdi bàmba ne “Yone kàvwa ùbàtiiza to,” ne, “ùvwa ùmyaminangana mâyi.” Bambè ne: “Kùvwa nyama yà njìbù yàbùngì mu ditùnga, nènku—nènku mâyi àkapàtuka mu myaba ayi. Nènku kwangatayè cizubu cyà mushèètè ne kuumbulayè bwinà bwà njìbù abu.” Ne ncyà bushùwà ne bôbò bàdi bàyiisha cyôci aci. “Ne wàkapeta mâyi mu cizubu cyà njìbù ewu, anyi cizubu cyà mushèètè, mu bwinà bwà njìbù wa mu buloba amu, è kumyaminayè bantu.” Macimbu’s wè! Kaa, mwanèètù!

152 Èè, s’ki twètù aba tucyàngata: “Pàakakùmbanà ditùkù dyà Mpenta, bàvwa bônso mu mwaba wùmwe, biikàle ne dîyi òmwè. Ki mpaasàtà kupwekayè ne kuyiishayè diyiiisha dilenga dyà dikèma, wàmba ne: ‘Ngeelè mwoyi ku cyanza wà buunyaàna, nènku netùfundè dìnà dyèbè mu mukàndà wà mènà.’” Aci kaciyèna cyùmvwika cijaalàme to, mmwòmò anyi? Udi mufwànyine kupeta aci. . . Kwènàku mufwànyine kupeta aci mu kabala-matùkù kampànda to, bàvwa bamanyè ciwà cimpè kutàmba aci. *Kabala-matùkù Kàa Mufikilu Wà Dilediibwa Dyà Bainàbànza* kadi mu kòkù kutàmba mùdì aci cifwànyine kwikala.

153 Èè, cyàkakèbà ciinè aci ncinyi, díbà adi? Beena Nikàlàwù biikàle bàbweja musumbà wà bantu bwà kukònyangajabò Mifundu, ne kwenza dingumba didì kadiyi mwà kulekela Nzambi ùkwàtamù mudimu to. Didì dífwa ànu mwaba awu! Pashiishe Yèyè mmwambè apa ne: “Udi mufwè! Udi ne ‘dìnà’ dyà ne udi ne mwoyi, pèèbè mufwè!” Bààbùngì bàà kùdìbo, bafwè, kadi kabayi bacimanyè to.

154 Mèmè ne mwanèètù wa balùme tuvwa munkaci mwà kulòba, tuvwa bàna batekète, lwà kuntweku. Ki mèmè kukwàta nkùvù mukolè wa mbàngà yà bukolè, ne mèmè kumukòsa mutù; kumuumusha ku ndòbo, ncivwa muswè kujimija díbà ne cintàkanyì aci to; ki mèmè kumwimansha ku mwelelu wà mâyi aku. Ki mwakùnyàànyì wa balùme awu kulwayè mwaba awu, yèyè ne: “Ncinyi ciwàtùpulu katanci aka aci?”

Mèmè ne: “Nkùvù.”

Yèyè ne: “Udi muswè kwenza nendè cinyi?”

Mèmè ne: “Nyèyè wàwa, kwàka, ne mutù wèndè ngwòwù wàwa, kwàka.”

Ki kukùyayè. Ki yèyè ne: “Mmufwè anyi?”

Mèmè ne: “Bushùwà’s! S’ndi mumukòse mutù muwùtápùlùle ne mubidi wèndè, ùdì ne cyà kwikala mufwè.”

155 Ki díbà adi kwangulayè mucì, ne kubangayè kwolola dibòko bwà kukùpa mutù wà nkùvù awu bwà kuwùpingaja mu musùlù amu, ne pàvwà. . . anyi mu kasùlù amu. Nènku pààkenzàye nànkù, nkùvù mukolè awu kuwùkwàtayè. Nudi bamanyè’s,

yôyi yidi mwà kusùma munda mwà dîbà dijimà anyi àbìdì. Kutùpikayè cyànyimà, kwambayè ne: “È! Mémè’s mvwa ngeela meeji ne wambì ne: ‘Úvwa mufwè.’”

Mémè ne: “S’mmufwè.”

Yèyè ne: “Èè, yèyè kí mmumanyè nàнку to. To.”

<sup>156</sup> Pa nàнку mùshindù awu ngùdì bantu bààbúngì: bafwè kàdì kabàyi bacimanyè to! Beena Nikàlàwù! Kaa, ekèlekèlè! Kaa, Yèyè ne: “Udi mukine aci.” Kwangata bònsò bajimà abu, bansaserdòsè bansantu balenga, kàrdinalè munsantu, mwèpiskòpò munsantu.

<sup>157</sup> Ne bàmwè bàà kunùdì nwènú beena Mpenta ne: “Mutàngidi munène awu, àtuulukè. Mutàngidi wa bònsò, yèyè ngwàkwambila ní wèwè udi mwà kwenza disangisha dyà dyondopa mwaba ewu anyi to. Ha, ha.” Alèluuyàh! Nyumà Mwímpè ngudi ne cyà kwamba nàнку anyi to, Dìyi dyà Cyendelèlèlè dyà Nzambì.

<sup>158</sup> “Èè, Mwanèètù Branham, tudi twitabuujà bulelèlè ne Bible ùdì ùlongesha ‘kubàtiiza mu Dìnà dyà Yesù,’ kàdì mutàngidi wa bònsò mmwambè ne twètù bakùtùle aci mu ekèleeziyà wetù, yèyè mmufwànyine kutwipata bònsò.” Túngunukà. Ncyà bushùwà. Mbipìciìbwe ne mémè mwipàciìbwe pànwapa pamutù pàà kwipaciìbwa Mwàmwa. Pa nàнку, wèwè muumùshile cintu kampànda *emu*, s’newipaciìbwe Mwàmwa, nànsha byà munyi, pa nàнку mbipìciìbwe ne mwipàciìbwe pànwapa. Yèyè mukwipàte pànwapa, neùsakiìbwè bàkubweje Mwàmwa. Pa nàнку’s ncintu ànu cìmwècìmwè aci, pa nàнку shààla ànu naaCì.

<sup>159</sup> Tudi baswè kwikala babingè. Kàà, ekèlekèlè, s’ncintu cyà kwangata ne dísù dikolè, mwanèètù. Bikèngela twàngatè cintu eci mu cyòci. Katwàdyàkupetakù mùshindù wà kwikala ne Èkèleeziyà pàdì Nzambi kàyi ne cishimikidi cyà kuMutèkelapù to. Yèyè kààdyàkwibakakù Èkèleeziyà Wendè pa mushikì wà lukutukutu to. Bikèngela Yèyè àlwe pa Dìyi Dyèndè bwà cyanààna Yèyè kààkulwakù to nànsha kakesè; ànu pa Dìyi Dyèndè.

<sup>160</sup> Muntu kampànda, ànu àbìdì àdì panshì aa, kuntu kwàka, wàkamba ne: “Mwanèètù Branham, pàtukà ùlwe mu Chautauqua.” Mbanganyì bàvwà ku Chautauqua? Mòna’s, tàngilàayi mùneemu, cyàbisàtù cìmwè cyà ekèleeziyà anyi bapite apu bàvwà mu Chautauqua. Bidi. . . Mpindyewu, muntu awu wàkajuuka kuntwaku mu mapingaja amu, ne nwènú bònsò nuvwa bamutèèlèje, kàyi mumanyè ne mvwa mwà kucimanya to. Nzambi ùdì mwà kusokolola mu cibambalu mwàmwa bidibo bàmba kuntwaku, kàbìdì, nudi bamanyè’s, Yèyè wàkacisokolola. Kusèèmenayè mwab’awu, kwambayè ne: “Mpindyewu, Mwanèètù Branham, kaa, yèyè mmusadidi wa Mukalenge. Pàdì Nyumà pambidi pèndè, yèyè mmupròfetà mulaaba, ncyà bushùwà ne mmumanyè, Nzambi ùdì ùmwambila

cìdiku ne cìikalàku; kàdi tèòlòjì wendè awu, kanùtèèlejìkù abi to.”

161 Mmwènenu kaayi wa mutàtàkàna’s wè! Mùshindù mwinè wùdì muntu mufwànyine kwamba ciinè aci’s! Mòna’s, mèmè nciutu. . . Èè, wèwè kùyi mumanyè kutàpulula nkunde ne kàfè, s’udi mufwànyine—s’udi mufwànyine kumanya bìmpè bipìte apu. Mmunyi mùdìku mufwànyine kwela meeji ku cintu bu nàнку awu? Bwà cinyi? Mòna’s, mwakù mwinè *mupròfètà* awu’s wùdì wùmvwija ne “mubuuludi wà Dìyi wa kùdì Nzambi.” Mmunyi mùdìku mwà. . .? “Dìyi dyà Mukalenge divwà dilwa kùdì mupròfètà.” Kacya nciutukù mwambè ne ndi mupròfètà to, bòbò’s mbàtù bacyàmbè. Kàdi’s ki bwalu mbwòbù abu. Nwamònu anyi?

162 Mmunyi mùdìku muntu wetù ewu, bwà kutwàlayè kaadilongesha kakesè kàà èkèleeziyà mwaba kampànda, bwalu bulongolodi bwàbò kî mbufwànyine kuCìitaba, usùmbisha bwanaàbutè bwèbè ku dilòngò dyà musàbù, wèwè Esawù, mwena lubombo naanyi’s we! Ncyà bushùwà’s. Disùmbisha dyà bwanaàbutè bwèbè ku dilòngò dyà musàbù, bwà bukooyà bwà dìngumba, bukooyà bwà bulongolodi bùdì Nzambi mukine. Vùlukàayi ànu ne, wèwè wamba ne “bulongolodi,” Nzambi’s mmubùkine! S’ncintu citù citàpùlùle bânà bèètu, ne cyupùla. . . Kùdì ba-Méthodistes, ba-Baptistes, ne ba-Presbytériens bààbùngì, dilòòlò edi, baswè bwà kwikala ne bwobùmwè banyùngùlùkile mèèsà à Nzambi. Kàdi bòbò bacyènzè, mbafwànyine ànu kwipaciibwa musangu wà kumpàlà wùcidìbo ànu bàbanga ne bàbwelèmu awu. Ncyà bushùwà menemene.

163 “Maman ùvwa wa mwòmò,” kàdi bàdi ànu biikùlù’s twamb’eku twamb’eku. Kaa, ekèlekèlè! Nànsha byòbì ne maman ùvwa wa mu cikampànda, maman wàkiikala ne mwoyi mu Bukènkè bwònsò bùvwàye naabù mu ditùkù dyèndè abu, wèwè udi ne mwoyi mu ditùkù dikwàbò.

164 Kale wàwa maalu à mamanya àkajaadika, kùkaadi bidimu bu nkàmà yisàtù nàнку, mu kunyùngulula kwà ndundu mu nyùngulukilu wa kabùlungu buloba, bambè ne: “Bu kàshinyi kàà kàdyèlandelà kanà kònsò aka mwà kunyeema lubilu lwà mùsà lwà kilòmèètà makùmi ànaayi ne mwandamukùlù ku dìbà dìmwè, dikòkiibwa dyà kùdì buloba ndifwànyine kukàtuntumuna ne kukàpàtula mu cibwàshibwàshi.” Nudi nwela meeji ne maalu à mamanya leelù ewu adi itabuuja aci anyi? S’bàdi bànyeema lubilu lwà kilòmèètà binunu bisàtù ne makumi ànaayi ku dìbà dìmwè. Kabèèna bàtàngila paanyimà bwà kumònabo cyàkambàbò nànsha, bàdi bàtàngila paanyimà, bà mòna cìdìbo mwà kumòna biikàlè bàtàngila kumpàla.

165 Kàdi èkèleeziyà ùtu yèyè misangu yònsò ànu muswè kutàngila paanyimà, kumòna cyàkambà Wesley, cyàkambà

Moody, cyàkambà Sankey. “Bintu byònsò bidi mwà kwenzeka bwà aba bàdi biitabuuja,” tütàngilàayi kumpàla! Cintu cìmwèpelè mu Bible cyàkatàngilàku paanyimà... Nudi bamanyè mùshindù kaayi wà nyama utu misangu yònsò ànu ùtàngila paanyimà anyi? Mwoyi wà mutàmbe kwikala wà ciipanshì wùdiku awu. Mbanganyi bàdiku bamanyè mwoyi wà mutàmbe kwikala wà ciipanshì wùdiku wùdi wùnyungà? Ludimbà. Ludimba ki mwoyi wùdi mutàmbe kwikala wà ciipanshì wùdiku, ne muntu ki mwoyi wùdi mutàmbe kwikala mutùmbùke. Kàdi ludimbà lùtu lùtàngila paanyimà. Mémè ncìtu munangè mwoyi wà ciipanshì wà kale awu to. Ntu mémè muswè kutàngila kumpàla, ngiitabuuja, mwikàle ne dyeyemena, ngendela mu Bukènkè bu mùdiYe Yèyè mu Bukènkè amu, amen, bu mùdiYe ùkenkesha Bukènkè.

<sup>166</sup> Musangu kampànda mu Kentucky mwàmwa mwà ngenza masangisha, muntu mukùlakàji kampànda kupàtukayè, kwambaye ne: “Kaa, mémè ncyèna ngiitabuuja dyondopiibwa adi to.”

Ki mémè ne: “Èè, bidi ànu bìmpè’s, wèwè’s udi mwena Àmèrikè.”

Yèyè ne: “Mémè—mémè ncyèna ngiitabuuja cintu nànsha cìmwe to pàndi nciyi mucimòne.”

Ki mémè ne: “Èè, mbìmpè’s.”

Yèyè ne: “Mpindyewu, ncyèna neebè cilumbù to, kàdi ncyèna—ncyèna ngiitabuuja byùdi wamba abi to.”

Mémè ne: “Adi ndyèbè dyèsè dya bwena Àmèrikè, kabyèna bikèngela bwà wèwè kwikala ànu mwitabuuje to.”

Yèyè ne: “Mpindyewu, mémè ncìtu ngiitabuuja kù cintu pàndi nciyi mwà kucimòna bitòoke tòò to.” Hmm!

Mémè ne: “Èè, mpindyewu ndi . . . aci—aci ncìmpè, udi ne cyà kwikala wa ku Missouri.”

Yèyè ne: “To, mémè ndi mwena Kentucky.” Yoyòyò!

“Kacyèna cyùmvwika citàmbe bwìmpè bwà Kentucky to,” mùngàakambà. “Kàdi, nànsha nànkù,” mùngàakambà, “pawikalà . . . awu ki mùshindù wùdi wèwè wela meeji’s, tòngunukà.” Ki yèyè ne—yèyè ne . . . Mémè ne: “Newàlukilè kwèbè kumbèlu bìshi?”

<sup>167</sup> Yèyè ne: “Nyààya luseke lukwàbò lwà kakùna. Ntu musòmbèlè lwà . . . Èè, lwà ùye naanyi.” Muntu wa maalu malenga’s. Yèyè ne: “Lwà ùye naanyi, ùshaalèku bufùkù bujimà, Mwanèetu Branham.”

Mémè ne: “Mvw’a kujinga kuya neebè, mwanèètù.” Kàdi, mémè ne: “Nyààya kuntweku ne tààtù mukwàbù.” Ki yèyè ne . . . Mémè ne: “Udi muswè kukùya mubànde pa kabalù anyi?”

Yèyè ne: “To, bikèngela mbandè nye lusekè lukwàbò lwà kakùnà lwàlwa, nyiila eku nùnkù, mpwekela mu cibandabanda, mbànda,” s’nudi bamanyè mùdìbì mwinshì mwàmwà.

Ki mèmè ne: “Èè,” mèmè ne, “neùkakùfikè bishi?”

Yèyè ne: “Nèmbàndè ne kajila kuntwaku.”

“Mòna’s,” mûngààkambà, “kwèna nànsha mwà kumòna cyanza cyèbè kumpàlà kwèbè to.” Mèmè ne: “Mmunyì muwàyà kakùfika?”

Yèyè ne: “Ndi ne mwèndù!”

Ki mèmè ne: “Èè, mmunyì mùdì. . . Udi wenza bishi, udi uteemesha mwèndù awu pashìshe wenda uya naawù anyi?”

Yèyè ne: “Èyowà’s, mukalenge.”

Mèmè ne: “Paùdì uteemesha mwèndù awu apu, udikù mwà kushààla muwùkwàcìle kuulu nùnkù ewu anyi? Ndi muswè mmonèku nzùbu webè awu.”

Yèyè ne: “Kwèna mwà kumumòna to.”

Mèmè ne: “Dìbà adi neùkafikèku bìshi?”

“Kaa,” mwàkambàye, “s’ndi nteemesha ànu mwèndù awu; nènku pàndì ngenda ngenda apu, wòwò awu. . . Ndi ànu ngenda nya pàdì bukènkè abu. . .”

Mèmè ne: “S’ki cyòcì aci menemene. Amen, wenda wendela ànu mu Bukènkè abu cyanààna.”

<sup>168</sup> Tùngunukà wèwè ànu ne kwenda kuya! Kwìmanyi mwaba ùmwè to, kwakufikaku ku mwaba nànsha wùmwè to. Pìikalàbì ne udi musungidìibwa, endà too ne ku dijidiibwa. Wèwè udi wamba ne: “Udi ukakùfika bìshi?” Tùngunukà wèwè ànu ne kwenda kuya. “Dibàtiiza dyà Nyumà Mwìmpè dìdì paanyimà pàà dijidiibwa anyi? Ndi mpeta aci bìshi?” Tùngunukà wèwè ànu ne kwendela mu Bukènkè. “Bimanyinu, maalu à kukèma, ne bishimà bìdì. . .?” Tùngunukà wèwè ànu ne kwendela mu Bukènkè. Nwamònu anyi? Tùngunukà ànu ne kwenda kuya! Musangu wònsò wùdì wela cidya, Bukènkè abu nebùtupikè bùyè kumpàlà ndambù, bwalu Yèyè ùdì misangu yònsò ànu kumpàlà kwèbè. Yèyè keenà ùsàkila to, Ùdì ùlombola. Yèyè ùdì Bukènkè. Kaa, mèmè’s ndi ne disànka be bwà bwalu abu. Kanwèna nwènù naadi anyi? Yèyè ùdì Bukènkè, munda Mwèndè kamwèna mìdimà nànsha mikesè to.

<sup>169</sup> “Wèwè ùdì mukìne byenzedi byà beena Nikàlàwù.” Bilwè dilongesha’s. Mpindyewu tùmònààyìbì cidì Pòlò. . . Mpindyewu, mwena èkèleeziyà. . . Udi mujuulè èkèleeziyà ewu nganyì mpindyewu? Pòlò, ku Efèsò.

<sup>170</sup> Tùbuululàayi mpindyewu mu Byenzedi nshapità wa 20, bwà katanci kakesè cyanààna. Mu Byenzedi nshapità wa 20, bwà kumòna cidì Pòlò. . . Nudi nwtabuujà ne Pòlò ùvwa mupròfetà anyi? Cyà bushùwà, ncìvwaye. Ncyà bushùwà ne, ncìvwaye. Nudi

bavùlùke dilòòlo adi cikèèna-kumònà cyà pa mbù mutuuta kùdi cipeepèlè cicolè aci, ne bikwàbò anyi? Mpindyewu, . . . ne byònsò abi pa bwalu abu. Mpindyewu nshapità wa 20 wa Munsantu . . . wa Èkè- . . . Byenzedí, nènku tubangilàayi mpindyewu lwà ku—ku mvensà wa 27, nènku tèelejàayi ne ntèmà mpindyewu patùdi tubala apa. Mpindyewu, ewu m’Pòlò, mupròfetà, udi udyànjlila kwamba cìvwa mwà kwenzeka.

*Bwalu ncyèna mudikànde bwà kunwàmbila patòòke mubelu wònsò nkòong wà Nzambi nànsa.*

<sup>171</sup> Muntu mubèneshiibwe awu’s! Kaa, ndi muswè kwimana mwab’awu mu ditùkù adi ne kubandilakù mùdi cifulu cyà muntu mufwile diitabuaja aci cyàshiibwa ku mutù kwèndè. Kwòkù cintu cyà ne ndi mwà kudila, díbà adi néndilè. Nèngèlè mbilà, bwà kumòna Pòlò.

Kumona Pòlò Munsantu, mupostòlò munène awu,  
Muvwàle muzàbì wèndè wà wùbalakana ne mulenga kumòna awu;  
Nènku ndi mutwishiiibwe ne nekwikalèku mbilà  
Patwàfikà bònsò kuntwaku. (Kanwènakù batwishiiibwe anyi?)

<sup>172</sup> Mpindyewu:

*. . . Ncyèna mudikànde bwà kunwàmbila patòòke . . . mubelu wònsò nkòong wà Nzambi nànsa.*

<sup>173</sup> Ncyà bushùwà anyi? Mpindyewu, nwènù beena Kilistò, tàngilàayi mu nùnkù ewu; ndi muswè kunùkonkakù cintu kampànda. Ngànyi wàkatùminakù bantu díyì bàvwà babàtùjiiibwe mùshindù mukwàbò pa kuumusha mu Dìna dyà Yesù Kilistò abu bwà kulwa kubàtùjiiibwàbò cyàkàbìdi awu? [Disàngisha didi dyàmba ne: “Pòlò.”—Muf.] Yèyè wàkayiisha mubelu wònsò nkòong. Ncyà bushùwà anyi? Kaa? Kàdi Pòlò wàkamba cinyì mu . . . ngeela meeji ne cìvwa . . . Ncyèna mutwishiiibwe mpindyewu ne n’Tesàlònìkà nshapità 1 ku mvensà wa 8 to. “Bu twètù anyi mwanjèlò kampànda wa mu Dyulu mwà kuyiisha èvànjeeliyò mukwàbò nànsa wa bìshi, mwanjèlò kampànda yèyè mutùlùke ùfùma mu Dyulu ne muyiishè èvànjeeliyò mukwàbò nànsa wa bìshi mushiilàngàne ne ewu nùnkù” (pamutù pàa kutùmina bantu díyì bwà kubàtùjiiibwàbò cyàkàbìdi mu Dìna dyà Yesù Kilistò, ne Èvànjeeliyò uvwa Pòlò muyiishè awu) . . . “Mwanjèlò wa mu Dyulu nànsa wa bìshi” (kaciyi ne . . . mwèpiskòpò kaayi katwàmbi to, anyi kàrdinalè, anyi mutàngidi wa bònsò, anyi mpaasàtà kampànda, anyi—anyì cintu kampànda) . . . “Mwanjèlò kampànda mutùlùke ùfùma mu Dyulu yèyè muyiishè èvànjeeliyò mukwàbò pa kuumusha ewu nùnkù, èdiibwè mulawu.” Ncyà bushùwà. Ncyà bushùwà anyi? Cyàkambàye aci, n’Galàtiyà 1:8. Mbyenzèke ànu ne



ntumèku meeji. Èyo, Galàtiyà 1:8, nwènù baswè kufùnda aci, bwà kumòna cyàkambà Pòlò aci.

174 Mpindyewu, ki yèyè ewu wàmba . . . Mpindyewu mvensà wa 27, ngeela meeji ku mvensà wa 27:

*Bwalu ncyéna mudikànde bwà kunwàmbila patòòke . . . mubelu wònsò nkòong wà Nzambi nànsha.*

175 Mpindyewu tèèlejàayi cidì eci . . . Eci ncipròfeta's:

*Ki bwà cinyì nùdìtàbàlèèlaayi nwènù biinè, ne cisùmbù cyònsò cyà mikòòkò, pa . . . cidì Nyumà Mwimpè . . . munùtèèke batàngidi, bwà kudìsha èkèleeziyà wa Nzambi, udiyè musùmbe ku mashi èndè sungasunga.*

176 Wakasùmba nganyi? Mashi awu avwa à nganyi? Bible mmwambè ne àvwa m'Mashi à Nzambi. Nzambi, ne Mashi Èndè Sungasunga. Ncyà bushùwà anyi?

*. . . diìsha èkèleeziya wa Nzambi udiyè yèyè musùmbe ku mashi èndè sungasunga.*

177 Bible mmwambè ne tudi basùngìdiibwe ku Mashi à Nzambi. Nuvwakù bamanyè nàнку anyi? Cyà bushùwà, mmùdiYe wàmba. Èyo:

*. . . ewu udi musùmba ku mashi èndè sungasunga.*

*Bwalu mèmè ndi mumanyè nùnkù ne, paanyimà pàà diya dyànyì mbwà yà diitu yà lwonji neyibwelè munkaci mwenù, kayiyi yishiya cisùmbù cyà mikòòkò nànsha.*

*Kàbidì munkaci mwènù nwènù biinè . . . (Tàngilàayi ne, muntu awu ùvwa mwà kutàngidila ku cyòci aci ne kumòna cintu aci cìlwa.) . . . munkaci mwènù nwènù biinè nemùjuukè bantu, bààkula bintu byà kanyawù, bwà kukòkelabò bayiidi paanyimà pààbò.*

178 [Katùpà kàà mukàbà wà mèyi munda mutupù—Muf.] Paanyimà pàà bidimu pàvwàye . . . Anyi musùmbà wà bantu bàdi baswè kwenza bulongolodi ne kunyèènga èkèleeziyà bu—bunsantu ne kuumusha Nyumà Mwimpè, ne kubitèèka pa bèèpiskòpò ne baapaapà ne bansaserdòsè, bwà . . . nebiikalè bòbò bansantu, kàdi disangisha dyòdi diikalè ne nsòmbelu wa mùshindù kanà wònsò wùdìbò—wùdìbò baswè awu. Nènku bòbò nebiikalà mwà kufuta bansaserdòsè ne yèyè neàsambilè bwà kupàtukabò mu ifèrò, ne bikwàbò byònsò byà mùshindù awu. Ne ncyà beena Nikàlāwù! Ki Nzambi kwambaYè ne: “Ndi mukìne aci!” Mpindyewu tèèlejàayi.

“Ngànjibi kumòna, kàdi wèwè udi wamba ne, ‘Nzambi mmwambè ne Yèyè mmucikìne’ anyi?”

179 Mpindyewu tùmònàayibi Yèyè ní ùvwa mucikìne:

*Kàdi eci ncyùdì naaci ne, udi mukìne byenzi byà beena Nikàlāwù, bindì mèmè paanyì mukìne.*

<sup>180</sup> Nzambi ùtu mukìne bulongolodi. Ncyà bushùwà anyì? Mpindyewu nudi numòna ànu menemene cìvwàbo mwà kwenza, nudi numòna cyàkenzàbo cyà bushùwà. Mpindyewu tàngidilàayi mu èkèleeziyà amu ní kabèèna bènza nàнку. Yèyè mmukine bulongolodi!

*Ewu udi ne maci, ùmwè cidi Nyumà wàmbila maèkèleeziyà; . . .*

<sup>181</sup> Mpindyewu, *mbwà yà diitu yà Pòlò* ayi nyààkalwà “beena Nikàlàwù.” Bàvwa bàteeta bwà kwenza bunsaserdòsè bufwànàngàne ne bwakwidi bwà beena Lewi, cìvwà cyenyi ku dilongesha dyà Dipungila Dipyadìpyà. Amen! Mwakù ewu *nikao*, mwakù wa cyena Ngelikà ewu *nikao* wùdi wùmwija ne “kukwàta ku bukòkeshi, kucimuna.” Kucimuna cinyi? Beena kwitabuuja bàà pàtupù, Nyumà Mwìmpè. Kupàtula mu Èkèleeziyà Mukalenge Yesù mubiike ku lufù ne bimanyinu ne maalù a kukèma munkaci mwà beena kwitabuuja, ne kutèèka bantu beelega tukàndà bwà kwikalabò paapà, anyi kardinalè, anyi mutàngidi wa ùteeta bwà kunyènga beena kwitabuuja bàà pàtupù Nyumà Mwìmpè kàdi kuMufila kùdi kasùmbù kampàndà kàà kàbiiikiidibwa ne nkasùmbù kàà cijila kàà bantu, kubàtèeka bòbò *kumutù kwà* beena kwitabuuja bàà pàtupù, kabìyi bwà kubàbiikilabò ne *mbampaasàtà* cidi cyùmwija ne “balami bàà mikòkò” to, kadi ne *taatù*, pààbì's Yesù wàkamba ne: “Kanùbiiikiidi muntu nànsha umwe ne *taatù* pa buloba ebu to.” Nudi numòna cintu cibi aci anyi? Kàdi citùdi twètù benzè ncinyi?

<sup>182</sup> Kaa, bu twètù mwà kwimanyika's! Mvw'a kujinga ne katùvwaku ne malòlò ònsò aa malamakaja mùshindù ewu's, Mvw'a kujinga kwangacila màalabà dilòlò pa nshapità wa 12 wa Bwàkabuulwibwà ne kunùleeja mukàji wa ndumbà wa kale awu udi musòmbe mwaba awu, mukàji wa masandi awu. Nènku yèyè . . . kabingila kàvwà kènza ne yèyè ikalè nàнку, mbwalu ùvwa wènda masandi . . . kùdi Nzambi, kàdi ùdibiiikila mùdiye mukàji mukàmbà, ne kabidi yèyè ùvwa mamwèndè wa bandumbà. Ncyà bushùwà anyi? Mpindyewu, tudi bamanyè ne cìvwa n'Loomò, bwalu yèyè ùvwa musòmbe pa tukùnà mwandamutekète, ne bikwàbò byònsò ànu menemene, muntu mulàmè mu yèyè ne mwikàle nombà wa nyama wa Iwonji, ne bikwàbò. Tudi bònsò bamanyìne aci ku malongesha madyànjila-kumòna awu, bwà ne yèyè nganyì. Kàdi cintu cyà dibungama cyà cyòci aci, yèyè ùvwa mamwèndè wa bandumba. Eci ki cibangidilu cyèndè mwab'ewu mene, mubangile mu Loomo bu musùmbà wa beena Kilistò, beena Kilistò bàà ku dîna.

<sup>183</sup> Tèèlejàayi! Nzambi ànkwaçishèku bwà kucìvwija cyà bushùwà! Musùmbà wà beena Kilistò mu èkèleeziyà wa bu nùнку ewu. Mbalwè bàà bintu byà kwìsùkwìsù, ne kabayi bacyùka myandà, ne badìlamùnùne, ne badyènzè bulongolodi. Ki pashiishe kusangishabò aci, mu Cikondo cyà Mìdimà,

ne mbùlâmàtadi. Ki mbùlâmàtadi ne èkèleeziyà kulwabò cinyi? Èkèleeziyà wa beena Kilstò: “Èkèleeziyà Munsantu wa Kàtòlikè” mwàkamubùikilàbò, (Mwakù *Kàtòlikè* wùdi, mwakù awu wùdi wùmvwija ne, “wa buloba bujimà”), “èkèleeziyà munène wa beena Kilstò wa bantu bònso.” Ne kubùikilabò bantu bàvwà bààkulà mu myakulu, ne bèèla mbilà, ne bøndopa babèèdi, ne bikwàbò abu ne, “mbaabuludyanganyi.” Ki ndekeelu wa byònsò kumuvwijabò wa wènzejangana maalù ku bukòlè mu mùshindù wà ne muntu kanà yònsò uvwabò bàkwàta ùkuukwila mùshindù awu, ùvwa wèdiibwa mu bwinà bwà ntambwè, yèyè kàyi muswè kwakidila cyena-Kàtòlikè. Aci kutùngunukaci too ne mu nkàmà yònsò yà bidimu byà dikèngeshangana byà kale wàwa ebi. Kàdi Èkèleeziyà àwu kàakafwàku to. Kwèna mwà kuMushipakù to. Nzambì mmwambè ne Yèyè neikalè ne mwoyi too ne ku ndekeelu ne pashìshe Yèyè ùvwa mwà kuMupèèsha cifulu cyà butùmbi cyà Mwoyi. Kupìcilaye mu bikondo byà dikèngeshiibwa abi.

<sup>184</sup> Pashìshe kulwakù Martin Luther bwà kutùngunukayè ne cikondo aci ne kupàtwilayè èkèleeziyà mu dibingishiibwa. Cyàkenzekà ncinyi pàakafwà Luther? Bàakacìvwija bulongolodi, kucìvwijabò èkèleeziyà wa ba-Luthériens; kupetabò dilongesha kampànda. Pàakacìvwijàbò bulongolodi, ncinyi cyàkenzàbò? Kucipèeshabò dilediibwa dyà cyàlukila cyàkàbìdi mu cyena-Loomò. Cyà bushùwà menemene.

<sup>185</sup> Dìbà adi ki Nyumà Mwimpè kumùpàtukaYè ne Wesley kuMumònayè. Ki Wesley, ne Whitfield, ne George Whitfield, ne bakwàbò bààbùngì bàà ku bóbò abu, ne—ne Asbury, ne bààbùngì bàà kùdìbò bàvwa benji banènè bàà matàbuluja. Kusùngilabò bàà pa buloba mu ditùkù adi. Kwenzabò ditàbuluja mu Cìkondo aci cyà Filàdèlèfiyà dyàkasùngilà Angleterre, kàbìdi ne États-Unis. Kwenzabò masangisha mu myaba yìvwàbò bìipaciibwa ne bàbùikidiibwa ne “mbansantu babùnguluki bàà mu malaba.” Nwènu ba-Méthodistes aba’s ki cinùvwà, benzè cyòci aci; bàvwa bàdìshinda panshì ku bwenzeji bwà bukòlè bwà Nzambì, ne bàvwa bàbèèla màyi mwìsù ne bàbèèla lupeepèlè. Ncyà bushùwà. Ne bàvwa bàdikùpa bikòlè eku ne eku ku bwenzeji abu, mu mùshindù wà bàlwa . . . mu mùshindù wà ne bàmba ne “bàvwa ne mùzakàlu.” Kùvwa bantu bàvwà mwà kudìkùpa ne kuzakala ku bwenzeji bwà bukòlè bwà Nyumà Mwimpè. Ki bwalu-bulonda bwà ba-Méthodistes mbwòbù abu. Kuumukila apu kulwakù ba-Quakers ne bakwàbò; mu mùshindù wà ne patùdi twakulangana apa bàkaadi bacìvwijè bulongolododi.

<sup>186</sup> Kuvwijabò cyòci *eci* Ba-Méthodistes, ba-Méthodistes bàà ku Cibangidilu abu, ne ba-Méthodistes bàà mùshindù *wàwa*, too ne mwàluci cyà cipanshì mu mùshindù wà ne ba-Méthodistes bàkaadi baswè kuumusha “Mashi” mu mikàndà yàbò yà misambu.

<sup>187</sup> Mùneemu emu dilòòlò adi, mu ndongamu wa ku

tèlèviziyô (Mààmù nguvwa mumbiikile.) bàvwa ne mpaasàtà kampànda wa ba-Méthodistes, muneemu mene mu Indiana emu, ùlongeshangana maja à bìdùndadùnda mu èkèleeziyà. Kwambayè ne: “Mbyà bundù be patùdì bapangè kumòna maja malenga aa àbwelakù mu èkèleeziyà.”

<sup>188</sup> Awu’s ndyabùlù mu mupròfetà wa mashimi’s! Cyà bushùwà! Ncyèna muswè kunùtapa ku mwoyi to kàdi, mwanèètù, aci’s m’Bulelèlà bwà Nzambi. Mbipiciilbwe ne mèmè munùfikishekù munda ndambù mu mùshindù ewu ne munùfikishe ku dilonga dyà Mifundu, pàmwäpa kulongama kumpälà kwà Nzambi, pamutù pàà kwikala mujimine ku ndekeelu. Udi mufwànyine kubenga kunnanga mpindyewu, kàdi dǐngà ditùkù wàdyàkungeela dibòkò kunshìngù, wamba ne: “Mwanèètù Branham, aci’s m’Bulelèlà.” S’ki cyòcì eci mwab’ewu mene, ne bòbò bàbwela mu cyòcì aci. Ki pòpò apu pàdìbo. . . Pàdì ànu pòpò apu. Bible mmwambè ne ki cìvwàbò mwà kwenza.

<sup>189</sup> Pashiishe kuumuka ku Wesley, pàikalàbi ne Wesley wàkenza cyòcì aci, ki pashiishe kulwakù beena Mpenta. Ki bòbò kupeta dyalujulula dyà mapà, kubangabò kwakula mu myakulu, dibàtiiza dyà Nyumà Mwîmpè.

<sup>190</sup> Ànu mùdi lutete lwà ditalà lùpàtuka mu buloba amu. Cintu cyà kumpälà, lùdi lùbola. Lùdi lùpàtula ndambu wa tubèji. Dìbà adi lùdi. . . Udi ne budimi bwà matalà, mùdi udyàmbedila. Kabèji aku kàdi kàkola kèna bunyamvudi. Eci dyàmbedi, cìvwa mba-Luthériens. Bunyamvudi abu, bùvwa ncinyi? Ba-Méthodistes; bungungu bwà bilòngò, dinanga dyà bwàna bwètù, butangadiki, bungungu bwà bilòngò, bupàtuka bükabwela mu bikwàbò.

<sup>191</sup> Mòna’s, nànsha bufùki mene’s bùdi bùjaadika bikondo byà èkèleeziyà ebi. Ba-Méthodistes bàpàtuka mu cimvundù cinène. . . anyì, ndi nswa kwamba ne, ba-Luthériens bàpàtuka mu cimvundù cinène. BuuMéthodiste bùyùkusha dinanga dyàbù dyà bwàna bwètù, ne ditùkù dyà butangadiki, ne—ne ditùkù dyà—dyà bumpàndànjlà. Ditùkù ditambe bunène dyà bumpàndànjlà dikaadiku dimanyike kùdi bàà pa buloba dīvwa ncikondo cyà ba-Méthodistes. Ncyà bushùwà. Cinyùkusha cìtuutula bungungu bwà bilòngò byàcì.

<sup>192</sup> Cyàkapàtukàmù ncinyi? Mu bungungu bwà bilòngò abu kupàtukamù mwepu wà ditalà, beena Mpenta. Lutete, lufwànàngàne ànu menemene ne cintu cìmwècìmwè cìvwà cìyè mu buloba aci. Kì ndibèji to, kì mmwepu to, kàdi lutete. Ne patùdì twakulanagana apa beena—beena Mpenta ki kupetabò bwowa pambidi pajimà pàà lutete alu eku, mu mùshindù wà ne. . . kanwèna nànsha mwà kumòna lutete lwine alu to. Dìbà dyàkànyì dyà kucisukula’s! Amen! Mbenzè cinyi? Mbenzè Cintu cìmwècìmwè cyàkenzà ba-Méthodistes aci. Umwe kubàvwijayè bulongolodi balwè musumbà kampànda, bàmba ne: “Twètù

tudi beena Assemblées de Dieu.” Mukwàbò ne: “Twètù beena Cijila bàà beena Mpenta.” Mukwàbò ne: “Twètù tudi ba-Unitaires.” “Twètù tudi ba-Binitaires.” Nènku—nènku bàdikù búngì kampàndà bàà *cikampànda*, ne bôbò búngì kampàndà. Ekèlekèlè! Bènda babànde pa kameelù kàà dikokò òmwe, kaa makokò àbìdì, kàà makokò àsàtù, ne bikwàbò byònsò. Kaa, kùdì malongolodi àbò mashiilèshiiàngàne makùmi àsambòmbò, anyì makùmi àsàtù, anyì makùmi ànàayi.

<sup>193</sup> Bààkenza cinyi? Bààkacyàluja cyàkàbìdì mu cyena-Loomò, babàtiize mu dibàtiiza dyà Èkèleeziyà wa Kàtòlikè wa cyena Loomò. Ndi ndòmba mwena Mpenta kanà yònsò bwà àndeejèku mwaba mu Bible wùkaadiku muntu mubàtùjùibwe mu dìnà dyà “Taatù, Mwànà, ne Nyumà Mwímpè.” Ndi ndòmba mwèpiskòpò, kàrdinalè kanà yònsò ewu, mulongeshi kanà yònsò ewu, bwà àndeejèku mwaba wùkaadibi kacya, wùkaadici kacya cyenjùibwe pa kuumusha mu èkèleeziyà wa Kàtòlikè. Ki Luther kulwayè naaci, mulwe ne katèshismù ne bikwàbò byònsò byàci. Ba-Méthodistes kutungunukabò naaci. Nwènu beena Mpenta, s’bìwva bikèngela nwènu kudyumvwa bundù! Dikezùlaayi! Alùkilaayi ku Dìyi! Nyingàlalaayi bwà cyanàànà Nzambì neànùmùshè citèèkedi cyà mwèndù, Bukènkè bunùdì naabù abu. Amen! Èyo.

<sup>194</sup> Buumushe Nyumà Mwímpè bu Mulombodi, ne babàpèeshe bulondyanganyi bwà cijila bwà bantu, ne babàtèèke pa beena kwitabuuja bàà pàtupù. Kàdi kabèèna babàbiikila ne “mpaasàtà, balami bàà mìkòòkò” to, (Pààbì’s mbimanya ne tudi tubiikidiibwa *bampaasàtà*, “balami bàà mìkòòkò,” ncidi mwakù *mpaasàtà* wùmviija.) kàdi “taatù, kàrdinalè, mwèpiskòpò mutàmbidile, anyì mutàngidi wa bònsò.” Bàà balelèlè bàvwa bàkina cintu aci! Ne Nzambì mmuleejè patòòke ne mmutwè ku cyàbò, wàmba ne: “Nànsha Mémè, ndi mucikine pàanyi!” Bwalu mbimanya ne Yèyè ngudi mutàngidi wa bònsò, mwèpiskòpò mutàmbidile, ne paapà. Ùtu ùkwàta mudimu ne muntu nkààya yònsò; kí nnè bulongolodi to, kàdi nnè muntu.

<sup>195</sup> Mpindyewu, mu mùshindù wà pabwàwù...Tèèlejèayi, patùkaadi tufika ku ndekeelu apa. Tudi ànu ne mvensà mukwàbò umwèpelè.

<sup>196</sup> S’ki twètù aba ne mbangilu wa dîyi diswika dyà cyena-Kàtòlikè, dibikulangana dyà mu nkwasà dyà cìpostòlò. Mbanganyi bàdi bamanyè nànkù? Cyà cìpostòlò. Mpindyewu Kàtòlikè ùdi wàmba ne “Paapà leelù ewu ngudi mupinganyi wà Peetèlò, dibikulangana dyà munkwasà dyà cìpostòlò.” Cintu bu nànkù kacitukù to. Dijinga dyèbè dyà mu musunya didi munyi, dijinga dyà disangila dyà mulùmè ne mukàji. . . Mmunyi mùvwàbi ne Esawù ne Yakòbò bònsò bàbìdì bààkalediibwa kùdì taatù wa cijila ne maamù wa cijila, kàdi umwe wa kùdìbo mwena Kilistò ne mukwàbò démon? Uh-hum. Bìdì mwà kwenzeka munyi? Bwalu mpèkaatù mmpèkaatù, ne mubidi wà

bulùme ne bukàjì mmubidi wà bulùme ne bukàjì, kàdi Nzambi ngudi ufila Dilediibwa.

<sup>197</sup> Nzambi ngudi utùsungula kacya ku difùkà dyà dyulu ne buloba. Nuvwakù bamanyè nàнку anyi? Indilaayi too ne patwàfikà ku dibala dyà bafùndì bàà maalu-malonda aba, kàdi nùtangilè nùmonè mùvwà Irénée. . . mudìye ùfila butùmbì kùdi Nzambi bwà dimusùngula kumpàlà kwà difùkà dyà dyulu ne buloba; mùvwà Martin Munsantu ne bònso abu, bàMupà butùmbì; bàpa Nzambi butumbi. Yèyè ne: “Bwalu. . .” Ne bantu bààkula bwèndè yèyè, bàmbà ne: “Yèyè wàkasungudiibwa kumpàlà kwà difùkà dyà dyulu ne buloba.” Aci’s m’Mufundu. Bàna bèètù abu bàvwa mu bulongàmè ne Nzambi. Kàdi èkèleeziyà wa kale wa mifitù ewu wàkapicila mu bidimu cinunu ne nkàmà yitaanu byà Bikondo Byà Mídimà ayi, wàkakooyisha cintu cyònsò nkòong mùdi mwèndù wùdi wùfwimà mìshì amu’s, wùjibakaja Makènkè. “Kàdi nekwikalè Bukènkè ku ìbaamulòòlò,” mwàkambà Mukalenge.

<sup>198</sup> Dibìkulangana dyà mu nkwasà dyà ciipostòlò, ewu ùshìila mukwèndè; paapà kampànda, ne bikèngela wikalè mu ndelàngànyì yà baapaapà kumpàlà kwà kwikala paapà. Kaa, ekèlekèlè, ekèlekèlè! Aci’s ndukutukutu’s. Beena—beena kwitabuujà bàà pàtupù. . . Kabìyi byà munsantu ne mwakàne to, kàdi. . . lekèlè. . . bàlekèlè—bàlekèlè banserdòsè bàbàsambidila ne bàbàpàtula mu mpèkaatù yàbò, biikàlè bàbàfwila luse ku mpèkaatù yàbò, bàfuta mfrànga bwà ditonda kampànda.

<sup>199</sup> Beena Mishònyì bàdi bènza cintu cìmwècìmwè aci’s! Bàdi bàteeta bwà kwikala. . . bàtuutakù mpaasàtà wabò cyanza paanyimà ne bàshààla ne nsòmbelu bu wa bakwàbò bàà pa buloba awu. Kàdi kàyi mumanyè bwalu bwà Nzambi kutàmba. . . ùbàlekèlè bàshààla mu èkèleeziyà ne ùbàbìikila bidimba byà èkèleeziyà wèndè, ne ùbàlekèlè bàshààlamù ne ùbàjìkwila mùdìbo basùngìdiibwe. Mùshindù mwìnè wàtekeshiibwàbo mu mabòko mu ditùkù adi bòbò kabàyi balediibwe cyàkàbìdi’s wè! Wèwè kùyi ne Nyumà Mwímpè to udi mujimìne. Muntu nànsha umwe kènàku mwà kwamba ne: “Yesù ùdi Kilistò” to, ànu ku Nyumà Mwímpè.

<sup>200</sup> Èkèleeziyà mulelèlè wa ku Efèsò kààkaseeswishiibwakù ku miyìiki yà kapelu, yà mamanya à mu mutù ayi to. Yèyè. . . Bàvwa bacikìne. Bòbò kabàvwa baseeswishiibwe to, bàvwa bamanyè; Èkèleeziyà mulelèlè kààkaseeswishiibwa to.

<sup>201</sup> Dibuuulula dyà mafi òvwà balùmyànà aba naadi, bàbìikidiibwa ne mbeena Nikàlàwù, bàvwa kabàyi bakwacishangana mu mudimu ne Dìyì dyà Nzambi abu. Ngambilaayi mwaba unudiku mwà kumòna “mwakwidi mu ditonda” mulongeshiibwè mu Bible emu. Kacya mpenyì panùkaadiku pèènu bamòne “dimyaminangana dyà màyi” diyìishiibwe mu Bible emu bwà dilekelediibwa dyà mpèkaatù?

Kacya mpenyi panùdiku numòna muntu mubàtìjìbwe mu dîna dyà “Taatu, Mwàna, ne Nyumà Mwîmpè” bwà dilekelediibwa dyà mpèkaatu wendè? Kacya mpenyi panùdiku bafwànyine kumòna eci: “Dyelangana dyà mwoyi wà ku cyanza wà buunyaàna, ne difundà dîna dyendè mu mukànda wà èkèleeziyà” mwômò amu? Kacya nutukù bamòne bintàkanyì byònsò ebi penyi? Ki cinyi ciinè aci? S’mbunsaserdòsè anyi ba—balombodi bàà èkèleeziyà bàdi kabàyi mu bulongàmè ne Dîyi, kàdi biikàle beena Nikàlàwù, ki Nzambi kwamba ne: “Mémè ndi mubàkine!” Alùkilaayi ku Dîyi. Kaa, aci’s cidi. . . Ndi mumanyè ne aci ncikolè, bàna bèètù, kàdi mémè—mémè—mémè ncyèna mwambùle bujitu abu to; bwà Yesù, kamwambilaayi Yèyè munùdi bafiika munda.

<sup>202</sup> Dibuuulula dyà mafi, kadìyi ne Dîyi to, kàdi, mubàbiikile ne “mbeena mashimi, bàpostòlò bàà mashimi, bapròfetà bàà mashimi.” Kàdi Èkèleeziyà mulelèlè wàkashàala ànu kacya wàkwàta ku dilongesha dyà ku cibangidilu dyà Pòlò Munsantu ne dibàtiiza dyà Nyumà Mwîmpè, ne bimanyinu biikàle bilònda ne bishindika Dîyi dyàkalongesha Pòlò. Amen! Ndeejàayibi mwaba wikalà Nzambi mwà kushindika dîyi dyà dimyaminangana dyà màyi. Ndeejàayibi mwaba wikalà Nzambi mwà kushindika, ne kutwala dyakula dyà mu myakulu ne bintu binène ebi, ànu ku dilabulangana dyà ku cyanza ne mpaasàta mu mwaba kampànda ne kufunda dîna dyèbè mu mukànda wà ménà; kàdi biikàle ànu bàcyànkunya mfwankà, bànwà mfwankà, bànwà maalà, bàmba mashimi, manàyi à twartà, bènzà ndambù wa bilèlè, bàya. . . Kaa, luse wè! Awu mmupròfetà wa musunya, wa mashimi, wèwè mulundà wanyì. Èyowa’s, mukalenge.

<sup>203</sup> Njila wa Nzambi ncijila. Eci cimanyìibwèku kùdi cidimba cyònsò cya Mubidi wà Kilstò mwab’ewu ne: paùdi kùyi ne nsòmbelu wa cijila to, Nzambi ùdi ùbènga mulàmbù wèbè. Mulàmbù wùdi ne cyà kulàmbudiibwa ne byanza byà cijila. Aci cidi. . .? . . . cyà bushùwà. Mwakwidi munène kumpàlà mene kwà kubwelayè bwà kulàmbula mulàmbu, bivwa bikèngela kwikalayè wa cijila, ne mudilàmbùle, ne mwela maanyì, ne mwela mànananshì, ne bikwàbò byònsò, kumpàlà mene kwà yèyè kumòna mwà kubwela mu Bwikadi bwà Nzambi bwà kulàmbulayè mulàmbù awu. Ncyà bushùwà anyi? Dìbà adi mmunyi mùdiku mwà kupàtuka pambèlu apa ne kwibila, ne kwiba, ne kwenza cimvundù, ne kulwangana ne beena mutumba neebè, ne bikwàbò byònsò, ne kwenza maalu à lukutukutu mùdi wenza amu, ne pashìishe kubwela ne kwamba ne: “Éyi Mukalenge Nzambi! Yesù àtumbè! Àlèluuyàh!”

<sup>204</sup> Bantu bàtu bàmba ne: “Ntu mbàmòna bàakula mu myàkulu.” Aci kacyèna ànu cyùmvwija ne bàdi ne Nyumà Mwîmpè to. “Ntu ngumvwa bèèla mbilà.” Aci kacyèna ànu cyùmvwija ne bàdi ne Nyumà Mwîmpè to. Nyumà Mwîmpè mMwoyi.

205 Bible mmwambè ne: “Mvùla ùtu ùlòka pa buloba misangu yàbùngì, bwà kubùlongolola, bwà kubwàkaja bwà cidìbo babùlongòlwèlè,” (Ebèlù 6) “kàdi mèbà ne mingòngà bìdì pabwìpì ne kubèngiibwa, ndekeelu wabì nkwohiibwa.”

206 “Muunya wùtu wùteemena baakàne ne babì. Mvùla ùtu ùlòkela bímpè ne babì.” Mvùla ùtu ùlwa bwà kwenzeja dinowa dyà blé (netùcìnyikè nànkù), ne lupèlà lwònsò lùdì mu budimi. Piikalà blé ne nyòotà, pa díbà adi lupèlà’s lùdì ne nyòotà. Nènku mvùla umwèumwè udi umyaminyiibwa pa blé awu, nyèye awu udi umyaminyiibwa—umyaminyiibwa kàbìdì pa lupèlà. Blé mukesè wa kale awu neajuulè mutù wèndè wèla lubilà ne: “Mukalenge àtumbè! Àlèluuyàh! Àlèluuyàh! Mèmè ndi ne disànkà dyàbùngì bwà kupeta mvùla ewu!” Kaalupèlà kakesè kàà kale aku nekèlè lubilà ne: “Butùmbì kùdì Nzambì’s wè! Nzambì àtumbè! Àlèluuyàh! Ndi ne disànkà dyà kumupeta.”

207 “Kàdi ku mamuma àbò nkunwàbàmanyinà.” Ncyà bushùwà. “Ku mamuma àbò nkunwàbàmanyinà.”

208 Mvensà wa 7, ne pashiishe netùjikijè, eci ncintu cyà ndekeelu bwa cikondo cyà èkèleeziyà eci. Mpindyewu netwikalè pashiishe ne tusunsa tutwè ku tùtaanu, anyi ku dikùmi, bwà katanci kakesè cyaanàà.

*Ewu udi ne macì, ùmwè cìdì Nyumà wàmbila maèkèleeziyà; Ewu udi ucimuna Mèmè nèmmpèèshè bwà kudyaye ku mucì wà mwoyi, wùdì munkaci mwà mpàlàdiizò wa Nzambì awu.*

209 Mpindyewu tàngilàayi, nwènù balundà bàanyi, mùshindù wunùdì nucimuna ngwòwò ewu. Dyàmbedi bìdì bikèngela wànji kucimuna, pashiishe udi mwà kudyà mamuma awu. Mmucimunyi’s. Nudi bavùlùke dilòòlò adi, dilongesha dyètù dyà makèlèlè dilòòlò anyi? Bivwa bikèngela bwà Yone kubwelayè mu Nyumà kumpàlà kwà kumònyè ní ncinyi cyònsò. Kàdi mmunyi muwàsòmbà, kwamba ne: “Yèyè kàyi Baptiste to, mèmè ncyàkumutèèleja”? “Yèyè kàyi Presbytèrien to, mèmè ncyàkumutèèleja to.” “Yèyè kàyi ùlongesha ànu menemene cìdì èkèleeziyà wanyi ùlongesha to, ndi...” Kwà—kwà—kwàkucimunakù to, kwèna mwanji kubwela mu Nyumà to. Udi wèwè yònsò pambèlu pàà bulongàme.

210 Bwela mu Nyumà, wamba ne: “Mukalenge Yesù, ndi muKunangè, mpindyewu mbuulwilèku cintu kanà cyònsò cyùdì Wèwè mumòne ne ncyakànyine aci, citwàlè ànu cyaanàà munda mwànyi.” Díbà adi udi—díbà adi udi ulwa mukùmbànàngàne. Ncyà bushùwà.

211 Mònaayi, misangu yisàtù Bible ùdi wàkula bwà—bwà Mucì wà Mwoyi mu Genèsè, misangu yisàtù mu Mukàndà wà Bwàkabuulwibwà. Ditùkù adi tuvwa bamòne cyòci aci. Nudi bavùlùke anyi? Mu dyàlumingu, makèlèlè awu. Cintu cimwèpelè... Dyabùlù ùtu mukine kantu ne kantu kàà mu



Mifundu kàdiku aku, kàdi mmukine, bikolè, Genèsè ne Bwàkabuulwibwà. Ùdi ùbùndula Genèsè bwà dijaadikiibwa dyèndè, bwalu mmuswè kufikisha bantu ku kwitabuuja ne kaCivwa nàнку to; “Genèsè kààkenzeka mùshindù wùdi Nzambi mwambè ne mbyenzèke awu to, kùvwa cintu kampànda cikwàbò civwà cyenzè ne bufùki ebu bwikalèku.” Dìbà adi ùdi ùCibùndula mùshindù awu. Nènku ùdi ùmusha bantu ku Bwàkabuulwibwà bwalu Ùdi ùbuulula: Bu mùvwà Yesù Nzambi, ne yèyè mwikalè dyabùlù (ne mwikalè wa kabùtù), ne butùmbi bwà Èkèleeziyà mujidila udi walukila kumbèlù kùdì Nzambi awu, ne kabùtù kàà mupròfetà wa mashimi, ne bònsò bàdì bàshimà ne bènza byònsò abi badi ne ne cyà kwedibwa mu Dijiba dyà Kapyà. Kabyèna bikèmesha to mùdiye ubàlama kule naaCì. Kàdi, vùlukàayi ne, myaba yònsò yìbìdi ayi yìdi yàkula bwà Muci wà Mwoyi mu Mpàladiizò.

<sup>212</sup> Mpindyewu twànjàayi kwangata eci bwà katanci kakesè cyanààna, nènku mpindyewu “Muci awu.” Yone Munsantu nshapità mwi6, panwikalà baswè kucifùnda, Yesù wàkamba ne: “Mèmè ki—ki—ki Dyàmpà dyà Mwoyi.” Mpindyewu, vùlukàayi.

<sup>213</sup> Mpindyewu netùkwatè mudimu ne makunji àbìdì aa bu cimfwànyi mwaba ewu. Pa nàнку, kumpàlà menemene kwà kujikija, mpindyewu. Mpindyewu, ku dyàbalùmè dyànyi kùdi mucì mu budimi wùdìbo bàbìikila ne m’Muci wà “Mwoyi,” ku dyàbakàjì dyànyi kùdi mucì mu budimi wùdìbo bàbìikila ne mmucì wà “dimanya.” Mbanganyi bàdì bamanyè ne Bible ùdi wamba ne kùdi Muci wà Mwoyi ne mucì wa dimanya? Mpindyewu, bìvwa bikèngela bwà muntu kwikalayè ne mwoyi ku Muci wa Mwoyi ewu, kàyi ne cyà kulenga ku mucì wà dimanya to. Ncyà bushùwà anyi? Ne musangu wà kumpàlà wàkawùlengàye, wàkaditapulula ne Mufùki wèndè. Wàkajimija bwobùmwè bwèndè—bwèndè ne Nzambi pàakakunyàye cipese cyèndè cyà kumpàlà cyà dimanya adi. Mpindyewu, elàngànaayi meeji bikolè mpindyewu. Nènku nwènù bàdì bàfùnda bintu abu, nèmfilè cikondo bwà nwamòna mwà kucyùmva, bwalu ncyèna muswè bwà cinùpità to.

<sup>214</sup> Yesù, mu Yone Munsantu 6. Bàvwa bànwa ku mpokolo kampànda, ne bààkeela byanza muulu ne bààkaseka mwaba awu, ne, baataatù bààbò bààkanwà ku Lubwebwe lwà nyumà, ne bikwàbò. Yèyè kwamba ne: “Mèmè ki Lubwebwe lùvwà mu cipèèlà alu.”

<sup>215</sup> Ki bòbò ne: “S’ki wèwè ewu wamba ne wèwè ‘uvwaku kumpàlà kwà Abraham,’ pèèbè udi muntu wa bidimu kabìyi bipite pa makùmi àtaanu to. Kàdi wamba mùdì ‘mumòne Abraham?’ Twàmanyi aci mpindyewu, ne, udi mupàle, udi démon.” Nwamònu anyi?

<sup>216</sup> Yèyè ne: “Kumpàlà kwà Abraham kwikalayè, NDI.” NDI nguvwa mu kaacipuka ne Mòsà awu; kaacipuka kàvwà kàlàkuka

kapyà aku, NDI. “Kumpàlà kwà Abraham kwikalayè, NDI”; kaciyi “Mvwa to.”

217 Mpindyewu, nwènu bàdi bamba ne matùkù à bishimà àkaadi mapite abu, s’bivwa bikéngela bwà nwènu kwenza bwà Mufundu awu kwambawù ne: “Mémè nguvwa Mvwa munène awu.” Nwamònu anyi?

218 Kaciyi “Mvwa,” anyi “Nèngiikalè to”; “NDI,” mbwena kwamba ne dibà dyònsò. Yéyè ngwa Cyendèlèlè. Mwakù “NDI” wùdi Cyendèlèlè, cikondo cyàbò cyònsò aci, dibà dyònsò, mu bitèekedi byà myèndù byà ngòlò byònsò mwandamutekète abi, èkèleeziyà ne èkèleeziyà yònsò, mwaba wònsò, mwoyi wònsò. “NDI,” (kaciyi “Mvwa”) anyi “Nèngiikalè to”) “Ndi mpindyewu mene ànu múmMvwa kwònsò aku amu.” Nwamònu anyi? “Misangu yònsò, NDI.”

219 Bòbò kwamba ne: “Baataatù bèètù...Twètù katwèna bakumanyè to. Twàmanyi ne wèwè udi démon.” Bòbò ne: “Baataatù bèètù’s bàakadyà manà mu cipèèlà munda mwà bidimu makùmi ànaayi.”

220 Ki Yesù kwambaYè ne: “Kadi’s mbafwè muntu ne muntu.” Ncyà bushùwà anyi? “Mbafwè bònsò. Kadi Mémè...” Kaa! “Mémè ndi Dyàmpà dyà Mwoyi didi difume kùdi Nzambi mu Dyulu. Piikalà...Dyàmpà dyà Mwoyi. Muntu yéyè mudyè Dyàmpà edi kàadyàkufwàku to.”

221 “Muntu ewu mmuswè kufila mubidi wènde, bwà twètù kudya anyi?” mwakambàbo. “Mpindyewu yéyè mmupàle, cyà bushùwà menemene.”

222 Dyàmpà dyà Mwoyi adi òvwa dyumùkile ku Muci wà Mwoyi awu, kùvwàbò bàdya aku, wà mu budimi bwà Edènà awu. Yéyè nguvwa Muci wà Mwoyi awu. Mpindyewu, piikalàbi ne Muci wà Mwoyi awu wùvwa mMuntu, dibà adi mucu wà dimanya’s wùvwa mmuntu. Mpindyewu wamba pèèbè mùvwà nyòka awu kàyi ne dimiinu! Piikalàbi ne Mwoyi wàkalwila kùdi Mulùme, lufù lwàkalwila kùdi mukàji. Eyo, mukàji nguvwa mucu wà lufù.

223 Ewu mmwenzè ànu—ànu ùkooyisha mukàji, bwalu ki cyàkènzàye (nyòka awu’s), mukàji kwambayè ne: “Nyòka ngudi mungambishè.” Ncyà bushùwà. Kàvwa nyòka wa ùlamba ewu to; yéyè ùvwa mutàmbe kudimuka wa ku nyama yònsò, ùvwa pankaci pàà nsòkòmntù ne muntu. Dimiinu dyà nyama kadyèna mwà kusambakana ne mukàji to, kabyàkwenzekakù to; kàdi mulùmnyànà ewu ùvwa, ùvwa dinungu òvwa dicilondà. Kàdi Nzambi wàkamwela mulawu mu mùshindù wà ne Wàkamwela buludì panshi mu difù dyèndè, kaciyi ne mikòlò to, ne kwangata mufubà wònsò mu yéyè è kuwùshintulula mushiilàngàne ne cintu kanà cyònsò cyà cifwànàngàne ne cyà muntu. Maalu à mamanya àteeta bwà kucijandula mu budimi kampànda. Aci ncisokoka mu maalu-masokoka à Nzambi, munkaci mwà Mpàlàdiizò wa Nzambi. Ki dibuulula dyèbe ndyòdi adi.

224 Kulelayè mwanèndè wa balùme wa kumpàla uvwa Kaayinà (Ncyà bushùwà anyi?), mwànà wa Sàtaanà, mwànà wa Sàtaanà. Piikalàbi ne kî nànkù to, bubì abu mbufwànyìne—mbufwànyìne kufùmìna penyì? Mu Adàmà uvwa mwànà wa Nzambì awu anyi? Ngwa kùdì dyabùlù, tatwèndè. Ne yéyè wàkashebeyangana; mushebeyanganyi wa kumpalà ùvwa ndyabùlù, mwànà wa dyabùlù.

225 Tàngilàayi numonè cyàkenzekà paanyimà pàà cyôci aci, tàngilàayi ndelànganyi yà Kaayinà. Too ne mu lukòngò lwàkalondà alu, paanyimà pàà Kaayinà, pàvwa mwena maalu à mamanya yònsò ne bantu banène. Balàayi Bible. Bààkiibaka nzùbu, bààkawkàta mudimu ne byamù, ne bôbò mbàvwà beena maalu à mamanya. Kàdì yònsò wà kùdì Setè, (Ànu mwàkafwà Abèlè, cifwànyikijilu cyà Yesù, wàkafwà; ne Abèlè wàkafwà, ne Setè kwangatayè kaaba kèndè: lufù, dijiikiibwa, ne dibìikà dyà ku lufù.) . . . ku yéyè nkàkafùmà baabidimè badìpwekeshi, balami bàà mikòòkò mbafùmìne kwòkù aku.

226 Mpindyewu Yesù wàkamba ne: “Baataatù bèènù bààkadyà manà mu cipèèlà ne bònsò mbafwè. Kàdì Mèmè ki Dyàmpà dyà Mwoyi adi,” (Dyàmpà dyà Mwoyi kaayi? Dyà mu Edènà!) “bwà ne muntu mudyè Dyàmpà edi kàyikù mwà kufwà to.” Mpindyewu, Nzambì kutèèkaYè Mwanjèlo mu nyùngulukilu wa Muci wà Mwoyi awu, bwà kuwùlama bwà muntu nànsha umwe kàyikù mwà kuwùlenga to, bwà kabàlu kudyà Muci awu ne bààshàala ne mwoyi kashidi to. Ncyà bushùwà anyi?

227 Bwalu, bivwa bikèngela bwà bôbò kutùngunuka ne mucì ewu ne kufwà. Ncyà bushùwà anyi? Bwalu, pàvwàbo ànu ne cyà kudyà ku wòwù awu, s’bàvwa bàfwà. Ne ànu mùdìbi cyà bushùwà ne udi ufwà bwalu udi udyà ku mucì wà dimanya awu. . . Mpindyewu, tütàngilàayaaku mucì wà dimanya awu mpindyewu. Tàngilàayi cidìwu mwenzè. Mpindyewu twànji tùmònaàyi tūng cidìwu mwenzè. Cintu cyà kumpàla, twànji tùmònaàyi, cidì. . . Èè, twànji tùmònebì cimwèpelè cidìbo. . . ncipàtule kapyà kàà cingoma. Cidì cishebeya bakwètù. Ncyà bushùwà, tushebeyangana muntu ne mukwèndè ku kapyà kàà cingoma, kafùmìne ku mucì wà dimanya awu. Cintu cidì cìlondà citùdì benzè, ekèlekèlè, twànji kumòna tūng, tudì— tudì bapàtule mashinyi à kàdyèndelandelà, bifùmìne ku mucì wà dimanya awu. Ówò àdì àshebeya kutàmba ne kapyà kàà cingoma. Kaa, èyowà’s! Mpindyewu, tukàadi bapetè bômbè bwà hydrogène. Nzambì kàtu ùbùtula cintu nànsha cimwe to, muntu ngudi udibùtula yéyè nkàayende ku dimanya dyèndè.

228 Kàdì byònsò bidì byà Nzambì abi, Nzambì neàbijuulè cyàkàbidì; Nzambì kàtu ùjimija cintu nànsha cimwè to. Yesù ngwàkamba nànkù, ncyà bushùwà ne: “Ewu udi udyà Dyàmpà edi ùdì ne Mwoyi wà Cyèndèlèlè, nènku Nèmmubiishè ku lufù ku ditùkù dyà ndekeelu.” Ki mulayi Wèndè ngwòwò awu. Mpindyewu, Nzambì. . .

229 Bakaadi bayè kule menemene, munkaci mwà kudyà mucì wà dimanya ne munkaci mwà kufwà. Kàdi bôbô badidinge ànu bakafikè ku Mucì ewu, mbafwànyine kwikala ne mwoyi kashidi.

230 Pa nàнку mpindyewu pamutù pàà Mwanjèlo kampànda kuntwaku mwikàle ùbàtàdikila kule ne Mucì ewu, cikaadi kuntwaku cibàsàka bwà kuyabò *ku* Mucì ewu; banjèlò bàà maèkèleeziyà, maèkèleeziyà mwandamutekète abu, bàbààluja ku Dìnà dyà Yesù Kilistò udi Mucì wa Mwoyi awu ùdi mwimàne mu Mpàlàdiizò wa Nzambì. Yoyòyò! Ekèlekèle! Ndi ntèkemena ne nudi bumvwè aci. Mucì wà Mwoyi mwimàne mu Mpàlàdiizò wa Nzambì bwà wèwè wamòna mwà kuMwabanyangana ne kulwa mwànà wa balùmè ne wa bakàji wa Nzambì ne kwikala ne mwoyi bwà kashidi. “Ewu udi utèeleja Mèyi Àànyi ne wìtabuuja Ewu udi muNtùme ùdi ne Mwoyi wà Cyendèlèlèlè, ne kàadyàkupicilakù ku cilumbulwidi to kàdi muumùke ku lufù muyè ku Mwoyi.”

231 Mwanèètù wa balùme, mwanèètù wa bakàji, mpindyewu ndi . . . ndi . . . Bushùwà, ndi ne . . . Ndi—ndi mukukòse, mukutàpè ku mwoyi. Ncìvwa—ncìvwa ne meeji a kucyènza mùshindù awu to. Nwamònu anyi? Nzambì mmumanyè nàнку, kàdi bikèngela ncyènze mùshindù ewu bwà kunùfikisha ku dimòna ne tukàadi penyì. Ncyèna ngiitabuuja ne tucìdi ne dìbà dyàbùngì dyà kushààla to. Mémè ncyèna nkèba bwà kukunyènga bwena Kilistò bwèbè ne bwalu udi wa mu bulongolodi kampànda to. Kì ng’aci to. Bantu bàdi bàkwàciibwa kùdi maalu àdi ènzekà. Kì mbamanyè cyà dyenza nànsha cìmwè to; cyònsò cikaadìku baledi bààbò benzènze cìtu misangu yònsò ànu kuya kashààla bàà mu èkèleeziyà ne bikwàbò.

232 Kàdi, mwanèètù, cintu cìmwèpelè kumpàlà kwà kuumukà, ngánjì mfilèku kabìdi diyì dyamba dimwèpelè edi. Mupròfetà wàkamba . . . Nudi nwitabuuja bapròfetà anyi? Bible ngudi mwambè bwà kubàtèeleja. Mupròfetà wàkamba ne: “Kùvwa mwà kulwa cikondo cìikalàku kakùyi mundaamuunya anyi bufùku to, kàdi kùvwa mwà kwikala ditùkù dyenze bu dibwicidile. Kàdi mu dìbà dya ìbaamulòdò, pabwìpi menemene ne dìbà kubweladi, nekwikalè Bukènkè.” Ncyà bushùwa anyi?

233 Mpindyewu tàngilàayi citùdi bapetè. Mpindyewu, twánjàayi ànu kutàngila. Mmuniyì mùdi dìbà . . . Dìbà dìtu dijuukila penyì, bilondèshìle mùdi buloba busòmbe? Ku esètè. Ncyà bushùwà anyi? Dìtu dikabwela ku wesètè. Mvw’a kujingakù ngìkala ne . . . Nèngàngatè kartà mààlabà dilòdò bwà kunùleeja. Pààkiicikilà Nyumà Mwímpè mu Yelusàlèma, Wàkenza cìmfwànyi cipwàngàne cyà mwandamukùlù, mu njila Wendè. Ùdi ùbànda buludi ùpita ùkabwela mu Irlande, wàlukila buludi mu dinyùnguluka, buludi kwaka, ne ùlwa mutàngile ku Côte Ouest, kàdi wàlukila buludi cyàkabìdi; cìmfwànyi cipwàngàne cyà mwandamukùlù kùdi Èvànjeeliyò muyè. Mpindyewu, dishidimuka ndyenzè lwendu pàmwè ne dìbà. Mbanganyi

badi bamanye aci? Nutu balongeshiibwe aci ne bacimanye. Dishidimuka dyà ditàmbe kwikala dyà kale menemene n'Chine, ne kuumuka aku ndikòsòlòle buludì ku mubàndù. Ne pàvwà Nyumà Mwimpè, kí n'd-î-b-à to, kàdi M-w-â-n-à . . .

<sup>234</sup> Pàdi dībà, d-î-b-à adi, dibanga kuteema dipicila mu mafwima ne diciima dyà bufùku, nànsha dimiinu diikàle mwaba kaayi, nediikalè ne mwoyi; bwalu mwoyi wònsò wà bukwàmici wùdi ne mwoyi nku dībà. Aci tudi bamanyè. Udi mufwànyine kupòngolola dibwe dyà nshààmendà mu mashinda, kàdi mu muvù wà bintu bitòloka wùdi wùlondà, mpenyi pàdi mashinda matàmbe kushitakana? Ànu lwà ku mwelelu menemene kwà nshààmendà aku. Bwà cinyi? Mmwoyi wùdi mwinshì amu awu, kwèna mwà kusokoka mwoyi mulelèlè ewu to. Kaamwoyi kakesè aku, pàdiku ànu kàmanya ne dībà dikaadi ditùma muunya mwaba wònsò awu, nekàye kènda kàdifinda too ne mu ntàntà wa wipacila misèèsù yibidi, kènda kàdinyonda mwinshì mwà nshààmendà amu too ne mùdiku kàpàtula katù kààkù aku mu lupeepèlè ne kàbanga kutùmbisha Nzambi.

<sup>235</sup> Kwèna mwà kusokoka Mwoyi to. Ncyà bushùwà, MWOYI. Paùdi ulediibwa cyàkàbìdi kwèna mwà kuWùsokoka to. Bikèngela bwà cintu kampànda kwelaci mbilà paùdi upeta Mwoyi.

<sup>236</sup> Mpindyewu, bintu byònsò bìdi bifwè mpindyewu ebi, ne tuumamiinu tu—tukesè atu tutaayika, mùsunya wùdi wùpàtuka pambèlu, ne mufwè, kàdi mwoyi wùcidi ànumù. Mpindyewu, pàkaadi dībà dibanga kuteema mu muvù wà bintu bitòloka, tuubilòngò tukesè atu netùpatukè, ne byònsò nebìtadikè cyàkàbìdi mitù yàbì (bìpàtuka mwinshì mwà bizubu byà mici, mwinshì mwà bitùpà byà mici, mwinshì mwà mbwebwe), netùbande cyàkàbìdi, ne tùshààla kàbìdi ne mwoyi. Ncyà bushùwà anyi? Mbwalu d-î-b-à dìdi dikenkesha.

<sup>237</sup> Mpindyewu, dīngà ditùkù M-w-â-n-à neàkenkeshè, yèyè udi Mfùkyamukèlè wa Mwoyi wà Cyendèlèèlè, ne cyònsò cidi citòlwesha kùdiYe bwà Mwoyi wà Cyendèlèèlè aci, Yèyè mmwambè ne: “Mémè némmubiishè ku lufù ku ditùkù dyà ndekeelu.” Nudi numòna cìndi muswè kwamba aci anyi? Mwoyi wà Cyendèlèèlè ngwàbìshiiibwà mu matùkù à ndekeelu. Bòbò bakujjikè mu mbù, anyi booshè mubidi wèbè kàdi kuwùmwangalaja ku mpeepèlè yinaayi yà buloba, Nzambi neàwùjuulè mu ditùkù dyà ndekeelu. Byòbì bikèngela wèwè kuuja difù dyà nyama wa ntambwe udi ne nzala, anyi—anyi kuya mu biina byà bilàkuka kapyà byàpàtulà makènkè ònsò dikùmi ne àsambòmbò à mu mpiitùloolu ne makènkè à mu cibwàshibwàshì ne byònsò munda mwèbè amu, Nzambi neàwùjuulè. “Nsuki yà ku mutù kwènù mene mmibala.” Amen! Nzambi neàwùjuulè!

<sup>238</sup> Mpindyewu, tàngilààyi kuneeku. Mpindyewu, muntu yònsò yèyè mufwè bwà mukàjì, dībà adi muntu yònsò udi ne mwoyi

bwà Mulùme awu. Kwikala baabanyanganyi bàà mukàji mu nsòmbelu wa mùshindù awu, s’udi mumanyè ne neùfwe. Kakwèna mùshindù nànsha wùmwè wà kupàtukamù to, neùfwe. Kàdi ànu mùdìbi bulelèlè ne udi wangata ku Aci, newikalè ne mwoyi; kakwèna mùshindu wà kupàtukamù to, bìdi bikèngela ànu wikalè ne mwoyi. Amen! Pìikalà aci cìpàtula lufù lwà cyà bushùwà, Eci cìdi cìpàtula Mwoyi wà cyà bushùwà. Ki mùshindù wùmwèpelè wùdi mwà kucipeta, ngwà kwikala ne Mwoyi.

<sup>239</sup> Mpindyewu, mupròfetà mmwambè, ne: “Nekwikalè Bukènkè ku ibaamulòòlò.” Mpindyewu tàngilàayi. Yèyè wàkamba ne kùvwa mwà kwikala ditùkù diikalà dibwicidile, kadiyi mwà kubìkidiibwa ne mmundaamuunyà anyi mbufùku to. Nditùkù dìdi bu dyà mavuba, bu dyà mafwima, dyà mashika, kàdi nànsha nànkù Mwànà ùdi ùfila Bukènkè. Lwà kumutù menemene kwà mafwima ne mavuba ne bikwabo aku, Mwànà ùdi ùfila Bukènkè. Cidi cìfila Bukènkè búngi bukùmbàne bwà wèwè kwenda, ne udi mwà kumòna mwà kwendakana, ne bikwàbò, kàdi nànsha nànkù kî—kî nditùkù dyà dibàlakana, dilenga to. Nwamònu anyi? Mpindyewu, cintu nànsha cimwè mbikolè bwà kwikalaci ne mwoyi mu ditùkù bu nànkù.

<sup>240</sup> Bu wèwè mwà kukùna ní ncinyi ní ncinyi mwinshì mùdi muunyà kawùyi wùcilenga to, cidi cibèetelela. Kí mmwòmò anyi? Nwènu baabidimè nudi bamanyè aci. Elà ditalà mu dileji anyi mwaba kampànda, tàngilà ùmonè, dìdi dibèetelela. Fred, s’bìvwa bikèngela wèwè kumanya aci ku blé webè awu’s. Udi uditèeka pambèlù pààpa, kàdi wèwè ne muvù wà luuya mubi, kaa, kwòkù mashikà anyi mvùla, bìdi bìcibèetelesha.

<sup>241</sup> Èè, ki lutàtù ndwòlù alu lùdi naalù èkèleeziyà munda mwà bikondo ebi, mmubèetelela. Yèyè mmubèetelesha kùdi màngumba ne: “Fùnda dìnà dyèbè mu mukàndà wà ménà. Tudi bapètè Bukènkè búngi bukùmbàne bwà kumanya ne Nzambì ùdikù.” Mèmè ndi ne disànkà bwà bwalu abu. “Tudi bapètè Bukènkè búngi bukùmbàne bwà kumanya ne Kìlistò ùdikù, kùdi cilumbulwidi cilwalwà. Tudi bapètè Bukènkè; pa nànkù tudi tufùnda ménà ètù mu mikàndà yà ménà, tudi balabule mpaasàtà ku cyanza, ne bikwàbò, ne benzè nànkù.” Èyo, kàdi patùdi twakulangana apa tukàadi díbà dyà ibaamulòòlò.

<sup>242</sup> Mpindyewu, dishidimuka ndifùmine ku esètè dilwè ku wesètè, nènku mpindyewu tudi ku Côte Ouest. Katwèna mwà kuya kule kupita apu to; twètù basabùke, tudi twalukila cyàkàbìdi ku Esètè. Katwèna mwà kuyà kule kupita apu to, tukàadi ku Côte Ouest.

<sup>243</sup> Mpindyewu, Bible mmwambè ne: “Ku Ìbaamulòòlò Bukènkè bùvwa mwà kulwa.” Mpindyewu, ndìbà dyà mùshindù kaayi dìdi diteemà ku ibaamulòòlò? Ndìbà dishiilàngàne ne dìdi dijuukà mu dindà anyi? Ndìbà òmwèdìmwè adi. Ncyà bushùwà anyi? Èè, díbà adi, Nzambì mmulayè cinyi? Mpindyewu netùkafikè

ku cyòci eci, cìlamàayi, apa mene mu *eci* cikondo. Bible ngudi mwambè nàнку, mèmè nèncijaadikè, bikondo byà èkèleeziyà ebi, patùdi tutùngunuka apa, ne: “Ku ìbaamulòòlò nekùlwe Bukènkè kampànda Bubwayika ku Wesètè bwìkalà mwà kwaluja cyàkàbìdì Dìbà dyà Bwakànè diikàle ne dyondopa mu mapwàpwà Àadi. Nènku bimanyinu bimwèbimwè ne maalu à kukèmà àmwèàmwè àvwà menjjibwe kale mu Esètè emu nebyènjibwè cyàkàbìdì mu Wesètè, ne dikwàbò diicikijibwa dyà Nyumà Mwímpè mu ditùkù dyà ndekeelu.”

Nekwìkale Bukènkè ku ìbaamulòòlò,  
Kajila kàà ku Butùmbi nenùkàpetè bushùwà;  
Mu njila wa màyi awu, Yèyè ki Bukènkè leelù  
ewu,

Bajiika mu Dìná dyà mushinga mukolè dyà  
Yesù.

Bànà ne bakolè, nyingàlálaayi ku mpèkaatù  
wenù,

Nyumà Mwímpè neàbwele bushùwà;

Makènkè à dilòòlò àfikì,

Mbulelèlè ne Nzambi ne Kilistò bàdi Umwe.

Kaa, nekwìkalè Bukènkè ku ìbaamulòòlò,

Kajila aku kàà ku Butùmbi nenùkàpetè cyà  
bushùwà;

Mu njila wa màyi ewu ki mùdi Bukènkè leelù  
ewu,

Bajiika mu Dìná dyà mushinga mukolè dyà  
Yesù.

Bànà ne bakolè, nyingàlálaayi ku mpèkaatù  
wenù,

Nyumà Mwímpè neàbwele bushùwà;

Makènkè à dilòòlò awu àfikì,

<sup>244</sup> Cintu cimwècimwè cyàkambà Peetèlò ne: “Manyàayi ne, Nzambi mmuvwijè Yesù umwèumwè ewu, unùdi bapoopèle pa nkùrusè ewu, byònsò bibìdì Mukalenge ne Kilistò. Nyingàlálaayi, muntu ne muntu wa kunùdi” mwàkambàye, “ne nùbatijibwè mu Dìná dyà Yesù Kilistò bwà dilekelediibwa dyà mpèkaatù yènu.”

<sup>245</sup> Lekèlaayi nnwàmbilèku cintu kampànda. Múmvwà ngamba ditùkù adi pa *kabèji kàà bwanga kàà ngàngàbukà*. Bantu kabàtu baswè kwangata bwanga mùdi kabèji kàà ngàngàbukà kamba to. Yèyè ne—ne bwanga bwìkalà mwà kwondopa bubèèdi bwèbè, kàdi wèwè upangilula. . . wèwè ubènga bwà kubùnwa, wèwè mufwè kí ncilèmà cyà ngàngàbukà to. To, mukalenge. Ncilèmà cyèbè, bwalu udi mubènga bwà kubùnwa.

<sup>246</sup> Nènku mpindyewu, ngàngàbukà yèyè mufunde kabèji kàà bwanga ne yèyè. . . ne wèwè muyè ne kabèji kàà bwanga aku kùdi mwenji wa manga à lwòndapu wa mafi, ne kwelayèmu

cintu kampàndà cívwa kacyi cikèngela kwelamù, necikushipè mwine's. Ncyà bushùwà anyi? Ngàngàbukà awu mmulongè cyòci aci mu mùshindù wà ne yèyè mmumanyè ne kùdi bintu búngi kampàndà byà kabèji kàà bwanga bìdì mulùngù, bwà kushebeya twìshì tùdì mu mubidi wèbè atu; ne mùdi ncìpaja-mulùngù búngi bukùmbàne bwà kucìpaja mulùngù awu bwà kawùkushebèyì to. Ne bikèngela ikalè mu cipidì. Wèwè mwelè ncìpaja-mulùngù mupite búngi, kacýàkwambulwisha mubèèdì awu to; wèwè mwelè mulùngù mupite búngi, necìmushebèyè. Bikèngela bìikalè bicincika.

247 Lukonko lùvwa ne: “Kakwènakù bwanga mu Galàdà anyi? Kamwènakù ngàngàbukà anyi?” mwàkambà mupròfetà awu. “Kadi bwà cinyì disaamà dyà mwan'Àanyi wa bakàjì kadyèna dyòndopiibwa?” Mbwalu kaayi ebu ne èkèleeziyà's? Mbwalu kaayi ebu mutùdì ne èkèleeziyà yà kale mipitèpìte búngi yisaama nùnkù? Mbwalu tudì bapetè benji bàà manga à lwòndapu bàà mafi bàpèèshangana Kabèji kàà bwanga kàà mafi. Ncyà bushùwà. Yèyè kàakambakù ne: “Taatù, Mwànà, Nyumà Mwimpè to.” Yèyè. . .

248 Kabèji kàà bwanga kàvwa kambè cinyì? Peetèlò nyèyè ewu. Mbanganyi bàdì bamanyè ne yèyè nguvwa ne nsàpì yà Bukalenge? Kì cyàkambà Yesù. Ncinyì cívwaYè mufwànyine kwamba? Mu ngaakwilù mukwàbò, yèyè ngudi ne kasàlà kàà màyi à mukàndà bwà Kabèji kàà bwanga.

249 Pààkuumvwàbo luumù lwà byònsò ebi pambèlu, (Bàvwa bàtuuta mikòbolo, bèèla mbilà, bàakula mu myakulu, ne bàpicila mu cikondo cyà bwena aci.) ki kwambabò ne: “Bantu aba mbùle tètè ne mvinyò mupyamùpyà.”

250 Peetèlò kwambayè ne: “Aba kì mbùle tètè ne mvinyò mupyamùpyà to, munùdì nucinka amu, pa kumòna ne tucìdì ànu pa dībā citèemà dyà ditùkù. Kàdi eci ncyàkambàbò kùdì mupròfetà Yowèlà ne: ‘Nebyènzekè mu ditùkù dyà ndekeelu ne,’ mùdi Nzambi wàmba, ‘Mémè nèngiìcikijè Nyumà Wanyi pa mubidi wònsò. Bàna bèènù balela bàà balùme ne bàà bakàjì nebàmbè bipròfetà, ne pambidi pàà basadidi Bàanyi balùme ne bakàjì Mémè nèngiìcikijè Nyumà Wanyi, ne bòbò nebàmbè bipròfetà. Ne Nèndeejè bimanyinu muulu mu maulu, ne pànshì pa buloba, kapyà, ne mwìshì, ne dibungi. Ne nebyènzekè ne ewu yònsò wasòka Dìnà dyà Mukalenge awu kàaku-... neàsungidiilbwè.”

251 Ne wàkamba kàbìdì bwà Davidì, kwambayè ne: “Nkambwà Davidì wàkadyànjila kucimòna, ki kwambayè ne: ‘Kàbìdì mubidi wànyi newikishè mu ditèkemena bwalu Yèyè kaakushiya musùukà Wànyi mu ifèrnò to, anyi Yèyè kàakwitaba bwà Wa Cijila Wendè àmone dibola nànsha.’ Lekèlaayi n nwàmbilèku ànu cyanàànà, bàna bèètù, bwà nkambwà Dàvidì ne, mmufwè ne mujikilbwe, ne lukitá lwèndè lùdì munkaci mwètù too ne leelù



ewu. Nwamònu's, kàdi yéyè, bu mùvwàye mupròfeta, wàkamòna dibìikà dyà ku lufù dyà Kilistò. Bimanyiibwè kunùdi bwà ne, Yesù ewu, unùdi nwènù bapoopèle pa nkùrusè ne byanza byà lwonji ewu, Nzambi mmuMuvwijè byònsò bibìdi Mukalenge ne Kilistò."

<sup>252</sup> Pààkumvwàbo cyòci eci, bààkalengiibwa bikolè mu myoyi yàbò, ne bàakamba ne: "Balùmyànà ne bânà bèètù," anyì ne: "Docteur Simonà Peetèlò, tùfundilèkù Kabèjì kàà bwanga aku. Mmunyì mutùdiku mwà kupeta Eci? Tudi baswè dyondopiibwa ku mpèkaatù." Kaa!

<sup>253</sup> Mpindyewu mutàngilaayi nùmonè, cyàkambàye. Mpindyewu nudi nujandula mwaba wùdi èkèleeziyà eyi mipàmbùkile mu njila. Yéyè ne: "Anjì indilaayi kakesè! Nèmfundè Kabèjì kàà bwanga, ne kòkò nekiikalè Kabèjì kàà bwanga kàà Cyendèlèlè. Nekiikalè bwènù nwènù, ne bwà bânà bèènù balela, ne bwà aba bàdi kule, ne nànsha mu búngi bwònsò bwàbìikilàbo kùdi Mukalenge Nzambi wetù abu."

<sup>254</sup> Cyàkambàye ncinyì? Mmunyì mwàkacìlongolòlaye? Mmùdi Kàtòlikè mucìlongòlòle anyì? Mmùdi ba-Baptistes bacìlongòlòle anyì? Mmùdi ba-Méthodistes bacìlongòlòle anyì? Yònsò wa kùdìbo mmusàkidilekù kantu kampànda anyì muumùshileKù kantu kampànda. Mmùdi beena Mpenta anyì? Bòbò's mbasàkidile anyì buumùshile. Kàdi cyàkambàye yéyè ncinyì? "Nyìngàlàlaayi, muntu ne muntu wa kunùdi, nùbatijijibwè mu Dìna dyà Yesù Kilistò bwà dilekelediibwa dyà mpèkaatù yènù, nènku nenùpetè kupà kwà Nyumà Mwimpè." Kabèjì kàà bwanga kàà Cyendèlèlè! "Cidi bwènù nwènù, ne bwà bânà bèènù balela; eci necìshaalè mu cikondo ne cikondo cyònsò cyà èkèleeziyà, nùCìfilaayi kùdi yònsò wa kùdìbo."

<sup>255</sup> Éyi Nzambi wa yààya, kezùlàku byanza byànyì. Kezùlàku mwoyi wànyì, Mukalenge. Swàku... Byòbì bikèngela bwà mulundà yònsò ùndì nendè andekele, mfilèku Kabèjì kàà bwanga aku mùshindù wùdi Ngàngàbukà mwambè bwà kuKàfila awu.

<sup>256</sup> Ki bwà cinyì nudi ne èkèleeziyà mifwè búngi cyanàànà, bidimba bifwè búngi kabùyi kwamba. Nwènù nudi nusàkidila ncìpaja-mulungù, ne nuumushilaKù mu mùshindù wà ne Kabèjì kàà bwanga kakàciyi mu kòkò to nànsha kakesè, kaciyàkwondopa kantu nànsha kàmwè to; dilabulangana dyà ku cyanza, ne dikashààlà dyà bàà mu maèkèleeziyà, ne dimyaminangana dyà màyi. Kaa, luse's wè, aci kì n'Kabèjì kàà bwanga to, aci's ndufù. Wèwè muswè Mwoyi, ne muswè Nyumà Mwimpè, londà cidì Nzambi mwambè bwà kwenza. Angàtà Kabèjì kàà bwanga aku! Awu ki menemene mùshindù wùdiYe mwambè: "KùKùsàkididi anyì kuumushidiKù to." Pashiishe ki Bwàkabuulwibwà nyéyè ewu ùlwa wàmba ne: "Ewu yònsò wadìdinga kuumushila anyì kusàkidila, yéyè umwèumwè awu

nebùmushile (cyèndè citùpà's) ku Mukàndà wà Mwoyi." Kaa, èkèlekèle, awu's ki Ngàngàbukà *munène*. Kaa, mèmè ndi muMunangè. Kàdi nwènu?

<sup>257</sup> Kaa, ku cikondo cinène aci, cyà Cikondo cyà Efèsò aci, pààkabangà ànu dipàmbuka edi, bwà kwenza malongolodi. Ne bampaasàtà ne balami. . . anyi kî mbalami to, kàdi mpaasàtà. . . kî mbampaasàtà to, kàdi baKàrdinalè, bèèpiskòpò, baapaapà, batàngidi bàà èkèleeziyà, bàmbila Nyumà Mwímpè, bàmbila Èkèleeziyà, "Mpindyewu, kanwèna mwà kwikala ne aci mwab'ewu to!" Nganyi udi mfùmù's, twamb'eku twamb'eku?

<sup>258</sup> Bààkalòmba Peetèlò cyòci aci musangu kampànda. Bòbò ne: "Kwèna mwà kuyiisha kàbìdi mu Dìna dyà Yesù to. Udi mwà kuyiisha pawikalà muswè kuyiisha, kàdi kî mmu Dìna dyà Yesù to." Kàà, dyabulu's mmukine Dìna adi!

<sup>259</sup> Peetèlò kwambayè ne: "Bìdi bímpè bwà mèmè ku. . ." Bible mmwambè ne: "Peetèlò mwikalè mùle tètè ne. . ." (dìngumba anyi?) Kaa, hà, ". . . Nyumà Mwímpè." Yèyè ne: "Anjì indilà, nènye kamòna mutàngidi wa bònso, bwà mmonè cidiye ùngambila bwà kwenza bwà Cyòci eci."

<sup>260</sup> Lekèlaayi nnwàmbilè. Nutukù bamanyè ne beena Assemblées de Dieu bàtu ne ngàngàbukà wa mitù bwà kukenketa, ne bwà kuyabò ne bampandanjila bààbò kumpàlà kwà ngàngàbukà wa mitù, bwà kumòna muntu awu ní mmukumbàne mu byeledi byèndè byà meeji abi bwà kwikalayè mpandanjila anyi? Assemblées de Dieu yà beena Mpenta. Mbanganayi bàkaadiku bumvwè aci? Bushùwà's, byònsò's ng'eku ne eku's, bantu bònso's mbamanyè. Bushùwà's. Nganyi udibi bikèngela bwà àtàngila mpandanjila ne ikala mukenkeci, nngàngàbukà wa mitù anyi n'Nyumà Mwímpè? Nwamònu's, ki cinùdi nupeta ncyòci aci, mu kwangata kwà muntu. Nwamònu's, malongesha makwàtakaja kùdi bantu, malongesha à nshindameenu makwàtakaja kùdi bantu. Indilaayi too ne patwàya kafika ku cikondo cyà beena Mpenta aci's! Nzambi neòshè àbutulè cintu aci ànu mùdibi bulelèlè ne buloba bùdikù amu. Èyowà's, mukalenge. Èyowà, bushùwà's. Ne nenùmònè ne cidi munkaci mwà kukwàta kapyà cyònsò too ne kwìnshì. Uh, hum. Menemene's.

<sup>261</sup> Kàdi dngà ditukù dyà butùmbi Yèyè neàlwe. Ne vùlukàayi, tèèlejàayi, kùdi bikondo mwandamutekètè byà èkèleeziyà. Ncyà bushùwà anyi? Kùdi bikondo mwandamutekètè byà èkèleeziyà. Kàdi nudi bavùlùke pààkapàtukàbo bwà katwilangana ne Mukàji-musèla—Mubàki, bàmwè bàakaya mu tulù mu cilù cyà kumpàla (Ncyà bushùwà anyi?), mu cilù ciibìdi, (Bushùwà's, kabàyi—kabàyi bafwè to, bayè mu tulù.) cilù ciisàtù, cilù ciinàyi, cilù ciitànù, cilù ciisambòmbò; kàdi mu cilù cyà mwandamutekètè diyi kulwadì ne: "Mònaayi, Mubàki munkaci

mwà kulwa! Pàtukàayi nùkatwilàngànè Nendè!” Cyàkenzekà ncinyi? Baavirgo bónsò bàvwà balààle tulù abu, bàakabiika.

Mu dindà adi didi dibàlakanà ne kadiyi mavuba dyàbiikà bafwè mu Kilstò, (Kadiyi mavuba, Makênkè a dilòòlò ngiikalà mwà kukenka.)

Ne pààbwayikà dindà dyà Cyendèlèlè, dibàlakana ne dilenga menemene adi; Pààdisangà basungidiibwe pa buloba ku mbanza yàbò dyàmwàmwà dyà dyulu, Pààbiikilàbo ménà pa dibèji dyàmwàmwà muulu, nêngiikalèku.

Pààbiikilàbo ménà pa dibèji dyàmwàmwà muulu,

Pààbiikilàbo ménà pa dibèji dyàmwàmwà muulu,

Pààbiikilàbo ménà pa dibèji dyàmwàmwà muulu,

Pààbiikilàbo ménà pa dibèji dyàmwàmwà muulu, nêngiikalèku.

Tùkwacilàayi Mfùmwetù mudimu kubangila ku kabundubundu too ne ku dibwela dyà díbà,

Twámjàayi bwà dinanga ne ditùkùbà Dyèndè dyà dikèmesha adi;

Díbà adi piikalà mwoyi wónsò mujikè, ne mudimu wètù wónsò pa buloba mwenjiibwe,

Pààbiikilàbo ménà pa dibèji dyàmwàmwà muulu, . . .

Mwànà yónsò wa Nzambi èlè byanza muulu mpindyewu ne:

Pààbiikilàbo ménà pa dibèji dyàmwàmwà muulu,

Pààbiikilàbo ménà pa dibèji dyàmwàmwà muulu,

Pààbiikilàbo ménà pa dibèji dyàmwàmwà muulu,

Pààbiikilàbo ménà pa dibèji dyàmwàmwà muulu, nêngiikalèku. (Kaa!)

Mu lutùlù àbìdì àdì panshì aa,

Netùtwilanganè ku Mwelelu mulenga awu;

Mu lutùlù àbìdì àdì panshì aa,

Netùtwilanganè ku Mwelelu mulenga awu.

<sup>262</sup> Nutukù banangè misambu yà kale yà èkèleeziyà ayi anyi? Kaa!

Kùdi Taatù wetù cipàapaayi wa mu dyulu,  
Netùlambulè mulàmbù wètù wà disaamuna,  
Bwà dipà dyà butumbi dyà dinanga Dyèndè,

Ne mabènesha àdì àjidila ditùkù dyètù.

Mu lutùùlù àbìdì àdì panshì aa,  
 Netùtwilanganè ku Mwelelu mulenga awu;  
 Mu lutùùlù àbìdì àdì panshì aa,  
 Netùtwilanganè ku Mwelelu mulenga awu.

Mpindyewu labùlàngànàku ku cyanza ne muntu kampànda udi ku luseke lwèbè awu, ku nseke yònsò mùshindù awu. Abi's mbîmpè.

. . .lutùùlù àbìdì àdì panshì aa,

Ambà ne: “Nèntwilanganè neebè mwanètù.”

Netùtwilanganè ku Mwelelu mulenga awu;  
 Mu lutùùlù àbìdì àdì panshì aa,  
 Netùtwilanganè ku Mwelelu mulenga awu.  
 Netwîmbè ku Mwelelu mulenga awu aku,  
 Musambu wà muyengà. . .

Muntu ne muntu wîmbààyi mpindyewu.

Ne nyumà wetù kàakubungamakù kàbìdì to,  
 Kaciyi dipùmuna bwà mabènesha ètù à  
 diikisha to.

Bantu bònsò, ne byanza byènù byela muulu ne:

Mu lutùùlù àbìdì àdì panshì aa,  
 Kaa, netùtwilanganè ku Mwelelu mulenga  
 awu;  
 Mu lutùùlù àbìdì àdì panshì aa,  
 Netùtwilanganè ku Mwelelu mulenga awu.

<sup>263</sup> Ne mitù yètù miinyika mpindyewu, twàmbààyi nùnkù ewu:

Mukalenge Yesù, ndi muKunangè. Ndi ngiitabuuja ne Yesù Kilistò m’Mwànà wa Nzambì, Nzambì mumwènèshìibwe mu mubidì bwà kuumusha mpèkaatù wanyì. Ncyèna ngeeyemena makùmbanyina àànyì nànsha, ncyèna mene naawù to, kàdi ndi ngeeyemena kakùyi tuseku to mu makùmbanyina à Yesù Kilistò, Udi Musùngidi wanyì awu, Nzambì wanyì, Mfùmù wanyì. Ndi muMunangè. Amen.

<sup>264</sup> Maaalabà dilòòlò pa díbà mwandamutekète jaajaaja, bu Mukalenge mwà kwanyisha, netwàngatè èkèleeziyà wa Seemùnà.

Mu lutùùlù. . .

Ne mitù yètù miinyika mpindyewu.

(Kaa, àbìdì àdì panshì aa!)  
 Netùtwilanganè ku Mwelelu mulenga awu;  
 (Àbìdì àdì panshì aa!)  
 Mu lutùùlù àbìdì àdì panshì aa,  
 Netùtwilanganè ku Mwelelu mulenga awu.

Mpindyewu bitùùlùbitùùlù, bantu bônsò, ne mu  
luvwengavwenga:

Kaa, kùdì Taatù wetù cipààpaayi wa mu dyulu,  
Netùlambulè mulàmbù wètù wà disaamuna,  
Bwà dipà dyà butùmbì dyà dinanga Dyèndè. . .



60-1205 Cikondo Cyà Èkèleeziyà Wa Efèsò  
Branham Tabernacle  
Jeffersonville, Indiana États-Unis

CILUBA

©2023 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS  
P.O. BOX 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.  
[www.branham.org](http://www.branham.org)

## Dîyì dya bwena-cintu

Makenji ònsò tudi badilaminyine. Mukanda ewu udi mwa kutuuciibwa pa mabeji ne cyamu cya kwebe kumbelu bwa mudimu webe wêwè anyi bwa kupeeshangana, kabiya bya mfranga to, bu cintu cya kutangalaja naaci Evanjeeliyo wa Yesu Kilsto. Mukanda ewu kawenaku mwa kusumbishiibwa, kuvudijjiibwa bya bipitepite, kwediibwa mu cibànzà cya lùntàndalà, kulamiibwa mu cikàlwilà, kukudimunyiibwa mu myakulu mikwabo, anyi kulombesha naawu mpetu kakuyi mukanda wa cishimbi-dîyi wa dikwanyishila mukufundila kudi Voice Of God Recordings® nansha.

Bwa kumanya maalu makwabo anyi kupeta bîngà bintu bitudi naabi, anyisha webeje:

VOICE OF GOD RECORDINGS

P.O. BOX 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.

[www.branham.org](http://www.branham.org)